

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

2003 Şiir Yıllığı

Hazırlayan:
VEYSEL ÇOLAK

2003 Şiir Yıllığı

agora
yayınclık

2003 ŞİİR YILLIĞI

aGORA

Yeni Binyıl Kültür Sanat Edebiyat
2003 Şir Yıllığı

Hazırlayan:
Veysel Çolak

Düzelti:
Ertan Yılmaz

Yayın Hakları:
Agora Yeni Binyıl Kültür Sanat Edebiyat

Birinci Baskı: Ocak 2004

ISBN
975 288 - 732 - 5
Kapak Resmi:
Ümmügülsüm Tuncel Yetik

Dizgi:
Özgür Kılıçlar
Kapak, İç Baskı ve Cilt:
Ayan Matbaacılık San. ve Tic. Ltd. Őti.
0 232 433 88 45 - 433 89 69

aGORA Yeni Binyıl Kültür Sanat Edebiyat
Gazi Osman Paőa Bulv. No:87/602
Yenigün/İZMİR
Tel: 0232 441 86 56
0 232 441 2047 (fax)
E-mail: **agoradergi@hotmail.com**

2003
ŞİİR YILLIĞI

VEYSEL ÇOLAK

İÇİNDEKİLER

1. SUNU.....	7
2. 2003'de ŞİİRİMİZ.....	11
a. Genel Değerlendirme	
b. Dergilerde Şiire İlişkin Aranışlar	
c. Kitaplar ve İzlenimler	
3. ŞAİRLER/ŞİİRLER.....	26
4. DERGİLERDE ŞİİRE İLİŞKİN DOSYALAR, ÖZEL SAYILAR.....	171
5. 2003 YILINDA YAYIMLANMIŞ ŞİİRE İLİŞKİN KİTAPLARIN DÖKÜMÜ.....	175
a. Şiir Kitapları	
b. Antolojiler	
c.Şiire İlişkin Kitaplar	
6. ÖDÜLLER.....	178
7. ŞAİRLER/ŞİİRLER LİSTESİ.....	180

“Bir şiir yıllığı hazırlamanın birçok nedeni olabilir. Örneğin, seçeceğiniz sınırlı sayıdaki şairlerden ve onların poetikalarından yola çıkarak ülke şiirini yönlendirmek isteyebilirsiniz.” demiştim 2002 yılının şiirini değerlendirirken. Ama hazırladığım yıllığı, Türk şiirinin fotoğrafını çekmekle sınırlandırmak zorunda kalmıştım. Açıklı bunun nedeni. Yazılagelen şiirin oluşturduğu bütüne bakmakla, ancak sağlıklı bir tartışma ortamı oluşturulabilirdi. Ne yazık ki beklediğim olmadı. On dört yazı gördüm 2002 Şiir Yılığında ilişkin. Çoğu sevgiyle yazılmış yazılardı. Birkaçı ise oldukça düzeysizdi. Nesneye bakıp düşünce üretecekleri yerde, kafalarındaki kirliliği yansıtmayı yeğlemişlerdi. Tuhaf elbette. Şiirin gelişim ivmesinin yavaşladığını, sıradanlaştığını söyleyen onca insan olmasına karşın, yılın şiirinen yola çıkarak tek bir görüş getirilmemişti. Bir yerden başlanabilirdi oysa. Şiirden yana bir girişim, bir kalkışma oluşturulabilirdi bu. Olmadı.

Bir yılın bitişinde, yenisinin ise başlangıcındayız gene. Şimdilerde, Türk şiirinin büyük bir çöküntü yaşadığı daha yüksek bir sesle söylenir oldu. Bu noktada olunması ve şiirin onca yıldır birike gelen sorunlarının pekişmesi, 2003 şiirine ilişkin bir yıllık hazırlamayı gerekli kıldı. Türk şiirinin daha net çekilmiş bir fotoğrafı bu. Şiirimizin gereksindiği tartışmanın ilk sözleri olarak da genişçe bir inceleme yapma zorunluluğu duydum. Elbette beklentim, ortaklaşa düşünmeyi amaçlayacak bir tartışmanın, şiirden yana başlamasıdır. Bu başarılırsa, gelecek yılların şiirini içeren ve haber veren, sınırlı sayıdaki şairlerin olduğu bir yıllık hazırlanabilir, hazırlanmalı da. Bu araniş tek taraflı olamaz. Şairler, eleştirmenler ve okuyucular için bu aranişte eylemli olmak, doğal bir görev sayılmak gerekir. Çünkü kültürel oluşumlarda kimse bağımsız olamaz. Şiirin bireysel ve biricik bir uğraşı olması da bu gerçeği değıştirmemez. Şiirin gereksindiği iklim, herkes içindir ve gereklidir. Bunun sağlanamaması durumunda yetenekli ve birikimli olmanın, çok çalışmanın yetkin şiirleri getirmesi olanaksız görünüyor. İşte anlaşılmayan bu.

Günümüzde sanatsal yaratıları tartışmak gittikçe zorlaşıyor. Çünkü üretim ilişkileri, toplumsal ilişkilenecekler, pazar ekonomisinin gözetilmesi,, sınıfsal çıkarlar, medyatik yapılanma; şair öznenin kariyerizmi, popülizmi, eyyamcılığı, pragmatizmi..; içinden çıkılması çok zor, karmaşık bir yapı oluşturmuş durumda. Görünen o ki, şiir üzerinden yapılacak bir tartışma, bütün bu alanları içermek zorunda. Ancak bunun sonucunda, hiçbir zaman saf olması beklenmese de, ayıklanmış bir şiire varılabilir gibi görünüyor. İnsandan ve onun geleceğinden yana bir şiire ulaşmak için başka yol yok gibi. Yoksa cüzamlılar gemisine bindirilip sürgüne gönderilen şiirin geri gelmesini sağlamak olanaksızlaşacaktır. Oysa, insani bir gereklilik olarak bütün gelecek zamanlarda da var olacak şiirin; daha şimdiden yok edilmesiyle yüz yüzeyiz. Bir sorumlu aranacaksa, elbette ilk us'a gelen şair özne olacaktır. Şiir yazma adına, onun gösterdiği eylemlilik, şiirin gereksindiği bir tutarlılığı içermiyor çünkü. Artık şiire adanmış bir ömür sürmüyor şairler. Şiir yazmanın gerektirdiği donanımı edinmek gibi bir sorunları da yok. Şiir yazmada bilinen tekniklerin, bunların en alışılmış ve kolay olanını kullanmakla yetiniyorlar. Böylece gelişen değil, genişleyen bir şiir yazılıyor. Dahası, birike gelen şiir bilgilerinin hiçbir önemi yok çoğu için. Bir şiirin, ürettiği (içerdiği) yeni şiir bilgileri oranında bir değerinin olabileceği bile fark edilmiş değil. Elinizdeki bu yıllıkta, bu söylenenleri doğrulayan örnekler var daha çok. Bu toplamın, dergilerde (1) kalan tüm şiirleri karşıladığını ve onlar adına da açıklayıcı olduğunu rahatça söyleyebilirim. Elbette bu vurgu, tartışmanın zorunluluğunu imlesin diyedir.

Bir şey daha var: Şairler, deneme ve eleştiri yazarları yazdıklarıyla bir düşüncenin oluşmasını sağlamalı. Bu, giderek, yazdıkları derginin düşüncesi, sanat anlayışı olmalı. Tartışmalar da bunun üzerinden gerçekleşmeli elbette. Kimsenin böyle bir sorunu yok. Bu nedenle, yıllık hazırlamak için onlarca dergiyi izlemek de gerekmiyor. Çünkü bütün dergilerin şairleri ortak. Dergilerin birkaçını izlemekle de aynı sonuca varılabilir. Bu savruluk, ilkesizlik demek daha doğru, sanatsal bir düşüncenin oluşmasını da engelliyor ister istemez. Belki de, öncelikle bunu gidermek için işe koyulmalı. Göreceğiz.

***

Bu çalışmayı yaparken benden daha çok kaygılanan, emek harcayan dostlarıma, öğrencilerime teşekkür ederim.

⁽¹⁾ Adam Sanat, Adı Yok, Agora, Ağır Ol Bay Düzyazı, Akatalpa, Ardiç Kuşu, Ay, Akköy, Simav Anadolu, Aries, Amik, Akrapol, Akşam-lık, Bahçe, B(aşk)a, Budala, Beşparmak, Beyaz Manto, Çağdaş Türk Dili, Cumhuriyet Kitap, Damar, Dize, Düşe-yazma, 4. Kat, E, Hece, Edebiyat ve Eleştiri, Eski, Gösteri, Güzel Yazılar, Gediz , Isık, Istranca Rüzgari Sanat ve Edebiyat Pınarı, İmgelem Çocukları, İmlasız, Karalama4, Karşıkalet, Kavram-Karmaşa, Kılavuz, Kıy, Kaşgar, Kanat, Kuvayı Milliye, Kitap-lık, Kuzey Yıldızı, Kül, Kumyazıları, Lül , Melez (Almanya), Nikbinlik, Nar, Öteki-siz, Pencere, Radikal Kitap, Şarapya, Şair Venüs, Şiiri Özlüyorum, Sanat ve Hayat, (S)imge, Sunak, Uzak, Üç Nokta, Ücra , Varlık, Virgül, Wesvese, Yarabandı, Yom Sanat , Yitik Düşler ...

Veysel ÇOLAK
Karşıyaka 2003

Genel Değerlendirme

Günümüzde şiirde geline nokta büyük yüzleşmeleri gereksiniyor. Eğer şiirden yana ve köktenci bir eylemlilik geliştirilecekse bu kaçınılmaz bir gerçeklik olarak kendiliğinden gündeme yerleşmiş gibi. Kısaca bakıldığında tarihsel fotoğraf şu: Cumhuriyetin kuruluşuyla birlikte, onun beğenisini oluşturacak bir aranış süreci başlar Türk şiirinde. Bu çaba, Klasik şiiri içermeyi; ama daha çok da Batı şiirini önelemeyi yeğler. Bu özelliği nedeniyle tarihsel kapsayıcılıktan uzaktır. **Ahmet Hamdi Tanpınar**'da başarılı örnekleri vardır bu aranışın. Bunun sonrasında varlık gösteren **Garip** şiiri ise Batı şiirinden aldıklarını poetik bir soruna dönüştürerek bir şiir anlayışını geliştirmeye koyulmuş, başarılı da olmuştur elbette. **Ahmet Hamdi**'nin burjuva beğenisiyle kendini sınırlamasına karşın **Garipçiler** küçük burjuvayla buluşmanın şiirini yazıyordu. **Orhan Veli** ve arkadaşlarının somut olgu ve olaylardan yola çıkıp günlük dile yasadıkları şiirleriyle ürettikleri fark; **Veysel Öngören**'nin saptamasıyla "**Doğu-Batı farkını siliyordu.**" Bu, önemsenebilir bir gelişme elbette. Ama, sonuçta şiirin gereksindiği bir ayrışmadan söz etmek, çok zor. Çünkü şiirde üretilen beğeni belirleyici olsun isteniyordu. İşte bu anlayış nedeniyle şair, bireyden kopuyordu denilebilir. Şimdilerde olduğu gibi. Oysa beğeni etkileyen olduğu kadar, belirlenen olmak durumundadır. Bu anlayışın derinliğine tartışılması şiirde (sanatta) gelişmenin başlangıcı olabilir ve bir aşkınlığa dönüşebilir. Günümüzde de Türk şiirinin en çok buna gereksinmesi var. Ancak o zaman şair, düşünsel eylemlilik içinde olan okuyucusuyla buluşabilecektir. Bunun görülmediğini söylemek olanaksız. Bilinçli bir şekilde şiirin tarihsel olandan kopartılması amaçlanmış ve bu olumsuzluk işler hale getirilmiştir. Tarihin öznesi olan insan katmanları ise şiirin (sanatın) dışında tutulmuş ve onlara karşı bir poetik anlayışla yazılır olmuştur. Bu bağlamda bakıldığında görülen o ki; Türk şiiri hiçbir döneminde bu kadar politik olmamış; insana ve onun geleceğine saldırmamıştır. Dili önceleyen ama dil

dışını (yaşamı) yok sayan şiir anlayışı, öncelikle evrensel insani değerleri dışlamakla işe koyulmuştur. Evrensel birikimden beslenme adına kültürel üst yapılardan eylemle bir şiirin izi sürülmüş ve egemen kılınmıştır. Oysa bilinen o ki, kültürel üst yapılar yeni bir şey üretmez; ancak bir etkilenme sağlayabilir. Bu gerçeğin görmezden gelinmesi, her sanatsal yaratının biricik olduğunu da unutturmuş görünüyor. Bir şair bile aynı şiiri ikinci kez yazamaz. Bunun olabilirliği yok çünkü. Ama bunda diretilmesi, ekonomik alt yapıların belirleyiciliğinde bir şiirin yazılmasını engellemeyi amaçlamaktadır. Bu da, ister istemez, politik bir savaşım biçimine dönüşmektedir. Şiirin insana karşı; daha doğrusu tarihin öznesi olanlara karşı yazılmasıdır bu. Esin kuramının bu açıdan tartışılıp yeniden anlamlandırılması gerekiyor. Çünkü esin, şairin biriktirdikleriyle birlikte, tarihin ve yaşananların bütününden oluşur. İnsandan yana her eylem evrenseldir. Şiir bu kavrayışla yazılmışsa, evrensel olanın bir yaratı biçimi olarak ortaya çıkacaktır. Bu saptama, geleneksel esin kuramını dışlama gereğini ortaya koyar. Çünkü esin, dile düş gördüren yaşamdan gelir. Bu da, yaşamın dışında oluşturulan bir şiirin onunla ilişkilenebileceğini açıklar. Bu bağlamda denilebilir ki, içerik yaşamın dışında bulunamaz. Yaşam, bütün karmaşıklığıyla orada, bir ön içerik olarak durmakta ve dilin dışındadır. İşte bu ön içerik esinleyen olmak durumundadır. Bunu yok sayıp dili ve onun olanaklarını içerik sayıp yazılan şiirin yaşamasız olacağı açıktır. Şiirin içeriğinin ön içerikten gelmesi gerektiği, felsefi bir doğrudur. Bu gerçeği görmezden gelip dilsel içeriklerle yetinmek, şiiri indirgemek oluyor. Çünkü dil, kendi doğası içerisinde işlerlik gösteren bir birimdir. Bu nedenle sınıfsal da değildir. Sınıfsallığı, şair tarafından kullanılışında açığa çıkar; tarafa tutar ve etkileyici olur.

Yaşamdan ve insandan yana olan şair bunun bilincinde olmak zorunda. Ancak o zaman yazılan ve artık yinelenemez olan şiirin dönüştürücülüğü sağlanmış olur. XXI. Yüzyılda Türk şiirinin bunu başardığı oranda gelişip var olacağı söylenebilir. Yoksa şiir denilen o kalenin düşmesi kaçınılmaz görünüyor.

Dergilerde Şiire İlişkin ararışlar

Dergiler, şiirin belirlenmeye açık olduğu ortamlardır. Şiirler,

dergilerde okunur, tartışılır, içerdikleri yeni bilgiler saptanır ve böylece tamamlanır ve tamamlayıcı olurlar. Önemsenmesi gereken bir süreçtir bu ve özenle izlenmeyi gereksinir. Yoksa, yıl boyunca yayımlanan onlarca şiirden hiçbir şey geride kalmayabilir. Böylesine bir açmaz, karmakarışık şiir yığınları oluşturmaın ötesine geçemez. Yani şiir kılıları (pratikleri) fark edilemez: Bu, şairlerin kendi kılılarını fark etmelerini de engeller. Şimdilerde olduğu gibi, kendini durmadan yineleyen bir şiir çıkar ortaya. Elbette bu da, şiirin sıradanlaşmasını getirir. Türkiye'de şairlerin soluk soluğa her ay dergilere şiir yetiştirme gibi bir tutkuları (düşüncesizlikleri) var. Bu yayımlama telaşı, bir kitap oylumuna varıncaya kadar sürer. Ancak bunun sonrasında bir şiir kitabının oluşturulması gelir us'a. Kitap, yayımlanan şiirlerin bir seçkisidir denilebilir. Anlaşılacağı üzere, belirleyici olan dergilerdir hep. Bir yapıtın dergilerde parça parça yayımlanması, Cemal Süreya'nın saptamasıyla; ortaklaşa bir şiirin doğmasına neden oluyor. İkinci Yeni, açıklayıcı biri örnektir bu bakımdan. Aynı işleyiş '70'li şiirde gözlemlendi. Ama hiçbir döneminde, '80 sonrasında olduğu kadar birbirine girişik bir oluşum göstermedi Türk şiiri. Cemal Süreya'nın '60'lı yıllarda söyledikleri bugünün şiirini de açıklıyor bana kalırsa: “Her şairin her şiirinde başka şairlerin de emeklerini buluyorsunuz. Deneyler iç içe oluşuyor ve birbirinin ipuçlarını taşıyor. Bunun yararlı yönleri de olmamış değil. Ne var ki tepeden bakılırsa genellikle önemli sakıncalar doğduğu görülecektir. Türkiye'de ortaklaşa edebiyatın biraz fazla ortaklaşa olduğu görülecektir. Sanat, düşünceden çok, birikmiş deneyden çıkar. Oysa dediğim durum, aynı sanatçı açısından deneye gereksiz bir ara vermeyi gerektirmiş, ayrı sanatçılar açısından ise deneyleri tümdengelimci, 'kaziyecî' küçük ve yabancı izlenimlere koşullamıştır. Bir şiir mi, bir hikaye mi yazıldı, o şiirin o hikayenin deneyi aynı şairin, aynı hikayecinin bir önceki deneyi olduğu kadar, başka bir şairin, başka bir hikayecinin bir önceki deneyi de olmuştur.” (Cemal Süreya, Osman Mazlum adıyla, Yeni Dergi, sayı 13, 1965, sf. 324) Bu açmazdan kurtulmanın biricik yolu olarak her ay dergilerde şiir yayımlamayıp kitap bütünlüğünde çıkışlar yapmanın gerekliliği öne sürülebilir. Elbette sağlıklı bir yaklaşım olmaz bu. Önemli olan başkalarının şiir kılılarını fark etmekle birlikte

kendininkini fark edebilmektir. Çünkü bunun geliştirici olduğu kanıtlanabilir bir geçektir. Özdemir İnce, Cemal Süreya'ya katılanlardan. Bu nedenle, yoğun biçimde şiir yayımlamaktan yana değil. Dile de getiriyor bunu, kitap bütünlüğünde çalışmalar yaparak yayımlıyor şiirlerini. Böylece, şiirlerinin eskitilmesinin önüne geçtiğini düşünüyor. Öncelikle girilen şiir deneyini aylarla sınırlamaktan kurtuluyor şair. Zamana bağlı olmaktan kurtarıyor kendini. Yazdığı şiirin gereksindiği zamansal genişliğe yayıyor çalışmasını. Bu süreçte kendini özgürleştiriyor. Aranışına girdiği şiir deneyini, defalarca sınama olanağı kazanıyor. Böylece, düşülen açmazlar gideriliyor şiirden. Daha önemlisi, şairin kendini yinelemesinin önüne de geçebilir bu yöntem. Aşkınlaşmanın yolunu açabilir. Bu açılardan bakıldığında, bu yaklaşımın da önemli yararları olduğu görülüyor kuşkusuz.

Şimdilerde, dergilere ve editörlere göre şiir yazan şairlerin çokluğunu görünce; var olan işleyişin pek sağlıklı olduğu söylenemez. Gidişin dizginlenemez oluşu ise, 'bırak yapsın, bırak geçsin' anlayışını işlerliğe sokmuş; giderek bunun benimsenmesini sağlamıştır. Bu, zaten olmayan eleştirmeni, denemeciye de şiirden iyice kopartmıştır. Günümüzüne şiirin izini sürmek durumunda olması gereken eleştirmen, bütün bütüne şiirin dışındadır artık. Dergilerde yayımlanan bir şiire ilişkini söyleyecekleri; tüm şiirleri ilgilendirebileceğinin farkında mıdır eleştirmen? Bu, bilinmiyor. Böylece, eleştiri boyutunu yitirmiş olan şiir kendiliğinden bir oluşum içinde. Oysa şiir kendiliğinden değil, kendi için bir oluşum göstermek zorunda. Ancak o zaman yenileşebilir ve insandan yana aşkın bir tasarıma dönüşmesi sağlanabilir.

Bu söylediklerim, şiirin içsel sorunu olarak görülebilir. Öyledir de. Ama şiir sadece bunlarla sınırlandırılmaz. Çünkü belirlenmesi sadece bunlara bağlı değil; hiçbir zaman da olmamıştır. Bilinen o ki, şiirin toplumbilimle, felsefeyle, dille görmezden gelinemez bağıntıları bulunmaktadır. Yazdıkları şiirlerden bakıldığında şairlerin yaşamsal konumlanışı açıklayıcı veriler koymaktadır ortaya. İki binli yıllarda Türk şiirinin yinelenir bir işlerlik göstermesinin biricik nedeni 'esin kuramının' yanlış anlaşılması olsa gerek. (Daha doğrusu bu kuramın

bilindiği de pek söylenemez ya...) Şiirlere bakıldığında, bir ön içerik'in belirleyiciliğinin yok sayıldığı görülüyor. Oysa esinleyen, ön içeriktir ve bu dil dışı bir etkidir. Bunun anlaşılmaışı ya da kasıtlı olarak görmez gelinmesi, dilin ön içerik yerine geçirildiğini koyuyor ortaya. Bu da esinleyenle (ön içerikle) dilsel içeriğin karıştırılmasına neden oluyor. Oysa dilsel içerik yapıdır, söylemdir, şairin özgünlüğüdür. **Veysel Öngören**'nin saptamasıyla dilsel içerik; "Dil dışını sınırlayan ve kavratandır." Günümüzde bunun kavranmaışı, ne yazık ki, ölü şiirlerin yazılmasını egemen kılmıştır. Sözcüklerin gözü olduğu unutulmuş; şiirler, sistemden yoksun sözlüklere indirgenmiştir. Şimdilerde, şiirin yaşamsal alanların bütün bütüne dışında oluşunun nedeni de, kesinlikle budur. Diğer yandan toplumsal olanı gözetmekle kendini sınırlayanlar, bunu önceleyenler ise; dilin sınırlayıcı ve kavratıcı yeteneğini işletemediklerinden estetik olanın çok uzağına düşmekten kurtulamamaktadır. Yani, her iki eğilim de şiirin çok uzağına düşmekte, insana, insanın geleceğine karşı bir şiir yazmaktadır. Oysa şairler (şiirin öznelere) esinin ve esinleyen yaşam alanlarının farkında olup onları duyumsamak zorundadır. Bu, tarihsel bir yaklaşım biçimidir; bu nedenle dilsel olanı da içerir. Yani, dili ön içerik sayan anlayışı da kapsar. Galiba bunu anlamakla işe koyulmak gerek. O zaman daha sorumlu olacaktır şair. Örneksemeyle (analoji) yazmayacak şiirini. İyice ayrışmanın olanaklarını aranacak. Kendi rengini üretinceye kadar uğraşacak. Bunu başarabilmek için canını yakan ararıışlara girecek ister istemez. Yayın dünyasını da belirleyecek bu tavır. Uzmanlık gerektiren yapılanmalar çıkacak ortaya. Dergiler yeniden tanımlayacak kendini. Bir ilginin, örneğin şiir ilgisinin, dergileri belirmeye başlayacak. Ortamın, günoğlu (eyyamcı) küçük burjuva şairlerinin yerini, estetik ve ideolojik olarak tanımlanmış; tarihsel kavrayışı olan şair tipi alacak. Şiir kendi için olduğu kadar, insan için de bir gelecek tasarımına dönüştürülecek o zaman. Bu içerikte olmasalar da; bugün yaşamını sürdüren **Dize**, **Şiir ülkesi**, **Yasakmeyve**, **Budala** gibi dergiler, kurdukları şiir ilgisi nedeniyle bir başlangıç kabul edilebilir. Öte yandan toplumsal ve tarihsel olandan uzak, yalıtılmış okumaları önceleyen, bireyciliğe yaslanarak ayrışan dergiler de var: e.b. tarafından tasarlanmış, **Enis Batur**'un '70'li yıllarda yayımladığı **Yazı** dergisini de çağrııştırsın istenen **Geceyazısı**

bunlardan biri. Bu verileri içermesine karşın 'kimsenin' çıkarmadığı bir dergi olarak sunulabiliyor. Tuhaf elbette, dergiler için çok önemli olan çıkış bildirisinde, daha başlangıçta aptal yerine konabiliyor edebiyat ve şiir ilgilisi. Yadsınıyor görünse de, iyi bir reklam tekniği bu.

'Sunu'da 1980'den bu yana, git gide arttığını gözlediğimiz bir ivmeyle, Yazar imgesi ürünün önüne geçirildi. (...) Her şey o kadar kirlendi ki, bir 'jest' olarak algılanabileceği endişesi olmasa, bu ürünleri imzasız yayımlamak en doğru tavır sayılabilirdi.” (Geceyazısı, 2003/1) deniliyor. Bu sözlerle verilmek istenen oldukça açık. Ama iyi bir reklam spotu olamıyor bu sözler. Daha önce, bunu söylemeden gerçekleştirenler oldu çünkü. Öteki-siz'de genç insanlar yaptı bunu. Üstelik Geceyazısı ve benzeri dergileri çıkartanların verdiği fotoğrafa bir yanıt olarak. Elbette dahası var: “Yönetilmeyen, kendi kendine oluşan bir dergi bu. Olgun kuşaktan on, orta kuşaktan yirmi, genç kuşaktan -şimdilik- yirmi edebiyatçıdan has, seçme ürünleri yılda üç kez toplayacak, bir araya getirecek Geceyazısı.” deniliyor. Görüldüğü üzere içtensizlik bu sözlerde de devam ediyor. Yönetilmeyen bir dergi ama 'has, seçme' ürünler yayımlayacak. Peki nasıl olacak bu? Demek ki seçilen ürün değil, isimler oluyor öncelikle. Yani dendiğinin tam aksine, ürüne değil; ad'a öncelik veriliyor. Görüleceği üzere, bir komedi bu. Akan bir makyaj... Ekonomik üstünlüğün getirdiği rahatlığın böylesine işletilmesi hiç hoş değil. Burjuva ahlakını bile içermiyor, ne kötü. “Dergi çıkartmak:eylem yapmaktır.” deniliyor aynı Sunu'da. Evet, bu eylemin iyi okunması gerekiyor. İnsandan, belirleyen ve belirlenen estetik anlayıştan yana olanlar tarafından bu eylem iyi okunmalı.

Benzer bir sorun daha var 2003'te dergilere yansıyan. Dedikodunun dayanılmaz tadını aşamayan **Mustafa Şerif Onaran, Nazım Hikmet'in** özeline pervasızca girmeye kalkışıyor. Sapanca şiir buluşmalarında, nedense, **Nazım Hikmet** uzmanı saydığı **Halit Refiğ'e** “**Nazım Hikmet'in oğlu ile Kemal Tahir arasında nasıl bir ilişki var?**” diye soruveriyor. Sonra, bir soru daha bırakıyor okuyucunun önüne: “**Nazım Hikmet'in oğluyla ilgili babalık dedikodusunu çıkaran Fethi Naci miydi?**” Bu cümlede dedikodu denmesi yanıltıcı olmamalı. Yazının bütününde, bu dedikodunun

doğrulandığını da söylüyor **Mustafa Şerif Onaran**. Yani şerifliğini yapıyor anlayacağınız. Bu yetmiyormuş gibi **Yavuz Bülent Bakiler**'e göre **Nazım Hikmet**'in; eşlerini aldatan, oğluna yakınlık duymayan bir baba” olduğunu da söyleyiveriyor. Bu düşmanlık, **Nazım Hikmet**'i değil, ancak **Onaran**'ı açıklar. İşin tuhafı, **Kitap-lık** dergisinin böylesi bir yazıyı düşüncesizce yayımlamasıdır. (**M.Şerif onaran, Sapanca Şiir Akşamları, s. 64, eylül 2003**) Bu duruma, tüm yapıtlarını yayımlama hakkını Yapı Kredi Yayınlarına devreden **Nazım Hikmet**'in sayın oğlu ne diyecek acaba? Onun umurunda olmayacak bu. Olsun. Hiçbir çabanın **Nazım Hikmet** şiirini ehlileştirilmeyeceği öylesine açık ki... Sahi, **Mustafa Şerif Onaran**'nın bu girişiminin şiirle ilgisi ne olabilir? Aynı soru, ilgi derginin editörleri için de geçerli elbette.

Dergilerde yansıyan, sadece ideolojik, estetik anlamda şiirlere saldırılar değil. Şiiri yok sayanlar da var. **Attila İlhan**, anlaşılması olanaksız bir belleksizlikle ; “ **Romancılık bir serüven. Güzel bir serüven. Şairlik falan gibi değil. Şairlik uyduruk bir şey. (...) Şiirde ilhama inanan biriyim. Hesapla kitapla şiir yazılmaz.**” diyebiliyor. (**Akşam-lık, 4 Nisan 2003, sayı 18**) Onca yıl şiirin rantıyla idare ettikten sonra bu noktaya varmanın nasıl bir açıklaması olabilir? Şiirden yeni bir rant elde edilmek istendiği öylesine açık ki... Çünkü bu da bir reklamın reklamı olsa gerek. Öte yandan **Attila İlhan** bir noktada haklı da olabilir. Sanatların en bireysel olanı şiirdir gerçeği, onu haklı çıkarabilir. Bu durumda **Attila İlhan**, kendi şairliğinin uyduruk olduğunu söylemiş olur ki; bu da yerinde bir itirafa dönüşür. Onaylanabileceği gibi, karşı da çıkılabilir buna. Özellikle son şiirlerine bakarak, hiçbir zaman karşı çıkanlardan olmayacağımı belirtmeliyim burada. Onun söze dayalı, ideolojik açmazlarla yüklü şiirlerini benimsemek olanaksız çünkü. Şiiri yaşam biçimi kılamamış, yapay bir serüvene dönüştürmekle yetinmiş birinin varacağı yer ancak burası olabilirdi. Öyle de olmuştur.

2003'te dergilerde yansıyan gariplikler bunlarla bitmiyor elbette: Biliniyordu ama çıkar ilişkilerinin sürtüşmesiyle olsa gerek edebiyat lobileri deşifre edildi. **İsmet Özel**'in islami çevreden kopması bazılarını çok hüznlendirdi nedense. “**Yüzyılın Türk Şiiri**” adlı

antolojisini pazara sunarken “**Türk şiirinin yaşayan en önemli eleştirmeni**” sayılan **Mehmet H. Doğan**’ın bu özelliği **Enis Batur** tarafından hemen unutuluverdi. Anlaşılmaz bir tutarsızlık bu; ama **Batur**’un kendince bir açıklaması vardır mutlaka. “Elbette liberal ekonominin gerekleri yapılmıştır; **Mehmet H. Doğan**, olsa olsa bir deneme yazarı olabilir.” denilecektir. Neyse! **Cemal Süreya** “**Zaten her şey Anadolu’da.**” demişti bir yazısında. Bunun fark edilmesi bazılarının canını sıkmışa benziyor. **Erzincan**’da çıkan bir dergi var, adı **Le Poete Travail**. **Turgay Fişekçi**, fransızca bir adın seçilmesine karşı çıkıyor **Cumhuriyet**’teki köşesinde. (10 Eylül 2003) **Akşam**’lık’taki yazısında **Tuğrul Tanyol**’da katılıyor ona. **Turgay Fişekçi** ile anlaştıkları tek noktanın bu olduğunu söyleyerek ayrıştığını da imlemiş oluyor. **Enis Batur**, biraz da kendi geleneğini korumak adına **Tanyol**’a da, **Fişekçi**’ye de karşı çıkıyor. Dahası, onlarla yaşıt olmanın ötesinde hiçbir ortak noktasının bulunmadığını özellikle belirtiyor. (**Akşam**’lık, 3 Ekim 2003) Komediden başka bir şey olamaz bu. **Turgay Fişekçi**, o yazısında tartışmaya değer, şiire ilişkin görüşler, saptamalar da koyuyor ortaya. Şiirin yaşamın dışına çıktığını, bir burjuva eğlencesine dönüştürüldüğünü, şiirin açmazlarının sorumlularının şairler olduğunu, ’80 sonrası politikaların şiiri indirgediğini söylüyor örneğin. Katılmasanız da, tartışılabilir yaklaşımlar bunlar. En azından, şiir içi olması bakımından, daha içten. Nedense bunlara ilişkin tek söz söylemiyor **Tuğrul Tanyol** ve **Enis Batur**. Ucu kendilerine dokunuyor çünkü. Aslında farkındalar. Yeteneğin bittiği yerdir taşra. **Yom Sanat**’taki arkadaşların “**Taşra edebiyatı yoktur, edebiyatın taşrası vardır.**” saptaması, Anadolu’daki kültürel yapılanmanın kendini nasıl kurduğunu gösteriyor. Bugün, sermayenin belirlediği bir yayın dünyası var. Böyle olunca elbette kapitalizmin kuralları işleyecektir. Öyle de olmaktadır. Anadolu insanını hiç tanımayan, onun varlığını hiç sorun etmeyenlerin söyledikleri hep boşlukta kalacaktır. Bir şiir geleneğini bilmeden, ondan kopulamaz. Ama böyle olacağı sanılıyor. Bakın holding dergilerinin yöneticilerine. İnsandan ve onun geleceğinden kopuk bütün yazdıkları. İktidar ilişkilerinin sağladığı ekonomik çıkarların belirleyiciliği öylesine açık ki... Yetki aldıkları dergi ve gazetelerde, sınıfsal görevlerini çok iyi yapıyorlar. Sol düşünceye

destek olacak tek satır bulamazsınız o yayın organlarında. Sola karşı, kendi içinde tutarlı bir muhalif her biri, anlayacağınız gibi. Devrimci sanat pratiğinin bilinçli düşmanı. Bugün, dergilere düşünce planında bir farklılaşma var mı yok mu, ona bakılmalı artık. Bu estetik farklılaşmayı da imleyecektir. Bir tartışma olacaksa bu bağlamlarda olmalı artık. Görünen o ki, düşünce olmayınca tartışma da olmuyor. Sorun bu. **Tuğrul Tanyol**'un, **Enis Batur**'un yaklaşımları ilginç örnekler bu bakımdan. Şiirin beyaz Türkleri onlar.

Bu egemen yapılanma içerisinde; artık onca savunulan yazar bağımsızlığından söz etmek de olanaksız görünmektedir. Ne denli gizlenirse gizlensin, edebiyat ve sanat alanında, bütün şiddetiyle, ideolojik bir savaşım yaşanmaktadır. İnsandan ve belirleyici olduğu kadar belirlenen bir estetikten yana olanlara bütün kapılar kapalı tutuluyor. Üretim araçlarına sahip olanların egemenliği edebiyatı, şiiri de belirlesin isteniyor. Burjuva demokrasisinin çok uzağında bir işlerlik bu. Yani ciddi anlamda uzlaşmaz (antagonist) çelişkiler var günlük yaşantıda. Bunun tarihsel bir işlerliğe dönüştüğü de oldukça açık. Tarihte zorun rolüne devrimcilerden daha çok kapitalistlerin inandığı ve bunu uyguladıkları rahatça gözlenebiliyor. Sistem içinde kalıp sisteme karşı çıkmak kolay değil artık. Diyelim ki kitap tanıtma yazıları yazıyorsunuz. İdeolojik ve estetik açıdan önemsediklerinizi öne çıkartmak, okuyucuyla buluşturmak; karşı çıktıklarınızı da yadsımak gibi bir amacınız olsun. Bu duruşunuzu yaşanır kılmak, neredeyse, olanaksız gibi. Çünkü holdinglerin uzantısı ya da holdingleşmiş yayınevleri buna izin vermiyor. Onlar, sistemleştirdikleri işlerlik içerisinde yayımladıkları kitaplar hakkında ısmarlama yazılar yazdırıp söyleşiler yaptırıyorlar. Sonra da bu yazıları ve söyleşileri ilan verdikleri dergi ve gazetelerde yayımlıyorlar. Böylece kendine karşı değerlerle donatılıyor insanlar. Edebiyatın, şiirin derinliğine bilinçlendirmesi insana, insanlığa karşı bir etkiye dönüştürülmüş oluyor. Böylesine ateşten bir iklim içerisinde edebiyatın, şiirin gelişmesi düşünülemez elbette. Çünkü insan kadar geniş ve dağınık; insan kadar yoğun ve örgütlü olmayan bir şiir gelişemez.

Bu saptamaların yabana atılmaması gerektiği kanısındayım. Bir yayın

programına dönüştürülmese de, yaşanan açmazın farkında olan dergiler de var: **Edebiyat ve Eleştiri, Kum, Agora, Eski, Dize, Yaratım, Nikbinlik...** ilk us'a gelenler oluyor. Bu dergilerin kadrodan yoksun oluşu, yaşanan duruma karşı bir program oluşturup uygulamalarının da önünü kesiyor. Böyle olunca da, bireysel sorumluluk duyup yazarların yazılarını derlemenin ötesine geçemiyor hiçbiri. İyi niyetli bir eklektizm denilebilir buna. Yapılan da bu zaten. Böyle olmasına karşın bu dergilerin şiire bakışının insani bir genişlik taşıdığı söylenebilir. Çünkü, açıkça şiirin yaşantıdan yalıtılmasına karşı çıkılıyor. Ortaya konulan verimler belirleyici olmasa da insandan ve onun geleceğinden yana olunması, çağcıl bir içerik taşıyor. Belki toplumbilimsel ve ideolojik aranırlar estetik olanla buluşturulamıyor; ama savunulan, sonuna kadar yaşam oluyor. Görülen o ki, bu tür dergiler, öncelikle kadrolaşmak ve tanımlayacakları bir alan oluşturmak zorunda. Elbette şairlerin de yaşanan olumsuzluğu ne denli besleyip kurumlaştırdıklarını fark etmesi gerekiyor. İyice unutulmuş görünen, “şair tavır adamıdır.” gerçeğini anımsamaları da bir koşuldur artık. Her ay dergilere şiir yetiştirmek için nefes nefese yazılan şiirlerin bir anlamının olabilmesinin buna bağlı olduğu görülmeli... Şairlerin bu denli esnek ve amorf oluşunun nedeni, dergilerin yayın politikaları mı gerçekten? Yoksa dergilerde yansıyan çaresizliğin mimarı şair özneler olmasın? İki uçlu bir olumsuzluk gibi görünüyor bu. Ama tamı tamına öyle değil. Çünkü şair, tavır adamı olma özelliğini çoktan yitirmiş durumda. Öte yandan sağ muhalefet kendi içinde daha tutarlı görünüyor. Sermayenin yedeğinde yapılanmış ya da sermaye birikimini sağlamış, yayın politikasını belirlemiş ve bunun çevresinde kadrolaşma sorununu gidermiş durumdalar. **Kitap-lık, Geceyazısı**, bu bağlamda tipik örneklerdir. **Hürriyet Gösteri** ve **E** dergisi burjuva-demokrat bir yaklaşım içerisinde her anlayışa açık, toplumun bütün kesimlerini hedef kitle seçmiş bir yayın politikasını uygulama çabasında. **Adam Sanat** ve **Varlık** dergileri ise, farklılıklar göstermelerine karşın, rahatça aynı kategoride değerlendirilebilir. Kendini islâmî kimlikle tanımlayan **Hece** dergisi kadroları; “Sanatı amaç edindikleri kadar, amaç için de sanat yapma telaşındalar. Başarıyorlar da bunu. İktidar karşıtı ve anti-emperyalist tutumlarıyla, muhalifliğin tutarlı örneklerini

koyuyorlar ortaya.” (Veysel Çolak, 2002 Şiir Yıllığı, Gendaş y.) Bu derginin, hazırladığı özel sayılar çerçevesinde, solda bilinen yazarlarla ilişkilenmesi yabana atılmamalı. Bir yayın politikası bu da. Oluşturulan alanın meşrulaştırılması belki de. Edebiyat cumhuriyetinde söz hakkını kullanma isteği... ya da, yok sayılmalara karşı bir yüzleşme... Bunu hak ettikleri kesin. 2003'te öğretici ürünler koydular ortaya. Ocak'ta yayınladıkları özel sayıda **Sezai Karakoç'un** **Diriliş** projesine bağlı olarak onun sanat anlayışını, düşünsel öngörülerini, politik önerilerini, şiirlerindeki estetik ve ideolojik derinliğini koydular ortaya. Sonra, **Eleştiri Özel Sayısı** ile ancak bir kurumun başarabileceği bir ürüne imza attılar. **Cahit Koytak, Alâeddin Özdenören...** gibi dergi şairlerine ilişkin hazırladıkları dosyalar, bir kadro bilinci üretmesi bakımından önemli olsa gerek. Bu arada, **Haydar Ergülen'i** benimseyip dosya konusu yapmaları da dikkate değer bir davranıştı.

Dergiler 2003 yılında şiiri, şiirin geleceğini sorun edininip aranişlara girmediler. Yönlenecek olmakla yetindiler daha çok. Gelen şiirleri, yazıları düzenleyerek sundular okuyucuya. Türk edebiyatında pek olmayan editörlük kurumu tamamen işlevsiz bir hal aldı denilebilir. Dergilerin kadrosuzluğu, savlı sayıların hazırlanmasını da engelledi. Bu da dergi diye, seçkilerin yayınlanmasına dönüştü sonunda. Bu durum şiir ortamının canlılığını yok etti. Yüzleşmekten uzak, kendini kendiyle ölçmekle yetinen, karşılaştırma pratiğini işletemeyen bir şiir yazılmaya başlandı. Soruları olmayan; bu nedenle de hiçbir zaman yanıt olamayacak bir şiirdi bu. Bu arada gençlere sayfalarını açan dergiler de oldu. **Varlık'ta küçük iskender,** kendine gönderilen şiirleri **“Rimbaud'larla Baş Başa”** adlı köşesinde değerlendirdi(!) İnanılmazdı bu değerlendirme yazıları. Aptalca olanın saflığında bile değildi hiçbirisi. Hiçbir neden ortaya koymadan verilen yargılar, sadece boşluk oluşturur, öyle de oldu. Bir estetik yargının kişisel beğeniyle sınırlandırılıp duyguların yansıtılmasıyla belirlenmesi, kabul edilemez bir öznellik olmanın ötesine geçemez.

Bu arada, estetik yargılar için doğruluk-yanlışlık aranamaz elbette; ama nesnel niteliklere dayanan yargıların açığa çıkartılması gerekir. Bu durumda, bir şiirdeki olumlu (güzel kılan) öge saptanabilir; ama

bunun diğerk öğelerle de olumlu bir bağintisının olması gerekir. Şiir için genel-geçer ölçütler yoktur elbette; ama belirginleşmiş, hiçbir zaman yok sayılamayacak, yerleşmiş niteliklerin varlığı da görmezden gelinemez. Bu, en az öznellik kadar; nesnel olmayı da gerekli kılar. Böyle bakılmadığı sürece şiire ilişkin her yargı keyfi olacak ve boşlukta kalacak; giderek bir iktidar oyununa dönüşecektir. Ne yazık ki yapılan bu. Bu bağlamda E. Bülent Yardımcı'nın Kül'de, Şeref Bilsel'in Edebiyat ve Eleştiri'de yazdığı değerdendirme yazıları daha içten, daha şiirden yana... Budala dergisinin gençlere yönelik dosyalar düzenlemesi de ilginçti. Biraz tuhaf kaçsa da, sınav edercesine düzenlenen söyleşi soruları, şair adaylarına kendi konumlarını fark ettirmeyi amaçlaması bakımından önemliydi. Poetikaya ilgisizliğin böylesine yerleştiğı bir şiir ortamında, umalım, işe yarar bu çaba. "Şair mi olacaksın, teorisyen mi?" denilerek şiir üzerine düşünce üretmeyi yadsıyan anlayış, Türk şiirinin yıkımını da beraberinde getiriyor. Şair istemese de poetika yapar. En azından kendi şiirinin teorisyenidir. Öncelikle kendi şiir pratiğini kavramak zorundadır çünkü. Bunu yapabilmesi için de, diğerk şiir pratiklerinin farkında olması gerekir. Böylece edinilen şiir bilgisi, yazılan şiirin yeni bilgiler üretmesini getirebilir. Bu başarılınca da yeni bir şiire doğru yol alınabilir. Bâki Ayhan T., böylesi bir anlayışı öncelemesi bakımından şiirden yana bir içtenliği koyuyor ortaya."Soylu Yenilikçi Şiir" adlı yazısı bir bildiri, bir manifesto niteliğı taşıyor. (Budala, sayı 25, Ekim 2003)

Yazdığı şiirden çıkarttığı ölçütlerle bir şiir disiplini öneriyor. Bunu yaparken de yandaşı olduğı ve karşı çıktığı şiir anlayışlarını saptıyor. Şiirin dış-biçim özelliklerine, diyalektik yapısına, diline ve sözcük seçimine kadar... somut gerekçeler koyuyor ortaya. İlk bakışta yadırgansa bile, bir tavır olarak yabana atılamayacak bir çıkış sayılabilir bu girişim.

Artık toprağın bile ölü olduğı bu şiir ortamında şairler oturup düşünmeliler. Görünen bu. Öncelikle şair, bir tavır insanı olduğunu anımsayıp buna göre yeniden kendini kurmak zorunda. Şiirden yana olmak, insandan yana olmaktır. Bunun da anımsanması gerekiyor elbette. Ancak o zaman, yeniden şiire başlanabilir. Gene unutulmamalı ki, her zaman şiir militanlarına gereksinme vardır.

Kitaplar İzlenimler

Çok şiir yayımlandı dergilerde, yüzleri aşan şiir kitapları çıktı, ödüller verildi; ama şiir adına verimli bir yıl olmadı 2003. Çünkü bir içtensizlik belirledi şiir ortamını ve şiiri. Bunun en güzel göstergesi de ödüller oldu, denilebilir. Yakın geçmişte; verilen bir ödül, ilgi kitabın öne çıkmasını sağlar, onun üzerinden şiire ilişkin tartışmaları gündeme getirirdi. Yararlı da olurdu bu. Şimdilerde ise inanılmaz durumlar gözleniyor. Alınan ödül, şairin gömülmesine neden oluyor daha çok; yok sayılmasına dönüşüyor daha doğrusu. Bunun nedeni, ödüllerin işletilmesindeki tutarsızlık olmalı. Bir ödülde seçici kurul üyesi olmak ciddi bir iştir; büyük bir sorumluluğu gerekli kılar. Galiba olmayan bu. Bir seçici kurul üyesi verdiği oyu gerekçelendiremiyorsa; yargısında belirleyici olan öznel ve nesnel verileri ortaya koyamıyorsa (koymuyorsa), çöküş burada başlıyor olmalı. Bir seçici kurul üyesinin oy verdiği kitap hakkında yazmaması da, anlaşılır değil. "Biz bu ödülü A kitabına verdik" demek, hiçbir zaman yeterli olamaz, olamamakta. Bu anlaşılmayınca bir iktidar ilişkisinin belirleyiciliğine yaslanılıyor. Bütün olumsuzlukların işlerlikte olmasından başka bir şey değildir bu. Bütün sapmalar aranabilir bu işleyişte. Holdingleşmiş bir yayınevinin işaret ettiği bir kitaba veriliverir ödül. Bir şairin yaşlılığı gizli toplantılarda gerekçe olarak benimsenebiliyor. Şiire bakılmadan, sıraya konabiliyor şairler. Yaşı geçmiş bir şairin paraya ihtiyacının olması bile belirleyici bir gerekçe oluşturabiliyor. **"Bizim takımdan."** yaklaşımı da görmezden gelinmemeli elbette. Cılız da olsa ideolojik tavrın dikkate alındığı da söz konusu. Estetik ölçütler ise; neredeyse, unutulmuştur bir ödülün verilmesinde. Gözlenen böylesi tutumlarda makyavelizm, oportünizm, eyyamcılık (günoğlu olmak), uvriyerizm, popülizm...; elbette olacaktır. İçerik bu olunca, ödül verilen kitaba karşı sağır olmaktan başka bir kaçış yolu kalmıyor. Görünen o ki, şiire dönüşün bir yolu olarak, ödül alan kitapları tartışmaya açmak gerekiyor. Yanıtını bekleyen kocaman bir soru bu. Ödüllerin dedikodusunu etmekle yetinmek ise, sadece kirlenmeyi pekiştiriyor; o kadar.

Bu yıl yayımlanan şiir kitaplarından birkaçının tartışma gündemine taşınması, şiir adına yararlı olabilir sanıyorum. Bunlardan **Zeynep**

Uzunbay'in "**Kim'e**" adlı kitabı poetik bir sorunsalı açığa çıkartması bakımından ilginç bir örnek. **Uzunbay**, söze dayalı bir şiir yazıyor. Metni gözetmek yerine, söylemenin, anlamsal oyunların peşine düşüyor. Geleneksel söylemin güncelleştirilmesi oluyor bu da. Önceki kitaplarından kopuşu da haber veriyor bu yönelim. Günümüz şiirinin yığmacı tutumuna bir itirazı da geliştiriyor, belki de. **Uzunbay**'in bu kitabı, şiirde sözün önemini tartışmaya açmalı, bana kalırsa. **Hilmi Yavuz** ve izleyicilerinin yazdığı şiirin de bir sorgulaması olabilir bu girişim.

Böyle bakınca **Hüseyin Peker** geliyor us'a. **Peker**, "**Pusula Hatası**" adını verdiği yeni kitabıyla birlikte, şiirlerinin toplu basımını gerçekleştirdi: "**Ateşin Zilleri**." **Peker**, metin oluşturma peşinde. Bunu yaparken, düzyazıyla şiir arasında bir yerde duruyor. İyi bir anlatımcı. Bütün kültürel alanlardan sözcükler derliyor. Bu bağlamda çok başarılı. Ama bunları bütün bütüne şiire dönüştüremiyor. Sonuçta yazdıkları, düzensiz bir sözlük oluyor sanki. Bu olumsuzlama, '80 sonrası şiiri de içeriyor elbette. Görünen o ki **Peker**, **Edip Cansever** olmayı doğru anlamamış pek. **Küçük İskender**'in aklıma geleni söylerim tutumu, **Peker**'de topladıklarımı sunarıma dönüşmüş. '60'lı yılların yetenekli şairinden hiçbir iz kalmamış **Peker**'de. Bunun bir nedeni de, kişilik sorunları olmalı. Amorf bir kişilikle şiire varılmaz. Boğucu bir kariyerizmi var **Peker**'in. İktidarın bir parçası olma uğruna şiirden vaz geçtiğinin farkında bile değil.

Muzaffer Kale de özenle izlediğim şairlerden. "**Sakin Zar Atma**" adlı kitabında ve dergilerde kalan şiirlerinde gözlediğim kadarıyla, ayrılıyor şiir çizgisinden. İmgesel ararılar, yerini simgeci bir tutuma bırakıyor. Bu da yavanlaştırıyor şiirini. Dilin olgu ile ilişkiye girmesi engellenmiş oluyor. Sözcüklerden oluşan lekelerle, bir lekeleme tekniğiyle yazıyor artık. Eleştirmenlerin dolmuşuna binerek, egemen şiir anlayışına yakın durmaya çalışıyor. Böylesine bir var olma çabasının; ancak şiire zararı olabilir.

Ahmet Ada, beş yeni kitaptan oluşan bir toplam sundu şiir ortamına: "**Gökyüzünün Fıskiyesi**." **Ada**'nın şiirini geliştirdiği söylenemez ama. **Oktay Rifat**'a yakın durması da, aşkınlaşmasını sağlamıyor. Türk şiirini çok iyi izlediği açık. Çünkü bütün şairlerin deneyleri var

yazdıklarında. Buna karşılık, kendi deneyleri çok cılız. Düşünülmeli bu.

Ahmet Telli ise yıllar sonra yayımladığı **“Barbar ve Şehlâ”** ile oldukça şaşırtıcı oldu. Bir şiirin nasıl dibe vurduğunu göstermesi bakımından öğretici bir örnek çünkü. İzlek yoksunu. Zoraki ideolojik bir tavır. Teorik temellerden ve nesnel karşılıklardan yoksun, azınlıklardan yana görünmenin ucuz popülizmi... Sözcüğün tam anlamıyla, politik bir sefalet. Hala bir rant üreteceği sanılan yapay bir hüznün. Elbette böylesi açmazlardan dil de, yapı da etkileniyor. Bunu sonucu yazılan; şiir olamıyor. İlgi kitapta bir tek şiir cümlesi bulmak olanaksız. Şiir bağlamında çok geri bir örnek **“Barbar ve Şehlâ”**.

Behçet Necatigil, şiir kontrol hâpı kullanan şairleri sevdiğini söylerdi. Bu fark edilmiş gibi. Eğer yazdıkları minik şiirlere haiku adını vermeseydiler, daha özgür olacaktı ilgili şairler. **Sina Akyol**'da, sonra **Serdar Ünver**'de örnekleri gözlenen; kısa, sözcük yoğun şiir çizgisinin yerleşip aşkınlaştığı söylenebilir. Bunun yetkin iki örneği var bugün: **Kadir Aydemir**, yılın en iyi kitabını yayımladı: **“Dikenler Sarayı.”** **Ahmet Oktay**'ın saptamasıyla; **“Sessiz ama kendini duyuran şiirler...Sözü alabildiğine damıtıyor, bir anlamda eksiltiyor, doğrudan imgenin bilinç dışı anlamına ulaşıyor.”** **Kadir Aydemir**. Ayrıntının şiirini yazıyor. Kocaman bir öykü içeriyor o birkaç dizelik şiirler; ama kesinlikle öykülemeye düşmüyor. Olağandan, şiirin gereksindiği gerilime ulaşıyor kolayca. Bu sözler, **Nuri Demirci**'nin **“Soldan Dördüncü Aralık”** adlı kitabı için de geçerli. Şaşırtıcı bir buluşma bu. İzlenimci bir şiir bu yazılan. Ama ucuz benzetmelerden de iyice yalıtılmış. İnsanda bütünsel bir imge olarak karşılığını bulan dilsel anlatım yeni bir şiirin haberini veriyor. Okuyucu, istemese de, içerdikleri öyküleri yazarak okuyor şiirleri. Demirci, yazageldiği şiirlerin oldukça dışında görünüyor bu kitabıyla. Bir ara kitap belki de. Haiku yazarlar, bu bağlamda değerlendirmeli şiirlerini.

Bunların dışında olumlu ararılar da oldu şiirde. Bunlardan, **Kazım Şahin**'nin **“Aklımda Birkaç Fotoğraf”**, **Oya Uysal**'ın **“Günaydın Sevgili Gece”**, **Altay Öktem**'in **“Sokaklar Tekin Değil”**, **Enis Akın**'ın **“Öpünce Geçmez”**, **Selami Karabulut**'un **“İz ve Kaçak”** adlı kitapları sayılabilir.

ŞAİRLER / ŞİİRLER

ERTAN YILMAZ, 1986

KİRLİ PEÇETELER

her şeyin içinde bi'sey ne kadar
goncalanacak bugün sesi çıkmayacak
pencereler kimi açsa aynı sığırcık
sürgünlerini değil daha kes kes uçlarını

şimdiye uzaklıkları kimse koymuyor
ağırlık değil de peki ne hayat omuzlarınıza
alın dünyanın anahtarı size; bu da benim kilidim
büyütölmekse sadece aldatılmak, elbet tarih yazılamaz
gözlerinizi kapatın duvara sayın bildiklerinizi
herkes duysun yatak odanızdaki ölümlü.

Dize, 97, Kasım 2003

ATAMAN AVDAN, 1986

BULUTLAR DA

İlk kez seyrettim şimşekleri denizin üstünde
evine yakın bir yerde, birazdan dönecektin.
Oysa yeni gelmiştik, dumanın kulübeleri ve
hedeğı örttüğünü düşünmüştük.
Anlattın bana ağaçların yasalarını.

Doğduğun ülke gökyüzündeydi, ayna yoktu hiç
suya bakardın; yansıma yüzeyde değil
içindeydi. Heyecanlıydın inerken
bekliyordum merdivenin bittiğı yerde.
Hemen gitme, bulutlar da kalsın.

Şapkamı çıkarıp masaya koydum, ıslanmış.

Son Kışot , 6, Eylül Ekim 2003

ARDA GÜLYAN, 1984

DAĞINIK SU

bir ırmak dokundukça uzar bilirsin dokundukça uzar
ben ki öyle dokundum açıyorum yüzünün ırmağını
yeni sularını buldum yeni sularını orda bir yerde
dağ kahvelerindeyim birkaç kişi vardı yalnızdım
aldım o kendimi çok serin yerlere indim
upuzunum ne vakittir yaşlı otlar gibiyim

eskiyerek uyanır insan bilirsin bir sabah eskiyerek
bütün kırılğanlığımı aç bir ırmak gibi dokundukça uzar
orda evler mi kendiliğinden evler denizler neye benzer
ben ki ellerimde bulurum bir kenti bir seye benzetirim
al o yoksul siyahını yer değış cumhuriyetimle

dağlık suyum yüklenip çıkıyorum göğü

Kül, 36, Mayıs 2003

GONCA ÖZMEN, 1982

GİDİYORDUK..

Kusura doğru gidiyorduk
Kuş sürüleri, kertenkeleler, su zambakları

Kusura doğru gidiyorduk
Aramızda bir acının etten kasırgası

Perdenin soluşunu fark ettik
Doldu yaprağın sayrısı

Yaşlı bir Bizans yosmasıydı zaman
Acemi boyalı, bozuk lehçeli

Boşuna değil ay büyürken uyuyamamak
Dümdüz yaşamak saçımızı tarar gibi

Çünkü ne yapsak yumuşamıyor demir
Ne yapsak titremiyor içi

Orda, zeytin ağaçlarının arasında
Sessiz ve bitkin durmuştuk

Seylantaşları, yaban arıları, eğik bir gök
Bir büküm ot, başıboş bırakılmış bir nesne

Gidiyorduk ağrısına zamanın...

Adam Sanat,212, Eylül 2003

EMRAH ALTIOK, 1980

İNCEDEN

döndüğümde elinde inceden siyah
seni kimseye senin gibi anlatmayacak
bir iplik gibi hüznün kalacak

üzerinde dinlenen, üzerinde senin olmayan
kirlice siyah ve uzunca elbisen olacak

eteğinden sallanıp sen geçmişini kovalarken
ayaklarının altını yakan
saçılmış yüreğinin kumdan parçalarına
bata çıka uzayan o iplik

döndüğümde elinde inceden siyah
beni sana anlatamayacak
bende kalmayan inceden hüznün

hüznü gözlerine gizlenmiş sözlerim
saklandığın yerden seni söküp çıkaran ellerim
inceden aşk, inceden giz

inceden siyah bir iplik kadar koparcasına hüziün

Varlık, 1150, Temmuz 2003

SEYYİDHAN KÖMÜRCÜ, 1979

REM

en çok genzi yakar oldu Mart, utanmaz!
hızmasını burnunda unutmuş çingene gibi
yaşa diyor bedenimdeki lehim
bir bana bir göğe ilişikilmek

içinden geçtikçe genişliyor yalan
düşüyor;
çekilmiş her fotoğraftan önce mor.
riya kadar büyük gözenekli elekten
ezbere bir kahır.

rem,
döneceksen altı yaş gibi dön.
her kuşluk koksun
yatağa su dökmüş olsun bir yalan
çingar çıksın
sil baştan bir tepsi mor bıraksın bahar.

Kitaplık, 61, Mayıs 2003

A. ÖZGÜR ÖZKARCI, 1979

DEFTER

kurur... bu ten, kabarır; ezberlenmiş o sahilde
bırak! üzerinde külleri kalsın, yolculuğum
dedim hangi sır öteki perdede, söyle!
hangi rüzgar hangi ben'le, kağşamış olsun

titredi işte, körfez'deki o dalgın su
ile ne bir teknesi vardı ne de sahili...
serilmiş, önüne gibi bir merdiven yolculuğu
işte güz'leri derlemek... sana düşen o defterdeki

çardakta bunca silikleşen gölgeler, böyle nereye
şimdi ıslak, sonra okunmayacak; mendillere yazılsın!
gittikçe ufalan, sessizleşen o aksadeler/de
hüznün de, kutsal saydığın o defterlerden sayılsın!

Yom Sanat, 10, Ocak Şubat 2003

MEHMET ERTE, 1978

ORADADIR O

Ebru'ya

Zaman-anne'nin kollarında biz, biz iki çocuk ağlayıp sızlanan, iki
sevgili

Zaman bize hangi ninniye söylesin ki dinsin sızlanmamız?
Rüzgârlar arasında bir rüzgâr, dalgalar arasında bir dalga olmalı;
Yıldızlar arasında bir yıldız olmalı bize o ninniye söyleyen.
Hangi ağacın, hangi kayanın gölgesi bize erinç getirecek?

Zaman geçiyor... bizi kavuşturacak olan zaman!
Zaman geçiyor... bizi ölüme yaklaştıran zaman!
Eski yaraları iyileştiren zaman...

Yeni yaralar açan zaman...

Nerede benim sevgilim, şimdi benim sevgilim nerede?
- O yoktur, buradan çok uzaktadır, oradadır.
Nerede benim sevgilim, benim sevgilim... Nerede?
Ay ki çok uzaktadır, ama parmağım ile gösteririm onu.
Gece, tüm yarıküreyi kaplasa da buradadır derim.
Benim sevgilim nerededir...
Bilmediğim bir sokak adı,
Yabancı bir şehir, başka bir ülke, bir uzak kıta?
Ne anlamı var bunların, adreslerin, pusulaların?
Ellerimi nereye doğru uzatacağım:

Yıldızlar arasındaki karanlık boşlukları seçerim elbet,
İki dalga arasındaki sessizliktedir sevgilim, derim.

Yasakmeyve, 2, Nisan-Mayıs, 2003

ZEYNEP KÖYLÜ, 1978

LEDA ŞİİRLERİ

Uyanış

- *ne acı bu denli geç rastlamak sana
ve böylesine erken ayrı kalmak sonunda
(Voznosenski)*

avcumdaki ırmağa göğsünü yaslar leda
parmaklarımdan geçer rüzgârın yalnızlığı
taşların ruhuyum yağmurun dalgınlığı
dua edemem artık
geç kaldım tanıya

kimsenin avlusu olamam şimdi
arka bahçelerin
korkusuz karanlığı
terk ettiğim kuyularda dinlenir hayat
yüzümde unuttur şaşkınlığını

kendini sulara anlatır leda
gecenin beklediği
bulut sesi
olmak için

kimsesiz acıyı tanır mı toprak
girebilir miyim
göğsündeki ormana
bir nehir bulmalıyım
bakmak için sana

yalnızlığı yalnızca aşk ürkütür

beni hatırlama uyandığında

Son Kişot, 2, Ocak Şubat 2003

EREN AYSAN, 1977

BİN DERT

kötü bir rüya geldim
adını ezberleyemediğim gürültünün arasından,
vermediğim sözlerden yaptığım yatak dolusu
çıplak geldim

yirmi bin kere yorgun, bir o kadar sarhoş
oynadığım bahislerin ortasından şaşı bakışlı
kimseden ülfetsiz geldim

şol kalbim bir o kadar içre
kendinden geçmiş ve kelâmını kaybetmiş
nergislerin açmadığı saatlerden hevesli geldim

burası taşın görünmeyen gölgesiydi
kuyunun kopmuş ipi
kuşların uğramadığı derinlikte akasya
hızını unutmuş chevrolet
yağmur yüzü görmeyen pencere

- ben yalnız uzağındayken iyi geldim

Çağdaş Türk Dili Ağustos 2003

ZAMAN HARİTALARI

-Ziya Osman Saba'ya... Saygıyla.-

mor atlas kırık cetvel yeşil saten
bir yash enlem bir hüziünlü boylam
doğduğu gün düşmüş takvimden
adını bile duymadan ölmüş ablam

hayatı gösteren bir kap kâğıdı gibi
çalışanların okullu çocuklara bakışı
böyle biten bir mektup vardı sanki
babamdı içime devirip gitti bir kışı

denizi yıllardır zamanın kıyısı aylar
naylon torba tezgâhın tozu vitrin camı
on yılda bir alınan yoksul mantolar
aralar evlere bir yağmurun kapısını

annemdi bir ince sezişti akşamlarda
şimdi gittikçe kararan daha çok yalın
kapalı kapılarda ağlanmış odalarda
ahım duydum yaprağını kaybetmiş dalın

yağmurda yanıp sönen soğuk gecelerde
içinde mazinin durduđu zaman haritaları
buruk bir tebessümdür sevdiğı hecelerde
günlerden gün beğenir kumaşçı çırakları
mutlu olmak iki çizgi arasında bir mezar taşı
dünyaya bir resimden ne de güzel bakmış
ölümdür insan geçerken hüziünle her yaşı
bir genç şair ne fark eder yaşamış yaşamamış

Adam Sanat, 21, Ağustos 2003

BEKLEMEK

Sürülmüş tarlalar, yılan delikleri
Dingin gölgesi bir çamın

Zamanın ısırdığı taş köprü
O ölü serçe

Boynundan bağlı bir kayık getirildiğinde
Bir çekirge cırlıyor uzak otlarda

Güneş, üzerine basıyor aç dikenlerin...

B(aşk)a, 11/2003

UĞUR AKTAŞ, 1976

CEVİZ ÖNÜNDE

sen el çekme bari
sen ey, çağırdıkça koşan sıkıntı
tüm hayvanları ovanın
nehrin tüm çavlanları ve
doğarken boğduğum çığlık..
savururken aklımdan aklımı
bir berduşa nam olacak kadar rezil
akıttım salyamdı sende yadigâr bulantıyı!
şimdi ağzım cılk. şimdi yanım yörem
ıtır bahçeleri kadar göğüne bulanası ufunet kuyuları
şimdi bende, annem kadar deniz bir akıntı!

çözüyorum ömrümün yumağını
ve çözdükçe ben, çözüp sardıkça dünya çıkırığına
ardımdan düğümlüyor şehrin âşıkarı

resmet bu hali ceviz
değil mi ki benden akan uyuşturdu kökünü
değil mi ki ceylanın gözünden çaldılar korkuyu!

E, 46, Ocak 2003

NİLAY ÖZER, 1976

az sonra uyanır kiremit rengi ova
şeyler güne karışmak için yarışır
tamburdan havalanır rüzgârın şiiri
gözlerim yeter mi öte'yi okumaya
kaldığım yerde körüm
gittiğim yerde mahmur

ney saatleriydi eski sazlıkta
annem güneşten önce yükselir
ruhunu üflerdi çocuklarına
erken mi heves ettim makamımı duymaya
kaldığım yerde hüzzam
gittiğim yerde mahur

cümbüşü kimseler ciddiye almaz
nazla ağırlanırdı yaz akşamında
çinko çatılara tohum ve alaz
cy aşk bir kez yağdırsan olmayacaktım!
kaldığım yerde hoyrat
gittiğim yerde mazlum

öyle hatalar var beni mazur gösterir
bahçelerden geçirip aklar rengimi
üç erik ağacıyla bir kuyu arasına
gerilmiş tellerine asar sesimi
kaldığım yerde ölüm
gittiğim yerde kanun

kudüm vurdu dedim ki diril ömrüm
derin utta bendirde tefte diril
tanrıya görünmek hiç de zor değil
seyrediyor kendini sığ aynalarda
kaldığım yerde adsız
gittiğim yer de malûm...

Yasakmeyve, 4, Eylül-Ekim 2003

SERAP ERDOĞAN, 1975

ALLA TURCA

perdeleri indir!.. huysuz bir kediye tüylenen bu evi
benzetiyoruz guguklu duvar saatlerine

bol kırmızı bir eğlenceyi işleyen o duvar halısı;
acelesiz uyandığım sabahlarda
gözlerinle yeniden gittiğim hatlarını...

eksik ayın on dördü gibi
tastamam bir nişan ediyor elimize

tümünün gözleri sahnede
bilekleri dehşet beyaz, şah püsküllü
etekleri sayısız bükümlü rakkasede...

yüzüğüm gülüşime bol.. dünya bana
bol köpüklü bir ırmak söyle,
beni bir de böyle deneyecek kan sakınleri

beyaz topuklu ayakkabıları
güllerle birleşiyor bileklerinde
bedenin kıvrıldığı an nabzı manzaranın...

perdeleri as!..
korkuyorum; aynı rüyayı görürsün benle

geniş, dopdolu gül ağacı,
arkanda sarmaşık istilasında bir tak,
-belki şehrin giriş kapısı-
mandolin çalıyor yan oturmuş birisi
sağ eli perdelerde...
kendine şefkat ömrüne karışacaksın;
ilmekleri taze, ansıttıkları bakımlı,
çocuklukta ezberlenmiş bu duvar halısıyla
bir..
günün turuncu aksanından belli.

Edebiyat ve Eleştiri, 67, Mayıs Haziran 2003

BİLAL KOLBÜKEN, 1975

KİRALIK SMOKİN

susmasaydım sıra bana gelmeyecekti
sen gelmeyecektin
seni beklemeyi bırakmasaydım
masaya

/sesin terlemeyecekti avuçlarımda/

susmasaydım sıra bana gelmeyecekti
ahmet oktay gelmeyecekti franco gelmeyecekti
orhan'ın sahaf dükkânı gelmeyecekti
hemşireler
gelmeyecekti!

Kül,35 , Nisan 2003

ÇAPAK

bana dilini öğret ve sözcükler fısılda
insanın insana yüklediği acıyı anlat
göze inen perdeyi anlamak için
şiire başla

bir harfin etrafında dön ve
dön

baktığın ağaç kurumayı öğrensin senden
suya gir ve ağla
dibe yaklaştıkça aşk yakınlaşır
gizli bir uçurum vardır
harflerle harfler arasında
o uçurumu bul ve atla

sesim bir suç gibi kalsın kulaklarında
yine bilmediğin bir dile akıyorum
gün uzar, uzar ve kopar nasılsa

uzayan saçlarına siner dalgınlık
söze iner dalgınlık
yakaya takılan gül solar
insana yakılan ağıt
insanı unuttur bir zaman sonra

bana dilini öğret ve sözcükler fısılda

Kaçak Yayın, 4, Ağustos 2003

GİZLİ KÂĞIT

Ölüler gözlerinden dirilir.
Ağlıyorum bir damla gözyaşı için!
Avcuma dökülen gövde kim, hangi kitabın arasında
Bakışın yaşadığı oyuk, kimin elinde kitap?

Ağacın gövdesinden geçip gittim.
Korkak bir gerçektim soyuta düştüm.
Ölümlle barışmak istedim, seni istedim!
Ve şimdi benimsin ve ölüm hâlâ küs
Ağacın aşkı aşk değildi!

Kâğıt seni yazarken başka bir kâğıda
Bakardım sana, kirlenirdin!
Ölümlü oynardım, sözcükler kalbi bilirdi.
Geçir kâğıtları kalp damarımdan!
Hiçbirimden fayda yok intiharıma!

Şimdi beni şiir diye yaşayan aşk,
Sonra yırtan bu bakışı gizli kâğıtta!
Ufkum daralıyor öyleyse sev beni!
Ağacı öldür, kâğıda yaz, içime at!

Ölüye gözlerinden gidilir.

Varlık , 1149 Haziran 2003

KARADA

Bu yağmurdur
usul, ince, arada
boyum, belim, ayağım
bu yağmurdur
yalan söyler, doğru susar
ben sudayım, anam babam karada
bu yağmurdur
akıl alır yürek verir
ince kurşun, nice hesap
görmüş vermiş
gökyüzü var gökyüzü
arada

Edebiyat ve Eleştiri, 65, Ocak-Şubat 2003

ÖZLEM TEZCAN DERTSİZ, 1972

EL FENERİ

içimdeki tünele de tut fenerini
artık otursun, takılıp duran sorularım
yerimi göstere sin ışığın, nereliyim
yanına ilişeyim hüznüme benzeyen
birinin

bozuk paraları bırakırken avucuna
azalır mı bu ağırlık göğsümden
içimden, yüreksiz bir ırmak geçti
şemsiyem yağmur alıyor, ıslak
düşüncem

anlıyorsun, bir öyküden sürüldüm
en kestirme yol bildiklerim değilmiş
uzaklaştı unutuş ben yürüdükçe,
çamurlu ayaklarım bugünüme özetmiş

filmi izlemeye gelmedim,
çok karanlıktı, yerimi yitirdim

Akatalpa, 42, Haziran 2003

SONER DEMİRBAŞ , 1971

EYLÜL

yaprak da kalmadı dökülecek
ağaca çıkalım.. biz bu eylül bahçesinde
zarfını içinde taşıyan şiirlerle,
yağmurlu kentin sokaklarında ıslanan
mektuplar olalım, kuşların kanatlarına
teyellenen mavi gülüşlü çocuklara heves duralım,
eskimeyen yazıların satır aralarında aşk olalım.

ormanı ağaçtan soralım, aşkı cümleden
soluğu uzun şarkılardan geçelim, gam-ı kaflardan
içelim berrak suların çiy düşmüş sabahlarını,
erken uykulardan uyanalım, acemi oyunlarından
ay kanatlı atlara koşalım, liriklim olalım anne
kucağında büyüyen yağmurlu yol,
üşüyen ırmaklar gibi akalım, olunca en eylül.

yaprak da kalmadı dökülecek
ağaca çıkalım..

Idize, 95, Eylül 2003

KÖŞELERDE

bu köşede bir çocuk hıçkırık
diğerlerinde bir adam tren garı
yolcular yolculuğa uzun raylarla bağlı
ve ayrılık... ölümün kalıma sunduğu
yağmur
damlaları

uzakta bir yelken diğeri kırık
yakınlar sözlerini azar azar
ötede uçurum gözlü kadınlar
yazar kuş/uykusunda kalplerini

içeride, o azgın mağarada siyah biten çiçekler,
dışarıda beyaz
toz, dışarıda bez melekler... dile gelmek,
en kolay çıkmaz sokak
besler ağzıyla ihanetini

aşağı köşede şimdi mahur bir çocuk ninni
hatırlatır kendine huzur-
lu bir akşam vaktini, baba/anne
ve ıhlamur
keser bir inkârı keser gibi
incecik
bileklerini

*“bir fesleğen kopar aniden,
içeri alırlar rüzgârı...”*

Varlık, 1150, Temmuz 2003

GÖLGE

şaşkınlığımı saymazsam benim geçmişim olmadı.
tuhaf... ilandaki kayıba ne çok da benziyor yüzüm.
görmesem çıldırırdım, sildim izlerini; kırgınlığa yenik
düşlerimin. günün telaşıyla geçıştirdiğim zaman, nasıl
anlatsam ki; akrebin ufku kuyruğundaki zehirmiş.

bakıp da düne bir tutarı yokmuş diyorum ömrümün.
yalan hepsi... küçücük bir sır belki de bu cehenneme
katlanmama sebep. delili yok biliyorum, kimseler
inanmayacak sayıklamalarım. biraz da umarsızım
yine de; yalnızlığın kıskacında kıvranırken tenim.

gövdeme zehirli bir korkuyla kazıdım öfkemi.
vebalı bir gölgeyim, geçidim yok kendimden öte.
neye dokundumsa ince bir hastalıktı ellerime
bulaşan. suç ve itiraf: ansızın tetiğe uzanan
parmak; başka bir kıyı yok diyorlar bana.

ah! ömrüm, ölüm kadar hükmün geçmiyor zamana.
giderayak çözdüm yokmuş kılavuzumun sırrı.
buradayım işte; durmadan yırtılan göğün altında
daha ne olsun ki bu dehşete düşmemek için.
yaşadıklarımın diyeti bile olmayacaksa intiharım.

pes doğrusu... ne çabuk da alışmıştım arsızlığa.
bir tebessüm bile yetermiş demek, kalbimi talana
açmaya. ayıplıyım, üsteli bir o kadar da hırçın.
vay ki tanrım! kırılсын belleğimin sahte fanusu.
bildim özrümü de geçemedim acısından aşkın.

Dize, 94, Ağustos 2003

YARASA

her zaman geceyi yaşar mağara
göz bir işe yarasa, taş olur bakış
buz kesilir kan, tuz ile incelir yara
işte bu güzel sonsuz akış
yakıştırır bizi iyi huylu çağlara...

suyun sesiyle yüzünü yıkayan
arı vızıltısı sürer ekmeğinin üzerine
papatya bilinciyle yol sayıklayan
yağlı saydam ipler indirir derine
yarasadır gerçeğin hissiyle uyanan...

hesabı yok bilindin boşlukta kırıldığı anla
istek karartır duvardaki ilkel yosunu
karanlığın ilmini çöz, geceyi anla
kalbine bağışla hayatın çoğalan tortusunu
varlığını getirilmedik sorularla akla;

yarasa neyle emzirir yavrusunu?

Şiir Ülkesi, 11, Mayıs 2003

AHMET ÇAKMAK, 1969

BEN VE SEN

Beyoğlu cumhuriyetinden bir tren havalanır
İlk ve son istasyon hüznün
İstanbul göğünde yıpranmış bir bakış
Yalnızlık kuşu
Hiçbir yere konamamış

Dudağında bitti bitecek bir sigara?
Keçiburcu'nda şimdi ne arıyor Ruhi Bey

Gelsem gelsem bir solgunluktan gelirim
Bakımsız Dicle'ye kilitlenmiş
Rakıların Kırklardağı azizliğinde
Olmaması gereken yerlerde
Her insanın doğduğu kentteki sıcaklığıyla

Bahar sabahlarının ürperten serinliği
Dağıtıyor kendini Efsel bahçelerinde
Karabasan gecelerin uykusuzluğunu
Hayra yoruyor Ruhi Bey

Dağları taşları yakmalı
Küle çevirmeli ırmakları
Uzaklıktan başka ne verirler insana

Devlet vurgunu yaramızla bekledik
Şimdiye dek neredeydiniz Ruhi Bey
Ölümler öldü ölmekten

Dize, 96, Eylül 2003

BÂKİ AYHAN T., 1969

CEHENNEMÎ

cehennemini kendin seçtin: yalnızlık

sokaktan eve, evden odaya, odadan
sayfaya damlayan kesik karanlık

buydu hayatın anlamı: gösterdin herkese
uzak durdun büyük ve anlamlı zaferlere
girilmez hücrene: derin bataklık

kürekleri, sandalı ve yürekleri kırdın
kendine ayırdın en lezzetli zamanları
savurdun pencereden geçmişin tozlarını:
her şeyi hiçe sayan dehşetli savurganlık

kıştı, güzldü, aşktı, çocukluktu: geçti
bitti şimdi suların sınırsız duruluğu
sisli ve buruşmuş bir zamandasın artık

kimse anlamasa da sende olan biteni:
seçtiğin ateşin öteki adı sensin

cehennemini kendin seçtin: yalnızlık

Yom Sanat , 13, Temmuz- Ağustos 2003

ALİ EMRE, 1968

BÜYÜTÜLMÜŞ BİR KAR TANESİ GİBİ

gün ne çok acıya döner puslu ve bezgin yüzünü
ki sözün eğninde hep o hüznün giysisi

düştü dilin yaman sarkacı bir kitabın koyağından
düşerim
ben de düşerim peşine, neyse artık ceremesi

üşürüz, milyon kez büyütülmüş bir kar tanesi gibi
sevgilim, ne zaman çıkar aklımızdan o bir tutam kan lekesi

aşkla örselenmiş en kuytu köşelerinde kentin
düşerim
bir düş gibi boyuna uzar konuşkan ellerim

bilirim, şuncagız bir yazı, salaş bir yekinmedir
/tandır kaynayınca/ karayazıcıların, uslu memurların
korkuyla besledikleri o ölüm cemresi

düşerim
düşe kalka büyür hem, acıyla sınanan söz
ve her tufanda unuttur beni, şiirin âteşin gemisi

*

yol uzundur artık, ufuk çalınmıştır ve her yolcunun
sırtına ilmeklenmiştir hasatsız kelâm küfesi

dilimin ucunda yorgun bir sözlük konaklar ve ben
hiç kimse gelmeyince giderim

Hece, 76, Nisan 2003

DERYA ÇOLPAN, 1967

BİR SUSUZLUK DENEMESİ

bu toprak babamındı eskiden

ama bugün temmuz.
topraktan gelmiş insanlar bakıyor uzaktan
oysa biz nereden gelmiş meçhul
nereye yürüyoruz su gibi bir söz dilimizde,
toprağa yakın duruyoruz buzdan ayaklarımızla.

çünkü babam her cuma
temiz gömlek ve külotla
insan bakmaya koşardı
müslüman sergisine.
temmuz da cuma da
sürekli bahane.

annem cumaları çamaşır yıkamazdı.

hep o yerlerin
ziyaretçi kayıtlarında vardır adım
kaç torba toprak taşımışım babama
kahverengi rafyalı hediye paketlerinde
ve *alındı* belgelerini tutarım hâlâ
cemaat şahittir
okuması olmayan annem de.

(o yıllarda
rakıyı susuz içerdi babam
sövdü mü sözleri
topraktan ayrılısın diye.)

ama bugün temmuz.
yalnız kadınlar bakıyor uzaktan;
yakışıklıydı babam
iki dirhem

çekirdeği toprak aldı.

Akatalpa, 40, Nisan 2003

CENK KOYUNCU, 1967

SARHOŞ VE SESSİZ GEMİ

İskambil kağıtları devrildi, İskenderiye çoktan yandı ruhum gibi
kitaplar da komada ve bir reçete yazmıyor doktorlar da...
Kaçacak delik arar alkolü seven adamlardan dibi şişenin;
her ölü saklambaç oynayan çocuk rolünü üstlenir aklımda!...

Öfkenin tutuşan gövdesini yatıştırıyorum dolaştığını
her kaldırımda, bir tesbih gibi hiçliğin fiillerini çekiyorum;
akşamlar ne gerekçe arıyor ne de bir mazeret, Gece ve
Şiir için hayal kurmak istiyorum... Sonra şarap içeceğim...

Ve bir gece şarkı söylerken öleceğim, böyle ölmek istiyorum; son meleşimden bana eşlik etmesini dilerken yalnızca Rod duyacak, yüzümün renginden anlayacak söylediğim şarkıyı; o Cenk sarasında Sessizce giderken gürültülü bir ölüm istiyorum babamın anısına!

Alış, anlatsam böyle uzak sanılır; sussam, bu kadar bilinir.
Kötü bir alışkanlıktır şiir de adam gibi ve hep seyrüsefer...
Çağırır beni uzaklar, bilmezler; fısıltısını duysan delirirsin
ruhumdaki o Sarhoş ve Sessiz Gemi beni bekler... Bilemezsin!
Son Kişot,2, Ocak Şubat 2003

DENİZ DURUKAN , 1966

AŞŞŞK

aslında hiçbir şey yok ayla!
sadece tecrit ettim kendimi loşluğa
ayaklarımı uzatarak, bazen de gerinerek
kış esmerliğinde şarkı söylüyorum, ayla
senin ruhun uçmuş rutubetli odalarda

üşüyor şimdi tüm eşyalar ama korkma
korkma iyiyim ayla!
koca dolabın içinde asılı tek bir ceket gibiyim
açık yerlerimi kapıyorum, uzayan tüylerimi
güneş nasıl da doğuyor yorulmadan her sabah ayla!
sen her sabah aynı sıcaklıkta kalkabilir misin yataktan?

hatta üç ayrı aşkı taşıyabilir misin?

bu şehir yokuş yukarı uzuyor ayla!
çift camlı pencereleri, parlatılmış kapı tokmaklarıyla
kırılıyor evler dar sokaklara

kaldır eteğini ayla!
aşk hiçbir şeydir, beraber uyumaksa tecrübe...

ayla! bazen atlamak istiyorum aşağıya
Varlık, 1145, Şubat 2003

KAZIM ŞAHİN, 1966

YALNIZLIK ve HAYAT

durulunca sular bir telaş iner dağlardan
irkilir yan yana durmuş iki kuş
uyuyorlarken bir yerde bir gece
kanatlarında yükselen buğu

bir toplanıp bir dağılan bulutlar
kalbimizde duran bir ayın yalnızlığı
geceyi düşürüyor dalından
takvim mi yanlış işliyor
herkesin bir yanlış var herkese

ara sokaklar ıslak taşlar şarap evleri
süzüyorlar bir yüzyılı sabırla
aslında gurbette değilim paltom omzumda
göğe dalıp kucaklıyorum ağaçları
yolların soğuğu ayaklarımda

her şey birden eskiyor bir sıcaklık
sanki biri bana gelecekmiş gibi
boş duruyor sandalyem

Dize, 94, Ağustos 2003

TUĞRUL EDİZ , 1965

TAÇ YAPRAKLARI

Tenha bir gömleğin boşuna eskimiş yakasında su sıcağı
Gece tozlarını serpen el ekin saplarınca bağlamış yağmuru
Dişleri sağlam birinin kırdığı öğle kabuğu: Hiçlik,
Yıldızları yanlış sayan bakışları örtüyor göğün ortasında el
Yel, biz dönünceye kadar bir yere gitmeyecek
Koyduğumuz işaretleri değiştiren biri var zamanda
Bu yol sanki serçelere çıkmayacak; ben şiirim belki de
Göğsünde yarısı cam kalp, yarısını unutamadım

Kuşlarını değişen iki deniz, dalgın dalgalarla avare
Sen de unutmadın, bir liman baş döndürücü eskidi
Kestane ağacından bu omurga dayanmaz yürek çarpıntısına
Yelkenler tersini söyler, ya aşka çok var ya limana,
Adalar arasında bir kuytu enlemde kabuk değiştiriyor öğle
Yağmuru çözen el sandalye minderlerini toplamış toplamakta
Akşam çürümeden yine gece tozları; ben düş görmedim belki de
Aklında yarısı uzun yol, yarısını söyleyemem

Yol arkadaşı şu dağa aşık su, zamansız eriyecek karlar
Öğle güneşinde düştten buluşma köprüsü:
Yağmurda renkli atkısı yelin

Dize, 95, Ağustos 2003

O at

görünmez iplerle bağlıydı gökyüzüne

tan ağarırken atadı mavi uçuruma

ve suların altına çekti evreni

o zaman uyandı ölü asker
ayıışığında ovayı gördü,
yürüdü... mısırlar arasında kayboldu

ve ufukta göründü
yatışmıştı gök
taş köprüden, kavakların altından geçti
atın kişnemesine yaklaştı
acı armudun altındaki çeşmenin
durdu önünde

uzaklarda suyun kaynağında
sessizce savruluyordu kar
saçlara, omuzlara,
tahta bir tabuta
sordum : *evrenin*
öte yakasında ne var?

belki şiir

belki ılık bir nisan gecesi
belki oğlunu kucaklayan mavi gözlü bir şair
ve belki Mahler'in beşinci senfonisi

Memet Fua'a 2002 / İstanbul
Adam Sanat, 205, Şubat 2003

ÖTEKİ'ADA

yalnızlık, insanda fark edilir, *hay*,
orada tuhaf hayâller esen
hind'e doğru bir ada
oraya koymuşlar, gördük
orada mavide bir / iz
her yan, yer, gök, deniz, say!..
ince bir iplikteniz aslında
devrildi sal,
ve kayboldu adam,
burkuldu, annesi bir ceylan olan masal...

büyüdü mağribin ucunda deniz, *hay*,
burada mı biter yeryüzünün sınırı
sonunda bir yere vardık ki,
ayak bastığımız yer
puslu bir kumsal,
deniz kabukları, yıldız iskeletleri...
bunlar bizim kalıntılarımız, vay!
ne varsa arda kalan,
katılsın düşlerimize
birden bir deniz kızı oluyor kayak
ve birden, alıcı kuş sesleri karışıyor denize...

gide gide, koca bir yalnızlık, *hay*!..
akar '*insanlık*', toprak ile bir
akar
uzaktan hücrelerimizi yakan bir şarkı...
sonra bir yalan: '*uygarlık*'...
diyor ki biri, en ıssız ada insandır
ve biz burada yalnızız
ki, aşkı da deliliğe say!...

Yom Sanat 13, Temmuz- Ağustos 2003

SIRÇA

**Yine zevrak-ı derûnum kırılıp kenâre düştü
Dayanır mı şişedir bu reh-i seng-sâre düştü
Şeyh Galip**

Söz ah dilin ucundaki alev. Sözdeki anlam
değil, söyleyişteki eda kavurucu olan. Yine
rüzgâra düşmüş bir kuru hazan yaprağı
avcısına vurgun bir yaralı ceylan yine. Hırçın
dalgalarla dans etmede usta gönül kayığını
kem bir bakış parçalar-sırça yine

Beden ah alevin içindeki dil. Dildeki yalan
değil, tende yüzeye vuran ağu insanı boğan

Bir uğursuz rüzgâr söndürmüştü fitilin ucundaki alevi
toz ve kül içinde savrulmaktır kalbe kalan
Yalanmış gerçekmiş ne değişir artık sevgi sözleri
Kulağında hep o uğursuz rüzgârın uğultusu. Teninle
teni arasına kamp kurmuştur, ruhunu üşüten o talan

Kaçak Yayın, 7, Kasım 2003

OSMAN OLMUŞ, 1964

ÜÇ KASA ÜZÜM

“halkın kurtuluşu için”

işte bu: hayat! âh! âb-ı hayat: içmeden çarpıldık!
çarpa çarpa bütün yüzlere: savrulduk: rastgele!
savruldukça çarptık. çarptıkça tam çağanoz olduk
abanoz ağaçları duldasında: hayatın avadanlığı yok!

-“tabîatıynan, duâsıynan!”- (*)

tiş kilo yüz lira diye çığırdığım zamanlar: sokak sokak!

./..

dağıldık: içimize! İçimiz dışımız tamamen zerzevat!
bir römork üstünde: tüm zerzevattan daha zerzevattık biz!
piyangotepe'de 'halkın kurtuluşu' için üç kasa üzüm indirdik!
sırf halk kurtulsun diye! biz canımızı kurtardık ucu ucuna
silahlı ağbilerden: sulh istedik! "eğer halk kurtulacaksa
römorku burda bırakalım" dediğim için: yaşın tutmuyor senin
dedi üç genç! (") hiç unutmam üçü de benden üç aşağı beş yukarı
ben onüç yaşındayım: yıl yetmişdokuz! dokuz canlıyız o zaman!
aslında bizim hiç canımız yok! zabıtalara bile ağbi diyoruz! âh!
terazimizi almasınlar diye! zerzevat satacağız ya: "zabıta ağbi!"
'ağbi'likten öğrendiğim kadar hiçbir şeyden öğrenmedim hayatta
ağbisizlikten belki! 'ağbi' olmaya çalıştım hemen herkese: kol kanat!
gerdikçe hep gergin ve geçimsiz biri olup çıktım işte! kendime bile!
-n'olur benim hiç ağbim olmasın lütfen!-

ben varsam varım! yoksam: kime ne! kim ne ki! hayatın avadanlığı yok!
bunca müştemilat niçin! sonra sonra aydım. ayıktım. âh! aymaz olaydım
zerzevatın bile husûmeti üstüme kaldı. hele o üç kasa koruk:
ruhumdaki küf!
çoğaldıkça çoğaldı: şimdi ruhumda koskocaman bir çürük: oldukça
kesif!
sıralandı içime: içim dışım kükürt! kime dokunsam: hep bağbozumu!
hasandede, ayvatlı, sulakyurt! hiç su serpmeyi benim şu şebit (""")
yüzüme
kırığ çöktü! don vurdu! zemheriden önce: her gece hep aynı temâşâ!
üç kilo yüz lira diye bağırarak çok uyandım. kâbuslarımdan: küflendim!
çürüdüm, sıralandım: şuarâsız ve şürekâsız! çoğaldım: kendi kendime!
şirk koştum kendimi: şiir yazarak: şair mi oldum! hıh! asla! olamam da!
ben sadece ruhumun çürüyen yerlerine çarık olmaya çalışıyorum:
bilirsin!

ruhun acizini hiçbir ecza hafifletmez! hele şiir: çoğaltıkça çoğaltır!
işte bu: hayat! âh! âb-ı hayat: içmeden çarpar! içtikçe degüstatör!..

11.tostos! 2003 / çatal çam serinliği

(") yirmi küsur yıldır görmediğim çocukluk arkadaşım selahattin
çakırgöz'ün bir osman olmuş uyarlaması: "tabiatıyla, doğasıyla!"

(""") umarım üçü de yaşıyordur!

(""") yufkadan ince: bayatladığında su serpilerek yumuşatılan göçebe
türkmenlerin bir tür ekmeği.

Hürriyet Gösteri, 251, Eylül 2003

ENİS AKIN, 1964

**AKINTIYA KAPILMASAYDIK DA BİYERE
GİDECEĞİMİZ YOKTU ZATEN**

platon aşkı icadedeli beri
doktorumla beraber kızıla boyuyoruz
bir bilgisayar kazasında
yanan hayatımı

artık açacaklar biraları filan açmıyor
evde çalışan bitek çakmaklar kaldı
çakmak yangında ilk kurtarılacak diyorum

dumanın içinden geçerken
içimden dumanlar geçiyor

ben artık ateşe ibadet ediyorum

yatak odamda aktif bir volkan
ve gereksiz bir adalet duygusu

bir kundakta başladı
bu yangınların en dumanlısı
bিরer yaprak gibi yanıp tutuşan bakışlarımı

doktorumla beraber kırmızıya boyuyorum
platon aşkı icadedeliberi
her gece yüzümü ellerimle kapayıp
şeytanın ellerini öpüyorum

Varlık, 1144, Ocak 2003

ALLAH AŞKINA

bu gece yüziimde
arkasına yeni vagon eklenmiş
tren sevinci var
sanki ön kompartmanda
diş taşıni temizliyor kerpetenle
yarısı bakire bir tanrıça, ah! arkaik
rüyalarımndan sıçrayarak uyanıyorum
tırsıyorum korkak adamların paçama
tırmanmasından anne!
anne; ayet ül kürsü oku bana, sonra suratıma
üfle, sevişelim pis bir hüziünle
basılalım, kaçalım, damlardan zıplayalım
tünellerden geçelim; içimizde
tıkanıp kalsın bir düğüm, çöziülmesin
o düğümün ucundaki ipe asalım kendimizi
asılalım, kasılalım anne, kaskatı olalım
heykel gibi mesela, terk edilmiş bir kedi
yavrusu gibi, hani kuzguna şey gibi gelen
ney gibi gelen unuttum; hatırlat bana
ilk harfini söyle, ne bileyim ilk kargaşanı
ilk kovuluşunu falan cennetten
diyalektikten söz et; overlokçu kızlar diyelim
yalnızca overlok mu yapar, ilik açmaz mı
kemiklerini yalamaz mı bir adam sevgilisinin
emmez mi yani; yutkunmaz mı?
bu kadar basit mi hayat, bu kadar
tılsımı kaldırmaz mı kuzgunun leşi
yani yanlış değil mi bu; fısılda kulağıma
burnuma ingiliz anahtarı sok anne, dilime
neşterin keskin ucunu dokundur; sonra dur!

dur! bu kadar da acımasız olma
ben de parçalanmış bir aynayım, kırılmış
bir dalım eninde sonunda
ikmale kalmış, kovuşturulmuş, buruşturulmuş
bir fotoğrafım; say istersen
topu topu kaç kadın girdi ki hayatıma!

anne, kulağımı çekmeden önce
son dileğin ne diye sor, allah aşkına!

Kül, 35, Nisan 2003

ALİ ASKER BARUT, 1964

KALBİNDE ELEMLERLE

Gücenik bir ısıktır çocuk
Dere boylarında
Arkadaş gezer kavakların
Mahcup rüzgârıyla

Yürür bir sağınağı içinde
“Bir yaz ölümüne hazırlanan”
Kalbinde elemelerle

Bahçelerde ağaçlar gibi hışırtılı
Ne zaman suların önünde bulsa kendini
Ah üzerinde hep o sincap alınganlığı

Ölünce yıldız olacak diye düşünür
Bir gün bütün çocuklar gökyüzünde
Karlar altında bulduğu mızıkaya
Bir şarkı olarak çıkartır üzgün bir tanrıyı

Sokaklarda gölgesiyle dolaşan yarı şair
Elemler üzerine koltuğunda bir kitapla
İslanır esmer bir yağmurda yapayalnızlığı

Hüzünlü Haziranlardan almış bakışlarını
Yüzü “yeniden limon renginde” Ergin Günçe
Dalgın bir ay saçılmış ortalara karanlıkta
Karışır alnı ve duygusu

Adam Sanat, 208, Mayıs 2003

NAZMİ AĞIL , 1964

KAPLUMBAĞA

Pet shoplarda satılanlar sayılmaz,
bir kaplumbağa asıl bulunan bir şeydir,
yırtık topla oynayan çocukların
inanmazlıkla bakan gözlerindeki
geçici ışıma.

Ev değil, isterseniz karavan diyelim ona.
Sürekli bir göçü yaşar,
yatışmak bilmez bir korkuyu barındırır
sanırım kalın kabuğu altında.

Görmüş geçirmiş olduğu varsayılır
boynunda, bacaklarındaki kırışıklara bakılır da.
Bundandır, tarih öncesi bir yaratığı
izliyor gibi büyülüdür bakışları,
çocuklar bakınca ona.

Dikkat dediğimiz şey kelebek kanatlı ya,
topun geri gelmesiyle bozulur büyü,
bir çiçeğin tohum yüklü ampülü patlar,
dağılır ortalığa. Her şey kendi hızına döner.

Yalnız o akşam, kaplumbağayı
elden ele gezdiren çocukların
kolları hep aşağıya çeker, “Vay anam,
taş gibi ağır!” bir şeyin anısıyla avuçlarımda.

Anne ya da baba süzülüp usulca,
bu taşı mı sağlar küçücük parmaklardan,
uzanıp ekler odanın - güvenle gülümser -
hızla yükselen duvarlarına.

Bulunmaz bir şeydir kaplumbağa.

Kitaplık, 59 , Mart 2003

KÜÇÜK İSKENDER , 1964

LÜTFEN ANNE

kızımın adını sarmaşık koy anne
hayata ve hayale sarılarak büyüsün

oğlunun adını veda koy anne
hayatı ve hayali terkederek büyüsün

kendi adını cefa koy anne
hayatı ve hayali önüne katıp da sürüsün

benim adımı koymayı,bir zahmet unut anne
hayattan ve hayalden utanıp da çürüsün

E, 47, Şubat 2003

YÜCEL KAYIRAN , 1964

BENİ HİÇ GÖREMEZSİN

hafızadır!
benim aklıma beladır!

gözlerini gördüm
kalbinde kara noktadır!

sesini duydum
hançerimde yaradır!

yüzüne baktım
tenime bedduadır!

beklemezsin böyle bir kara!
duymak istemezsin!

ben suya benzemem!
ateşe benzemem ben!
havaya toprağa benzemem!

bilemezsin gidersem!

beni hiç göremezsin!

Varlık, 1148, Mayıs 2003

GÜMÜŞ ÖRTÜ

karakışa dipnot koydu kar
hayat küçüldü

umudun tarifi olarak kalmasını beklerken sabahın
acının başkenti ilan edilmesine kim sevinebilir

karakışa dipnot koydu kar
tanıgım öldü dün
esrar mezarlığına gömüldü sır
tabutunu almaya
kılıksız birkaç fısıltı
- rüzgârın adamlarıyız dediler
kınsız bir boy aynasının arka yüzü geldi

karakışa dipnot koydu kar
uyardım
tören yapılmadı

kim bilir kimin reddettiği
özlemin boyunbağı flütündeki ülfet
yalnızlığın yırtık eldivenleri
karakışa dipnot koydu kar

bugün yine çok çalıştım
okudum
yazdım
üstüm başım sözcük tozu

aşkla oldum aşkla varım

beni eve götür sevgilim

Dize, 93, Temmuz 2003

CİHAN OĞUZ , 1963

SANA DAİR DÜŞ ÖTESİ ŞEYLER

CXVI.

Bir de aşk vardı
Ellerine epey uzak
Kalbine yabancı
Ani sözlerime teşne

Duruldukça sular mavi akıp giderdi
Denize yakıştıramazdın yaralı martıyı
Bembeyaz iz kalırdı kalbinde

Ben hep uzak mı kalacaktım?
Sınırsız özlemelerin yazgısı bu
Ellerin aklımı alır yıldızların arasında kaybolurdu

Sen hiç kaybolmadın ama
Ne umutsuzken bir çentik çizdim takvimden
Ne yaralı kalbime yarasalar üşüştü

Dize, 97, Kasım 2003

NECMİ ZEKA , 1963

FERHAT

vuruldu kırıldı bir heykel çatı dere çinko işi
bize bu biçim hovardahğı alkışlatan her ne ise
o şeyi bizim için birileri düşünüyor

kimsenin hoşuna gitmeyen
bu nesne bereketine karşı
'şehir içinde şehir' meydanın
acılı turşu bardağı (*ferhat olan ismimi*
herhangi bir isimle değiştirmeye...)

işte o meydanda
iç organlarımızı temsil eden bir heykel
iddialı boş bir araştırma tadında
müzakereye girmeyenler sınıfına adanmış

aferin o zamana ve mekâna
bütün bilimsel ayak uydurmalara
afiyet olsun benim halkıma

Varlık, 1146, Mart 2003

MELİH ELHAN, 1962

AŞIK

ayışığı
pencereden alır eve
gizlice

ne kadar örtse de perdeyi
bir aydınlık evin içinde

sabah olur
yalnızlığa uyanır
çarşafta ayışığı bir leke.

Dize, 93, Temmuz 2003

YİTİK SÛRETLERE ARTIK RÜYÂ

Alâeddin Özdenören için

Eğer var ise çıksın canım
Âşk kadehmiş hani nerde mey

Toprak kaldırmasın
Koşmasın tabî ki atlar
Ayaklarındaysa nal

Gözyüzünün kaldırır ise kanatları
Uçsun kuşlar
/sahi
serçelerin ne suçu var/

İnci gibiyse bulutlar
Gülümsesin ağlasın mı
Orman mı biriktirsin yağmur
Keremin alınınca katına

***

ne mey ne saki ne meyhane
Kırıldığında kadeh
Ölü yüzlerimizde elbette kavga durulmaz
Yitik sûretlere artık rüyâ

Hece, 83, Kasım 2003

BETÜL TARIMAN , 1962
YÜZ YÜZE

edilmiş bir yemini sular
söylenmez kırdılar ve
kayıp çocuklarını zamanın
acıları bitirdi

ey ki şimdi böyle
kalmadı verecek ağzım
yüzüm tiklerle mor
yüzüm huysuz köpek
sıçrayan bir yoldan ötekine
korkak kendine bakacak kadar

peki ya ben kimim
kimin evine bahçe
vazoda solmuş çiçek
sıcak bir manto kadar
gerilim hattına konmuş
güvercin gibiyim

bilir mi bunu sarnıç
suyun yengecini besleyen otlar
çocukluğum orda yok gibi
baba gözlüğü kör
kendini zorluyor kelebek olmaya
buğu olmuş ama farkında değil

yatıyor bir hiçlik gibi
uzun sarayında örümceklerin
yol bunu biliyor
ve rahatlar
bereketli bir sofrada günah
doğrultuyor avcıyı yerinden
yapışkan bir sevinçle

yemin her dilde başka açıyor

Yom Sanat, 14, Eylül-Ekim 2003

HEPSİ

Bunu sana nasıl söylerim
her şey bitti! Bittiyse eğer
günün artık saatlerine benzer
yürek kelimesi pervaneler denli
kıvrılan o kısa yol
ve masamızdaki kırılacak o şeyler

Saymak üzerdi ya, yine de sayıyorum:
tıka basa soluğumsu kül tablası
yayılmacı ayakları kadehlerin
şişenin yudum yudum sıkılan boğazı
gülleri kesiklerinden öpen vazo
ah ki gülleri soğuyan porselenler

Bu kadarla kalsaydı keşke
ağzımı açınca cana ziyanım
kızkardeşimin kırık kalbi gurbette
toprak onarmakta anneminkini
seninkisi almış başını gidiyor
durdu duracak benimkisi

Bunu sana nasıl söylerim
hata benim günah benim suç benim

hepsi!

Varlık, 1149, Haziran 2003

SEYHAN ERÖZÇELİK , 1962

KAR şirinden

ET

Dokunursun. Dokunursun. Doku,
nur mu? Dokunmuş.

Büyü yok.Yoktu ki! İpliği çöz.

Susma.

Susarsın.

Biri var, düşü yormuş. Neye
yormuş? Görülür mü bu? Bilmem. Görülür bel ki de.
Bel ki de duymam. Sulu kar yağdı. Köreldi.
Yağarmış. Yanıyormuş. Sözü yok. Sözü durmuş.
Duruyor bel ki de. Kim biliyor, kin biliyor. Söndü.
Uçar mı şu yaprak? Yere düşmüş mü? Söner mi?
Dokundum,

doku yok.

Sen,

dokusun.

Geceyazısı, 1, Ocak 2003

HÜSEYİN ALEMDAR , 1962

BİN LAF BİN AH

*vefa hâlâ amatör kiimedeyse
süper ligde kendi ölümünü profesyonelce tı
bana reva mı!*

26 Kar yağdı, kar yağdı, kar yağdı
böyle hiç kar yağmadı, bütün kış ağladım!
Şimdi elsevap, elcevap “ilkbahar giyotinleri”

27 Öyle yapıştın ki ömrüme, sorma!
Tam iki yakamı bir araya getiriyorum ki
göğsümün kalp yerlerinde ince ince tüy delikleri

28 Deklanşöre basıyorum, böyle harikuladesiniz!
Dudakların saygısı sahtedir, buketler sahte,
bu yaşta anlayamazsınız,
vakitler zennedir---Kırk vakit yazdım da kırk biri
[nerde!

Her kadın bir erkek,
her erkek bir kadın kiri...
Alyanslarınız... hadi, şimdi sittirin!

29 Bir şehvetti dünya, dokunup kaldım!

30 Anlatın benim güzelliklerimi de
çocuklara, çocukkadınlara,
sahi, ne güzel de baba olmuştum, anlamadan

Ah, her akvaryum ağlar!

31 Artık körebemi karartın,
“ Çağla! Çağla! Çağla Günaçar! ”
göğsümü yar da bak, orda her çiçek kara açar

Babalık bir oyun bile değil artık kızım!

-- Aşkî hâlâ güzel kılan tanımsız oluşudur En uzun üç
harf! Ama, hayatın tanımını buldum ben: Beş duyu, beş kısa
harf acıtıcı günah! “ 1h 3k, herkes kendi kuyusu kadardır! ”

Akatalpa, 42, Haziran 2003

LOTUS

Algının dağınık sabahı... Camsı
sınırlar... Kusurlu güzelliğin
tende ısrarı...

Sendeki esrâra bakarım. Ey kutsal
bitki!.. Ruh ile gülün alaşımı.

Varlık dilenir... Bahçe olurken
ve Olmak yapraklarda hüznükken...
Sendin hilkatin ürperen ırmağı.

Sırları var hayatın ve aklın eşya
ötesi dalgınlığı. Sus! Büyümesin
aramızda, hayretin şerha yılgınlığı.

Kalp neler neler saklar? Ki saklamalı!
Bazen de ne yapsanız, âşikârdır
bir zambağın kendi tenine alınganlığı.

Neresinden bakılsa eksiktir insan.
İnsan ki lâin serencâm. Tahammül
mülkünün çırağı.

Ey kutsal bitki! Ruh ile gülün alaşımı.

Bu olmalı hepimize aratan, Tanrı'daki
tamamlanmışlığı.

OKTAY TAFTALI , 1961

ANNEMİN YAŞINDAYIM BİRDEN

elimden geldi bir kez

alevin kendi kavalından çıkışı gibi

bölerek toprağın hükmünü ortadan

bir limon fidesi yetiştirdim

çekirdekten, inanılmaz

nasıl ki benim doğumum

inanılmaz fikriydi annemin

sabırla uzattım boynunu fidanın, istedim uzasın onun da ömrü

sabırla uzasın ak göğsünde emanet çocukluğum

annem

birlikte büyüt bizi, bir limon fidesi bir de ben

öyleydi işte

hayattayken annem

ben hep çocuk bildim kendimi

ama nasıl uzak düştüm birden

ama nasıl çağırmak isterim

sesin hayalin

annem

annem çıkıp gel şimdi

artık ben de yaşlandım

E, 47, Şubat 2003

METİN CELAL , 1961

İNCELİR DUYGULAR ELLERİNDE

şefkat kokuyorsun baharın ısıltısında
tutkudan bir taç yapıyorum sana
yeni uyanan çiçeklerin tanıklığıyla
tenin karşı koyuyor suyun tehdidine

okunaksız sözcükler arıyoruz
sadece dudaklarında bir gülümseme
avutuyorum seni sükunun ayak sesiyle
iz sürüyorum bedeninde yağmurlu gecelerce

uçuşuyor parmakların, kanatlanıyor
o an gündoğumu tazeliği yerleşiyor bakışlarına
şehlasın, iyimser bakıyorsun hayata
sesinden anlaşılıyor öpüşünün tazeliği

13. 04. 2003

Yasakmeyve, 4, Eylül-Ekim 2003

ZEYNEP UZUNBAY, 1961

ÇATLAK

Çatlağını çatlağıma dayadım.
Uğultumuz artık en çatlak,
uğultumuz artık en şehir.
'Lüvalet bir de seninleyken gurbet
bekleme canım, içeri gir.
Bronşit çatlağından
bak ne güzel kıkırdıyor sesimiz.
Tirim tirim titriyor ay. Didem!
Parasız zengin olduk kız.

Bakır bir gül taktın ya parmağıma
parmağımı öptüm uyudum.
Gülsuyu pencerele evlerde
esneyerek uyandı çocukluğum.
Unutmadım, senin çarşafın kalpleri şiir.
Sabah olunca söz
ben de uzun bir şiire çıkacağım.
Okalıptüs, karabiber, mimoza...
Açanı solana takacağım.
Senin “bayım” dediğin var ya
işte onun gözüne itüziümü pırlatacağım,
Didem!
Ben arada bir gülüyorum kız.

Ağora, 29 , Ocak Şubat 2003

SAFA FERSAL , 1960

DOKUNAKLI BİR GÜNAHTIR AŞK

mavinin topacıyım eğri kasnağın burcunda
hani hayat, hani alkol, hani sen
hani gökyüzünün bulut taşıyan hamalları
dünyanın inşa ettiği iki üç laf
çığlığın desenlediği o tatlı yenilgi

hani kaçamağı o kutlu sarsıntının
yalandan arafın döl fışkırmış sınırında
tamam
dokunaklı bir gūnahtır aşk
güneşin gölgelediği gölge

Varlık, 1148, Mayıs 2003

DEVİRİM ÖNLERİ

yüzünü döndü güneşe sen geldin diye susi
sen geldin diye, pat kokusunu saldı kasım
ağrı karlar gönderdi sen geldin diye
nil akıp geldi evimize
konuğumuz palandöken sırf sen geldin

sen geldin diye uçurtmalar çıkmaz artık evimizden
bir kaydırak bir topaç bilyeler ve çember
erik çalmaktan yorgun el, düşmekten kanayan diz
sokak araları akasya dalları devrim önleri
sen geldin diye deniz'ler okyanus gezmiş, gelmişler

kordon'dan süslü faytonlar geçti sen geldin diye
macun şekeri pamuk şekeri helva bir kurşun düşleri
hayatımızdan zulüm gitti, aşk menzile girdi
çatıdaki küs kumru yanımdan giden solucan
sen geldin bütün mahlukat birbiriyle kaynaştı

sen geldin allahı gösterdi bu ayna
öpüşülmeyen akşamlar ne çok haram
bu girdiğimiz kapı kirli gül
dumanı tütmeyen hayat utandı senden
sen geldin diye iyilik konuğumuz her zaman

sen geldin yaban ördekleri, üveyikler
bir uzak biraz boşluk hafif karanlık
şiirleriyle şairler çok uzaktan, çok uzaktan yoldaşlar
oyunlar resimler çizgiler Semih Poroy'lar
hatırlayıp yaralı hayatımızı söküp gelmişler

sen geldin diye yapraklarını açıyor kitaplar
yapraklarını biraz yeşil, ama hep sana açıyor kitaplar
küsün daktilo, masanın üstünde bekleyen kalem
yazmayı bekleyen şiir acılı dünyaların üstünden
sana gülümsüyor sana bakıyor sana seviyor, geldin ya

bir yaz aktı içeri, bir bahar kuruldu evimize

geldin ya, yaralı kurtlar ulumaz artık içimde

E, 48, Mart 2003

AYDIN ŞİMŞEK, 1960

İÇİNİ İÇİME DÖKEN DİL

-Ayşe için-

Kendini seyrediyor iç denizindeki ışıkla
Sevişe sevişe biten yaz, hazan ve yağmurlu günler
Çocukluk resimlerimizden akıp gidiyor
Kalbi birbirinden seken
Çılgın atların ve kırbaçların ucunda.

Seni ne çok seviyorum içini içime döken dil,
Benzeşen yüzlerin toplamı bir akşam
Deniz çoktan çekildi. Patikalarımızın bittiği yerde
Varsa yoksa kedli kokan tren düdükleri
Ellerin de görmüyor şimdiki
Gözlerin öpüşmeyi unuttuğu için.

Alaturka bir ağız seçip gergin yüzüne
Aşkı tanımlıyor ayrılıklarından
Coşkusu maske, teni tuz, beyni işkence
Ne çok yalan yalan... yılan
Oysa bir ırmağı içiyorum gövdesinden gizli sözcüklerle.
Kalbim son kez sınıandı iç denizdeki ışıkla
Bu şehirde bir tek senin için kalabilirim.

Şiir Ülkesi, 10, Nisan 2003

KIYAMET TABURU

*emrindeyim komutanım iç savaş bitti
kalbin bütün burçlarına siyah bayrak çekildi*

ne tuhaf böyle yaşar gibi yapmak
konuşur sevişir gülüşür gibi
ne tuhaf, yaşarken kendimizi dışarıda bırakmak

kırmızıdan evler yapmak kiremitler çatılar
üstüne kırmızı tahta bir kuş kondurmak
ama hiç ıslık çalamamak ne tuhaf
ormanı sevmek ama ağaçtan korkmak

*inceydim ipektim makas bilmedim
derimi böyle dilim dilim... kim?*

ne tuhaf hem fail hem kurban olmak
üstelik olay yerinden uzaklaşmamak ne tuhaf
hem üzüm kalmak hem şaraba inanmak

*emrindeyim komutanımı. ikinci bir enre kadar
ertelendi hayat. iç savaşsa
sürüyor hâlâ. kalbin sınır boylarında
kan revan içinde bir provada
giyiyorum kostümümü. geciktimse bağışla*

buradayım komutanımı kıyamet taburunda

Kavram Karmaşa, 28, Ocak-Şubat 2003

DİNAMİT

acılar uzun yazlar gibidir
yaşam akrobat ipinde değnek
kıtık ambarında saklıysa unlanacak darı
közü saklayan ocaklarda aramalı ateşi

toprağa kök salamıyorsa ayrıkotu
dibinde birikmiştir tortusu eski köklerinin
çapa gidip geliyorsa, gidip geliyorsa
ilkyaz, kozasını çatlatır kelebeğin

mermer şekillenemiyorsa ustanın ellerinde
ayrıkotu ipi geçiriyorsa boynuna bir gelinciğin
sütten yeni kesilmiş taylor gibi koşar ölüm
adasız denizlerin azar kimsesizliği ana

sahi sormadım sana, bağbozumu doğumunu
sahi sormadın, dilimdeki yangını
yazdırır şimdi anılarını acemi 'şairin seyir defterine'
kanadını dalgalara bırakan, sağırı çağırın martı

*bir kitabın sayfalarından bakarken hayata
kütüphane konuşmalarına koşar akşamlar
dinamit hafızamda patlar ana*

dinamit suda da patlar

Yeni Sanat , 13, Temmuz- Ağustos 2003

DOLAMBAÇ

ışığın da tadı var
akan suyun gözünde
sallanan dalın sincapta serinliği...

biliriz bütün kuşların yükselişini
boşalan yerde
bir aykırı ağırlık!

yağmur mu dedim! meğer kelebekmiş damlayan
tozlu ayaklarıyla gömleğimize
ne fark eder bu yıl da yanlış terlesek
kırılım camını mağaradaki saatin.

gidelim! asmaların seçiren salkımına
kanatlarımızda sabırsız onca varlık
umurumuzda değil kaç a bölündüğü
dildeki hamurun... havada pişelim, ateşte ve külde
ıslak hasırların suskunluğuyla mahmuzlanan gecede

geçelim kayaların dudakları arasından
değişen yuvalarda çtırdayan gövdeler...
dikenleri bölüşelim, sırtımızda yeşeren çalıları
iç içe olmanın güzelliğiyle sabaha yenik

dalgalı bir dolambaç bu!
varla yok arası büyüyen dehliz
böceklerin inadına sarılalım, dipdiri bulutlara...
savursun saçlarını hendeğimiz
içimize ters rüzgarlar doldukça.

Dize, 95, eylül 2003

DEVEÇIKRIĞI

deveçikrığı diye
bir çiçek icat ediyorum

sözlüklerde
yok yerimiz
düşüncede
leylak renginde, katmerli
bir çiçek oluyoruz

birleşince saksıda
çöle düşüyoruz ayrılınca

susuzluğa dayanırsın
hörgücünle, görüyorum
bir vahaya ulaşırken
seni

iniyor çıkıyorum
boş uykularla
bir kuyuya ben
çınlıyor kuru taşlara
vurdukça içim

rahatsın, kanatlı
kılavuzun var senin
benim yedekte
sancılarım

ne güzel bir çiçek
kendine
ad buluyor ikimizden

Dize, 97, Kasım 2003

KIRIK BAHÇE

ne sonrasız ne bütün bütüne
baktım gece, bir dağı yontuyordu
tan attı atacak, kızıl mavi
iki ayaklıydı gün
ovanın sürüsü yıldızlı yıldızsız
sabahın çileği mor
çanlarla dağılıyor üç bölük bulut
katmış ölümsüzlüğü önüne,
neye inandysam aklımla
çınarlar gibi dumanlı
bir öğle üstü tuttum elinden zamanın
bu kuşların zamanı, ivedi
bu göğün ki konuştu durdu üstümde
hangi gündü bilemedim
bir anı, bir dal ucu, bir sarı sabır
öncesiz bir yağmurdum
görülmez onun zamam

anladım uzgörüyle büyüyor insan
güveren yemiş, ürperen rüzgar
her yerde dirimin çiçektozları
eskil arılarla çiftleşmek için

bir ağaçta yaşadım belki de.

Islık, 16, Mart Nisan 2003

HER YER RÜZGÂR, GÖL, DENİZ.

Su toprağı söndürür. süzülür
Balçık. toprak, kavuşur toprağa

Tende bekler elma, kat kat.
'Ateş' mi?.. yoksa, 'Toprak' mı?..

En 'İyi', en 'Güzel', kim?..

Kapanır, eteklerine. Rüzgâr
Dövülür diken, gül yerine
Yaprakta diş izleri, kanarken
Dal sıyrır nurunu, saçılır yere
Üzümlü, hurma, zeytin, incir.
Dokundukça inler, dal da, rüzgâr da
Çiğ, ayrılır yapraktan, solar gül

Su toprağı söndürür. süzülür
Balçık. toprak, kavuşur toprağa

Tende bekler elma, kat kat 'Ateş'
Aynı anda rüzgâr, göl, deniz.

Hangimiz 'İyi', hangimiz 'Güzel'iz?..

Eteklerinde. gece, hem gündüz
Kimimiz gül, kimimiz dal,
Yaprak, kimimiz. göl, bin parça
Başlar damlamaya, kuşlar dirilir
Aynı anda rüzgâr, bir anda deniz.
O zaman, çekip çıkarın bendeki dikeni
Topraktan çiğ, güldedir memba
Ağlarken gülenin. tende bekler elma
Her yer rüzgâr, göl, deniz
Yaprak, kaybolur sular da.

DEPREM SENARYOSU

Aletsel büyüklüğü kaç olursa olsun
Şok irisi bir artçıda
Bizim evin zemin kata kadar
İneceği kesin
Kapıları bile çalmadan hem de
Yüzümün şekli ne hale gelir o hengâmede
Bilemem ama
En günahkâr ben olurum
Yıllardır biriken 2-3 ton kitapla
Kızım zaten ayrı âlem
İkide bir kitapların sonunu düşünüyor:
'bir de yağmur yağarsa...'

benim umurumda bile değil
o anda başıma ha tuğla gibi 'kitab-ı mukaddes'
ha iki ciltlik 'suç ve ceza'
ne çıkar
hep birlikte yuvarlanıp gideriz o hızla
ta en alt kata kadar

Yine de etik bir sorun kurcalıyor kafamı
Bana müstahak, tamam da
6 kat dolusu insanın ne günahı var
canları çıkacak kitap okumaktan
saatlerce enkaz altında

Yasakmeyve, 1 Şubat Mart 2003

YALNIZLIK ARAYIŞI

gözümde büyüyen bir hayata büyüdüm
yaş aldım, üstlendim. korkarım eskisi
hay allah! eskisi kadar atik değilim
kimbilir, düzyazı eskimesindeyim
rıh'ı fazla kaçmış birçok el yazması
kadar müeddep, mürekkebi terlemiş kalem
kadar sağlam bir hazneyim; ben neyim?

gözümde büyütmediğim her şey büyüttü beni
aklandım üstelik, vicdanımla nâm saldım
olmayacaklar buydu işte tanrım! istikrar
takrir ile taçlandı, hayli sessiz kaldım
Rıza bâbı münhaldi hep, gitmedim ki
hâldi. mevcûd ile ben hep hemhaldik, ân
geldi. bildim ve bağlandım; ben neredeyim?

gözümde büyüttüğüm şimdi çocuğum kaldı
nerede ne kadarım ve nedir mübadele değerim
biliyorum hepsini ve sinden sine bir saldı
ınce uzun parmaklarıyla annemin
babamın düzgün alyanslı parmağına uzanan kol
bir çocuk hayattan ne anlar ki? kadardı
bilmek yitirmektir aslında, işte yeni bir yol

zcyl 2

hayat kadardır ölüm, yalnız kendisiyle yıkanır

Şiir Ülkesi, 12, Haziran 2003

AHMET ERHAN, 1958

AY ÇARPMASI

Günbatımı bir çapak gibi duruyor denizin üstünde
Yağmur durduk yerde tuz biber ekiyor
Silivri bu işte... ya da ben bu kadarını gördüm
Bilmem ki yolda yürümesini
Sarhoşken ayık sanırlar, ayıkken sarhoş
Silivri'ye bakınca düşünüyorum da
Sanki bu dünyada hiç kimseler ölmedi
O kadar rahatlar ki, o kadar mayhoş
Kızısam mı sevinsem mi anlamadım gitti

Rüzgârının nereden estiği belli değil
Evin içinde pencereler dönmedolap oldu
Marmara mısın, Karadeniz mi bir karar ver
Yakalamışken bir de çükeydin bari
Çapağını sil, yüzünü yıka, aynaya bak
Sen benden de önce görmüş müydün ne beni
İstanbul'u kus, yeni bir safra kesesi edin kendine
Tavernalar bütün gece ölüm bağıyor

Güneşin üstüne irin yağıyor...

Edebiyat ve Eleştiri, 70, Ekim 2003

ADNAN ÖZER, 1957

KÖPRÜLÜ / VELAS ŞARKILARI

IV

Bizim oraları anımsıyorum şu sıralar;
Uykusu kaçan bir çocukluk, bitmek bilmiyor,
Ayışığını içiyor hâlâ deli hareler
Kirişler kalaylı bakırlarda, görüyorum.

Görüyorum, abadan bir derviş hâlâ kapımda;
“Neyi özlüyorsun,” diyor, “özlediğine yabancı sen?”
Bir evi çocuklara bölemedin;
hasis ve habis bir yalnızlık için dışın.

Ne istiyorum bulamadığım köklerimden?
Böyle ahmak ve hayta, nereye gidiyorum?

Belikleri Balkan'da örülmüş annem de öldü.
Kırağı basmış bir çayırdı o; sert, alımlı;
hâlâ tütün yaprakları diziyor gecelerime,
geceler işliğim oluyor benim; satırlar çalımlı.

Çalımlı satırlarla aya karşı
göçmenliğin şiirine çalışıyorum, delirmeden,
delirmeden aklımı veriyorum bir uzak yurda,
özlüyorum katardan dağılan tuzumu zerre zerre.

Kırlangıç yuvası bu yabancı saçaklarda,
yuva tutmaz bir hayat ve onun emekleri,
durmadan sille yiyen bir çolak,
geçti geçiyor sağılmış bir bulut nafile.

Nafile ömrümün bu çeyreğinde
Öyle yurtsadım ki artık savulun diyorum,
Savulun aşktan, yaşamaktan edindiğim kederler,
Son aşkın mumu da sönsün, yoruldu pervanesi.

Bizim oraları anımsıyorum da şu sıralar;
Uykusu kaçmış bir çocukluk, yüreği pervane;
İsmail'in oğlu, Halil'in, Mehmet'in torunu,
İnsanlar onu kovaladı, o insanlığı sordu.

Şimdi hasır örüyor, dizleri türkülerden nasır,
Kütük çekiyor köklerini saklayan bir ırmaktan,
hastalık kapıyor şehrin akşamüstü karaltılarından,
iniyor boynuna her köşeden bir erguvan satır.

Bizim oralardan aldım ben bu renkleri;
Adnan Özer, derler 'nevi şahsına münhasır',
yurtsuzluktan hayta, özleminden ahmak,
gözleri hâlâ o kalaylı bakırdadır.

Yasakmeyve, 1, Şubat Mart 2003

MUZAFFER KALE , 1957

İYİ

Öyle bakınca kolay görünüyor
dağınık özeni
olduğu yerden toplamak.

Unutulmuş bir dalgınlık
bile kalmayacak: Küçük Dil.

En azından her şeyin
iki anlamı çıkıyor, yırtılmış
bir gökyüzüyle yol alıyoruz, içine
kapanıyor eski bir çizik.
Başımızı kaldırıp bakınca, uçmak
düşüyor hayatımıza kurşunlardan.

Toprağın saçını örerken evler
bakımlı bahçelerde, anladım
orda Bütün, evin güneşine bakıyor.

Niye özeni
yitip gitmesin
dayandığımız evin, sararmış
ışıklarıyla..

İçlerinden
ertesi güne geçiyoruz. Dehliz.
ertesi günde anlamlı
bir Fransız İhtilâli.
Kuyudan çektiği suyla
kalıyor. Kadın. Kovanın,
büyük atası olarak. Buz gibi.

Eski bir geyiği
soğuktan bağırtıyor.

Sinyal yok.

Akatalpa, 44, Ağustos 2003

YUNUS KORAY , 1957

DOĞAL DİL'DEN SONRA

Doğal dil'den sonra, birikmiş
Karanlığın yanlışı heceye doğru
Bir şimşek gibi asılmış durur halk!
Gökyüzü eşkıyası doğal dil: fizik!
Bütün bir doğayı atlasına çizmiş
de cırılçıplak kalkıp gelmiş gene de
tarihin ortasına çöktürülmüş coğrafya
sınırların ötesinden uzanan göz: bak!
sözcük ovalarıyla bir şiire bakar
gibi yalçın dürbünlerini sok, usun
ve kalbin merceğine ki yalın ipek
yalan şairi yalayıp arıta söz: sığmazlık!
bakıyorum sana ben baktıkça açılıyor
ve açıyor acının cenneti cehennemimde
uzağın hemen her an değen ucu da var!
bir ülkeden ötekine akan yürek: mavilik!
içinden okur herkes yazarını kendinin
./..

dönc döne burkudur yazı karşı uç'ta
yoğun teknesinde tek, salt ve karşı!
gölgeyi kara kara indirip denize, us: dimdik!
bir geçmişî vardır ya her yaşın, vardır belki
kim bilir vardır ya da yok bütün bütüne
herkes öykü'nün içine gizlenmiş şiir'i arar!
mı ki roman böyle ölü, uzun, hiç: eksik!
van gogh hiç mi hiç van gölü'nü görmedi
diye ekin tarlalarını çıkaralım mı tablolardan?
ya da iç çekerken küçük prens'in exupery'si
bütün yıldızları koparalım mı göklerinden?
kirazı ve çileği anlıyorum eriği anladığım kadar
yabancıyı değilim serin pınarların, haziranların
çember daralırsa daralsın, ışığın kalbinden
patika'ya ağan şiir taze ve dipdiri: fonetik!

Edebiyat ve Eleştiri, 68, Temmuz-Ağustos 2003

HÜSEYİN HAYDAR , 1956

DOĞU TABLETLERİ Şiirinden / Birinci Tablet, Barbarlar

Bastırılınca, Dicle güneşi gibi kıpkızıl açar gonca,
Başkaldırır duvar boyunca gül başlı çocuklar.
Rüzgâr aşkla getirir bağ kardeşliğini, ama iki nehrin
Makas gibi kapandığı yerde, kesilir kara kurdele.
Çünkü Barbarlar gelecek bugün, Barbarlar gelecek,*
Barbarlar ulusumuzu adam edecek...
Ey erinçli bahçeler, ufak ufak hurmalıklar denizi,
Nasıl kızarırsa banyodan sonra bebeğin yüzü,
Biz de yıkanıp arındık, amberler süründük,
Son kez seviştikten sonra giyindik kefenlerimizi.
Çünkü barbarlar gelecek bugün, Barbarlar gelecek.
Barbarlar bize uygarlık getirecek...
Bağ bıçağı bir elimizde, bir elimizde bağdâ,
./..

Gözlerimiz kara tohumlu, sık yapraklı defne çırası.
Çünkü barbarlar gelecek bugün, Barbarlar gelecek,
Halkımız barbarlara armağanlar verecek!
Hayat alacak!

** Kavaflar'ın ünlü " Barbarları Beklerken " adlı şiirinden.
Bağdâ: Şiddetli nefret.*

E, 48, Mart 2003

YUSUF ALPER, 1956

AKŞAMIN BAKIR GÖĞÜ

Akşamın bakır göğü altında
Yaralanmış bir çocuğun sevinci
Borazanlarla gelir

Güneyin bakırından saçlarını denize sarkıttığı
Bir ufkun altında hayat sevinci

Kim derdi ki hüznünler eriyecek mum gibi
Sevinçler serin servilerce yeşerecek

Ah o delikanlı yaşları esen fırtınalar
Bir bakışın bile dünyayı değiştirdi
Nerde eski hüznünler eski masallar

Çekilirdi perdeler herkesle aranızda
Herkes herkesin olsun, verin çocukluğumu

Beni uykuya gömen o karanlıkta
Yanan mum gibi erirdi zaman
Akşamın kurşun göğü altında

Sen uzak dünyaların yavrususun çocuğum
Seni ne leylekler ne anneler doğurdu

Varlık, 1146, Mart 2003

ADNAN AZAR , 1956

BEYAZ AYARI

seni ömrüm, bana sorsalar
derdim, durma söyledim

bir ikindi vaktinin
kendini usulca yitirışı

verilmiş sözler gibi
leylağın camaltı işleyişi

bir silüet, o, sadece o
sepya bir muhabbetin direnişi

seni bana deseler, düştü yaz
derdim ve ötekinin mevsimi

ve dönemeyişlerimizi
ve dönemeyişlerimizi

Kül, 36, Mayıs 2003

SALİH BOLAT , 1956

ŞAFAĞIN YOLU

yola çıkıyoruz, şafağın yoluna
havuzda yıkanan nilüfer bizimle geliyor
karşı evin açık penceresinde uçuşan perde
tezgahtar kızın yoğun gözleri
temmuz sokağındaki tenhalık
ayna, mum ve şamdan bizimle geliyor.

ay düşüyor, doğru bir davranış mı diye
tarla kuşu karar aşamasında
kapı mutlaka gelecek, açılıyor işte
kılıcın gelmesi kınna bağlı
çiy gelmese de olur, yaprağın ihtiyacı var ona
yola çıkıyoruz, şafağın yoluna

Edebiyat ve Eleştir,65, Ocak Şubat 2003

HAYDAR ERGÜLEN, 1956

BELLEĞİN ODASINDA KAHKAHA

“ Mutfağın penceresini geceleri kapatmayı
unutmuyorum, merak etme. Küçüğün balkondan
sarkınmasına dikkat ediyorum. Kurabiyem
artık anaokuluna başlıyor. Büyüğe yaz okulu
arıyorum, karnesi mükemmel. 'Boncuklar, Deniz
Kabukları ve Cilalı Taşlar Diyarı'na gidişin
9 gün oldu...”

Böyle gülümsüyor ölünün ardından yazılan mektup:
Gözyaşı olanın kahkahası da olur!

***

Gözyaşı ve kahkaha; bellek en çok iksirini hatırlar
ve onlarla dolar... taşar gözyaşı bazen kahkahaya
kadar, ve kahkaha sokağa taşar, kendini kırar
bir akşamın kıyısında, gözlerine kadar tuzla buz,
kahkahaya boğulan gözyaşıma da boğar!

Belleğin odasında akşam oluyor, saray sessiz,
karanlıkta okunan bir şiire benziyor şimdi kahkahan,
çınnnn! Herkes odada, fakat ölü kimsesiz!

İstanbul, ocak 2003

Son Kişol, 3, Mart Nisan 2003

ODAMDA

Ezanlar okunur ve ben seni düşünürüm
Kayın ormanları içinde akan Rus ırnaklarına benzeyen
Uzun, beyaz kollarını.

Sabah olur, akşam olur, ezanlar okunur
Ve ben seni düşünürüm.
Ne kadar uzattın hayatımı
Yıllar kısacıkken, günler nasıl böyle sonsuzlaştı.

Günler kısılır, günler uzar ve ben seni düşünürüm
Kollarından ayrılan kollar kıvrıla döne, odamdan geçer bir gün
Sularıyla yıkanır, avunurum

Güneşler doğar, güneşler batar
Değişen ufuk çizgisi boyunca gözlerim seni
Bir ayçiçeği kapını çalıp bir bardak su ister

Karlar içinde düşünürüm seni, mavi gök altında
Hep bana ait, hep sana bir düşünce bu
Gururla taşıdığım bir bayraksın bütün düşlerimde
Odalarda, çarşılarda, günlerde ve gecelerde
Benim değil misin?

Adam Sanat, 209, Haziran 2003

MAHMUT TEMİZYÜREK , 1956

BEYAZ KARANLIKTA

Yamaçlarda yeşil beyaz benekler
Göğ toprağın süt kokuyor çiyi buharı
80'i geçtin nasılsa, 90'ı da, sürdün 2000'e dal
Bu kaçmanı diriliş. Ustalaştım ağaçları tanımakta

Gördün her durumunu akarsuyun
Kaba şafakta kurum kurum akıp geceyi
sürükler, berrak bir nefese dönüşür ince şafakta
Güneşle birlikte sularda hem sevinç var hem keder
Sevinç güneşten, kederse hep ayn akıştandır olsa olsa

Gün güne değişir kuzeyle güneyin farkı
Ansızın sararıp solar doğudan batıya yüzler
Güneş, dağlar ardından duyulan o gurbet şarkısı
Ovalardan atlar geçer ya da ruhumuzdan atlar geçer ovaya

İçimde yitip gitmek arzusu o esmer
kadının ağzındaki beyaz karanlıkta

Varlık, 1149, Haziran 2003

İLYAS TUNÇ , 1956

DÖNEBİLİR MİYİZ...

aradım, bulamadım boyunu... kim bilir hangi dalgın kuğu
düşürmüştü kumtaşından bu kolyeyi.. ey hevesler, ukdeler!
ey sefa çiçekleri! akşamın yarısı bitti...dönebilir miyiz geri...
açtım ki defterleri;
gül ölüsü,
dudak izi,
uç uç böceği...

martın on üçü müydü neydi... kapılarda karşılardı, sokulurdum içeri... adımların esnekliği, sessizliği hecelerini.. sonra yastıklar, çarşaf, lavanta kokuları... gitme, kal!. nasıl da büyülerdi konukseverliği.. ey kırmızı böğürtlen! ağzımın sevinci ! kent batıkmiş bilinmiyor adresi... dönebilir miyiz geri...

gülü gömdüm,
sildim izi,
uçurdum eski günleri...

Akatalpa, 44, Ağustos 2003

HÜSEYİN AVNİ CİNOZOĞLU, 1955

TEK DİŞİ KALMIŞ ÇAKALA KARŞI BİRÂLEM KASİDESİ

çakalın dişlerini işaret ediyor totembası
ölü askerlerin mızıkalarını

kırkinci kapıyı açamadıktan sonra
tılsımlı anahtar?

şifa melekleri övsün
bu Atarın adını

yürüsün ein tarifesini üstüne
sırlar deliller bırakarak
sularında kendine kibriya
bir sıfat vehmeden şehrin

delilik gecesi on iki derviş
pusatsız fethetti hayalistam

şol cihanı ezber eden Hafız
kelimelerden çok değildi yıldızlar
“tek bir Âlem değildi Adem'e vaat edilen..”

Kitap-ıık, 65, Ekim 2003

OĞUZHAN AKAY, 1955

CAM JPG

Pencere camı ne kadar şeffaf olsa da
Ardındakini gösterir sadece
Kendisini gösterse
Bir sirk vagonuna yerleşirdi

Bir istasyon camı oysa
Gidenlere ve bekleyenlere bakıp
İstasyon camı olduğuna şükreder
İşte bu yüzden ona diğerleri ho'cam der

Ama bütün camların gölgesi
Kırık bir kalbe benzer

Yasakmeyve, 3, Haziran Temmuz 2003

OSMAN SERHAT ERKEKLİ, 1955

SUNAYA ŞİİRLER

LIV

Bir tanem yağan karın ben olduğumu görüyor musun
İkimizin karda güneşte bir sonsuzluk olduğumuzu
Dostlarımız bir crik ağacı gibi bahçede
Birer gül fidanı gibi büyüttüğümüz şiirler ve çocuklar
Neredeyse "aç kaldılar" diye bizi düşünen serçeler
Bir tanem yağan karın ben olduğunu görüyor musun
İkimizin karda güneşte güneşte ve karda bir sonsuzluk olduğumuzu
Sen sobayı yaktın çayı demledin camın önündesin
Kapkara bir ufuk kapkara bir deniz beni bir gemiyi bekler gibi
bekliyorsun
Ama bir tanem yağan karın ben olduğumu görmüyor musun
İkimizin güneşte ve karda karda ve güneşte bir sonsuzluk
oldüğumuzu

Şiir Ülkesi, 9, Mart 2003

FERGUN ÖZELLİ , 1955

BU BİR TEYD KAYDIDIR

-derlerdi de inanmazdım,
gerçek bir vahaymış dudakların

-sus! Sesini yorma; suyu derinden iç,
gölgemin tadına doymayacaksın

-iyi ki kalktı sutyen sisi,
tomurcuk güllerle yanımdasın

-em onları, saçlarınla ört,
boşluğumla tanışacaksın

-hırçınım, kekeme ırmağım
söküyor sözlerimi diri sırtın

-uzat ellerini, uzat çabuk!
selim boşuna akmasın

-tanrım! Pembecik göktaşısın
gözlerimi okşuyor ince toprağın

-kaz dilinle, kaz; utanma; dinsin sızın
ateşi duy; nemi duy; yumuşaklığı sarın

-ah! keşke ressam olsaydım
sığmazdı kağıtlara bacakların

-sokul mağarama, sokul!
omuzların yalnız kalmasın

Dize, 87, Ocak 2003

NE GARİPTİR SEVDİKLERİMİZİN ARDINDAN
DURUP DURURKEN ANIMSADIKLARIMIZ

I

Geçende bir gece oturduğumda
kenarına yatağımın, yatmadan
az önce, aklıma geldi birden
küçük makasına uzanırken:

Uzuyor mudur babamın tırnakları hâlâ?

Nereden kalmış aklımda, bilmem,
ama biliyorum, sakalıyla tırnakları
uzarmış ölülerin bir süre.
Ne kadar sürer ama?

Uzuyor mudur babamın tırnakları hâlâ?

Nasıl da bakardı kendine! Nasıl
dikkat eder, özenirdi görünümüne!
Saçları döküldükçe bıraktığı sakalını
her sabah yeniden şekillendirirdi özenle.

Uzuyor mudur babamın tırnakları hâlâ?

Hızla bir hesap yaptım sonra aklımda,
tam on bir yıl oluyor öleli bu yıl.
Döndüm, yerleştirdim yastığımı.
Ne sakalı uzuyor olabilir,

ne de artık tırnakları.

Hürriyet Gösteri, 247, Nisan 2003

YAZ'DI, GÖRDÜM

Yaz'dı, gördüm; güneş
Koca meşe dibinde
Uzanmış da otlara
“Gel” diyordu el edip
“Biraz bizim değil mi
Şu karınca, kocaman
Tırmanan ışığıma!
Ya şu böcek, delişmen
Sen ben gibi nerdeyse
İten öte zamanı!...
Duydun işte ta baştan
Yeni ama yine de
Kuştur ölen, ötüştüne
Binip gelsen ne iyi...”

Böyle diniyordu güneş
Bir yaz günü göğe

Gördüm görmeyi de!

Akatalpa, 38, Şubat 2003

İÇİN

Hiçbir gecede yokum, artık bilemem
uykularını kırdığın yeri, ışığın karanlık
gözlerin kül içinde, bir yasemin gömülü
kalbinin arkasına, dağları çizen bir ayrılık kokusu
sonra sen, yırtılan yerlerinden görünen yüzüm
daha ne olsun, her gündür ah, acıyla biten.

Genç ölümlerin biçtiği gizem, çocukluğundan beri
biriktirdiğin çığlık; toprağın öfkeli, ağzın çamur
kent uyanıyor, gerinerek yalnızlık. Gövdesi kör,
sesi mazot tadında, günleri kan çanağı, yalanı gölgeli
seninle yarılan gökyüzü ve yeşeren boynun... Kalbin
var olacak inlemekle, artık boğulan bir sestin, terden
doğmuştun, o günden sonradır
kasabaları gürültü basar;
zaman denilen yanılgı, zaman denilen rüzgar
dünyaya inat, sen için için göğsünde çocuklar oynat

Açılan bir çiçek gördüğünde
yumuldun, yüzünü karıştıran turaç sürüsü
işte o, boşluğun; işte o, hayatın, işte o senin olan
ısrırgan gizem. Bu uzaklık böyle ne kadar diken
üstüne basıp kaçtın seni çağıran ömrün
aldattın şarkılarını, şaşırان kuşlar biriktirdin dünyaya
bağırarak eksildin ama ne zaman düşlesek seni
dumandı için, bulanıktı denizin,
gene de bizimdi
kimsesizliğın.

Bir alan edin kendine, bir dağ arkası
gürültüyle yürüten adamlar göğsüne itsin seni
ellerinde üşiyen demir, öksüren yaşamaklar
aşkla kırılan kemençeler ve ilk anlam, bana açılan
için.

HÜSEYİN FERHAD, 1954

“AY BÜYÜRKEN UYUYAMAM”

Hangi yıldızın adı zühâl
ise o kanatsın bu geceyi,
fikir hazneme damlatmadan
mürekkebe batırsın Ege'yi

bencileyin bir çakal
ay büyürken ulur,
Necati'den kaptığım üç kelime
Cumalı'ya küs durur

Kaç akşamdır gurbet illere
basıp gitmek isterim,
binbir sitemle bahaneyle
aklımı çeler kalbim

Cırcırböceği temrinlerine karışır
su ve yaprak hışıltıları ,
saguya, gözyaşına dönüşür
aşk cinlerimin fısıltıları

Değil mi ki yâr
inmez artık Urla'ya, İzmir'e
kurusun ister Menderes
çöl olsun Türkiye

Yom Sanat, 11, Mart Nisan 2003

KONUŞMALAR II

günahlardan çok korktum
günahkar olana kadar

zina suç isledim-kucağımda kundaklı çocuk
aşık oldum umurumda değil tüm yasalar
ecel gelse o erkeğe tapınmamdan caydıramaz
ona secde ona nefes ona naz
gece onda başlar onunla nemli sabahlar

kelepçemi dişlerimle kemirdim
köprüleri sen yakmadın ey tanrı
kibriti çakan bendim akli kundaklayan ben
işvelerle cilvelerle ben yarattım aşkı bizzat
ardından ayrı tuttun, yolundan eyledin azat
yanıtla sesimi yoksa utanç duyar sorular

senden yüz almadı mı aşk
kimdi o çirkini güzel gösteren gözlerime
yandım dondum gecelerde, sana imdatlar
soluksuz bekledim, yanardağlar sakladım
eğnime ateşten gömlek, tenimde şeytansı fısıltılar
daha büyük değildi aşktan bu diyar

birinci emir sev diye başlıyordu
uydum, uyak kıldım bedenimi
yüreğim bir erkeğe aşılarmış duruyordu
okuduğum tüm harfleri unuttum
kirli bir cennetin Araf'ında cenabet kullar
bilirler ki ilk emirden son emre kadar
cennet kendisini aşkın cehenneminde sınar

günahlardan çok korktum
günahkar olana kadar

Türk Dili Dergisi, 95, Mart Nisan 2003

UR

Her ölümün bir hikâyesi vardır, öylesine hazin ki derin bir bilmece tünelinden geçiş; közden buza acılı, yangı yaşanmışlığa, düş enkazıdır, trajedi başkalarının dehşetle seyre daldığı ak küll dağı... ve eğer öğrenmişse kişi, değişir anında güneşin rengi; küflü çiğ, umarsız yitim tanıklığı gerçeğin: “boynumda bir şişlik nüksetti, usumda çivi gibi soruları; korkuyorum ağlamaktan kör aynalara ölümü bunca yakın bilmezdim, nefesimde ucu... ben kuşkuyu da böyle fiütursuz, ağır, ani fırtına saymazdım; avuç içi kadar karanlık yüzünden insan ağlamaktan korkar mı? meğer korkarmış... kalles topacın hışmından doğmuş hikâyem, işte her an'da seziyorum” dedi, ufkun uğru çizgisine takılı bakışlarını köpüklü maviye batırırken, bet akşam, kırık bir fanus gibi duruyordu; iki kaşını birleştiren yayda, gerildikçe keskinleşen zaman suskun öfkesiyle, kalbinin ilk deryasına iniyordu sözcüklerden soyutlanmış anlamın kor yamacına

“ben de bundan gideyim kendi hikâyemle, siyah zarın yüzeyine nakşolsun ur” diye yanıtladı yankı nice yara sarmış günbatımını; “bilsem gelmezdim hançerimdeki kuşkuyla büyüyen nar gezegenine”

kaçınılmaz hikâyedir, ölümün aşka değen halleri varlık da yokluk da düşlerdeki ağ değil mi insana yaşam algılandığı kadarıyla var'sa, baldırandır dil kavisli tüneli geçerken dirim bulutu, tozdan toza...

Bursa, Haziran 2003

İmgelem Çocuklar,2, Eylül 2003

HALİM YAZICI , 1954

OYUN

en iyi arkadaşlarım
hayalperest aşklarım

çocukluğum sığırcık sürüsü
denizkestaneleri ve ayrılıkları yaşadım

bi de sarhoş balıkları
bergama sokaklarındaki delileri

onları sakladım
kristal aynaları

uçurtma uçurduk
çember çevirdik

elimizde aşk
elimizde devrim.

Eski, 19, Mayıs 2003

HÂLÂ YARIN

yarın derlerdi adına sanki özgürlük
ben sevgili saymıştım uzunca bir zaman
yorgan edip örtükleriydi üstüme
tenim inmiş gibi sarınmış
benim sanmıştım

o benim uyukum
ben onun uyuyanı
birlikte bezemiştik düşleri yarın yerine
iman etmiştik
isyan diye beslemiş büyütmüş
bir devrim gibi yaşamış günleri
konuşmuştuk tarihe

bugün yaprak kaderi güz
gülüyor orman altından
yarın, vardığım yer sanki
ve o hâlâ yarın...

şöyle bir silkinsem ahhh...
kırpılıp saçılacak zamanın paslı zincirleri
bir bir yerine ekleyip takvimleri
kendime geleceğim şöyle bir silkimsem...

Agora, 30, Mart-Nisan 2003

TUĞRUL TANYOL , 1953

YILDIZLARA DÜŞMEK

kim kime benziyor, ses kısılıyor
ayna içine çekiyor çocukluğunu
şimdi yıldızlara düşmek vardı
gökyüzü ayağımıza gelmeden önce

ben hep denizi özlemiştim oysa
alıp alsam şimdi kendimi suya
içimdeki deli oğlak can çekişiyor
soluyor avucumdaki yıldız

düşüşüm gelişimden çok önce
akrep başını eğer, biter dönence

Kitap-lık,64 , Eylül 2003

TARIK GÜNERSEL , 1953

KAPA00KYA

kaya devler göz göz
tarihe bakıy0r

nicedir çıt y0k

sır diller
yel şekilleri

bulutlar mı inmiş yere
yer mi çıkmış göğe

gök ötesinde çıt y0k

dolunyer göz göz
tanrılara bakıyor

ayak izlerinde çıt yok

Adam Sanat, 20, Mart 2003

ŞÜKRÜ ERBAŞ , 1953

SİLGİ

Kâkul meseli...
Bu da bir aşk hükmüdür
Büyür güzellik
İki kirpik arası
Sustukça kalp
Acır
Sitem mürekkebiyle
Hayır defterine
Yazar kendini
Ayrılık
Biz onun
Acemi bahanesi...

Bir silgi
Ey eski zaman aktarları...

Varlık, 1144, Ocak 2003

OTURMUŞ DERTLEŞİYORDU GENÇLER

Oturmuş dertleşiyordu gençler, bir parkta, gizli bir pası vardı konuşmanın, biraz karanlık. Sanki yıldızlarla konuşuyorlardı, hızla yer değiştiren, derken kaybolan çocuk sanki konuştu, sözleri yalçın bir uçurum havası taşıyordu. “Çocukluğumuzu çaldılar. Oyunlarımızı. Ve bizi karanlık bir odaya kapadılar. Hepsi bu.”

Gazetelerde bir haber: Artık ayetler vinçlere asılıyor.

Derin bir sessizlik havada, çığlığa benzer, ölü bir kuş uçuşu sanki. Sözden ürkmüş, sakınarak “Bizden de sözü çaldılar.” diyordu biri. Sonra, kadınlığı sıtma gibi bulaşan Yüzünde ölümün yüzü, “Uzun zaman geçti ardan, ama ölüm, çürümüş otlar içinde kokmuş su gibiydi.” Durdu, etrafa bakındı ve devam etti. Ürkütmekten korkar gibi sözün meleklerini. “Radyoda, **işbirlikçi hainler** var cümlesini duyar duymaz 'insan anlar mı öldüğünü' diye sormuştu babam. Anlamın çatısı uçmuştu. Bir mağara gibi suskun, çarpmıştı sorulara. Soğuk bir rüzgâr gibi geçmişti aramızdan ölüm, o gün, orada.” Bir sinek dönüp duruyordu havada.

Gazetelerde bir soru: Elektrikli sandalye acı verir mi?

Hava buz gibiydi ve gözleri çukura kaçmıştı sözün, soluğu tükenmişti bunca yangını taşımaktan. Sessizlik bir yorgan gibi sarmıştı etrafı, anlam geriye genç ve korunmasız gözüken bedenlerini. Ve sanki hayat yürümek için damarlarına gizli bir geçit arıyordu. Tınılıyordu soluk alıp verişler.

./..

Bir kuş uzakta taklalar atıyordu sevinçle. Bir köylü
bir ayrılık şarkısı mırıldanıyordu. Cama benziyordu
görüntü, fiske vursan kırılıp dağılacaktı.

Kırılıp dağılacaktı buz tutmuş güneş.

Kum, 13, Ocak 2003

AHMET GÜNBAŞ , 1953

SERÇE

Ülkü Tamer'e

Ey benim külkanatlı onurum
Gidersen balkonumu da yaz göçe

Şen şatır aşklar gibi şakır soluğum
Kışlar da paylaşılmış kardeşçe

Gel çatalım hamağını duldamızın
El değmemiş cıvıltılardan
İpini sen ger serçe

Ülkü Abim'se gelir birazdan
Su vermeye gitmiştir bir türküye
Gözlerinde gökkuşağı
Kadifeden yağmurlarla
Gelir şiiri beş geçe

“Ben sana teşekkür ederim” serçe
İyi ki kondun yalnızlığıma

Kuşölümlü hüznlerden çok çekti bu bahçe

Dize, 87, ocak 2003

YALNIZLIK ÇÖLE BENZER

Bilgisayar, ses, fare, sessizlik: çat/ladı
Nuh nasıl da bir tufanla baş etti peki Ece?
Sancıyordu yürek, hâlâ o fırtına başlangıcı
ben bir kaşık suda boğulurken her gece!

Birileri açıp görmediğim rüyalarımı mı çalıyorlar durmadan
o zaman ben niye hep renkten yoksun kara günler yaşıyorum?

Bir gece kaç saattir, uzadıkça uzuyor acıyla
ben kendimi öldüresiye dövüyorum kırbaçla!
Sessizlik nasıl bozulur yanındaki karanlıkla
kendini bırak, bir kez de uçurumlar sevinsin!

Ölü evi ölüler kenti midir yoksa artık? Ölüme de alışıyor insan
Bütün cenazelerin ardından yaş/yas, kalansa yaşamak oluyor.

Ayrılık acısının tadı senin olsun, bana çok gelir
senden kalanlarla yetinirim ben yoksulluğumla.
Akşam sıradan bir bulutla dolaşiyor pencerelerde
sobaya az daha sokul küttük kalbim, üşüyeceksin!

Gözlerimin kıyısında silinemeyen gri bir çapak birikiyor yaşlarla
göğsümün ortasında o her zamanki yitirme sancıları uğuldarken!

Bir gürültüdür koptu, hâlâ o ağır yük
kuş olup uçulur mu, onu düşünüyorum.
Gözlerin gülmeyi unutmadı ama ürkek
ben niye hep ağlamaklı bir yüz oluyorum?

Yalnızlık çöle benzer dedi, su ve ağaç gölgesi ararsın güneşte
gezilmiş bir kasabayı taşıyor sırtında o kör kaplumbağa hâlâ.
Sen niye oturup duruyorsun, kendini sıkıştırıp mengenelerde
aşk bir gün yitip giderse diye bekleme, serap da gider peşin

Varlık, 1152, Eylül 2003

DÜŞMANIMIN SAYISI ÜÇ

Tabutuma ilk çiviği kim çakar
Doğrusu bunu merak etmiyorum da
İlk kim merak eder ayakkabı numaramı
Üstelik dünyayı yürümelerden
Kurtulduğum sırada

Ayakkabı numaram kalacak, biliyorum
Ayaklarım değil de

İlk kim anar adımı yas günlerinden
Çıktıktan hemen sonra ve de lanetle
Üçten fazla düşmanım olmadı benim
Uğraştım, indiremedim sayıyı bire

Düştüğüm kalacak, bunu da biliyorum
Yürüdüklerim değil de

Yasakmeyve, 4 , Eylül Ekim 2003

ERGİN YILDIZOĞLU, 1952

ÖRİDİKE *

Dünyamın gecesi idi, Logos öncesi idi
Giderek geriye kalan ölüm düşüncesi idi.
Yitik aşkların solukları dolaşıyordu
Sazlıklarında petrol rengi suların.
Sonra yavaşça ayrılıyorlardı çaresiz
Unutmaya, maya, durmaya doğru
Çirişotu tarlalarında.

Paslı bakır rengi bir gökyüzünün altında
Hermes'in elinden tutmuş yürüyordun,
Dudakların sıkı sıkıya kapalıydı
Saçların önce kısa, sonra nedense uzun
Tenin soğuktu ve kum çiçeği gibi solgun
Gözlerin bazen uzaklara bakıyordu
Bazen de ayaklarının ucuna
Önünde az ilerde sahte bir rahatlıkla
Yürüyenden habersiz, umarsız ve uzak,
Kurşun damarlı linyit bir vadiyi keserek
Çelik bir nehir gibi akan yolun üzerinde.

Benden beklenen doğru ve düzgün yürümekti
Ah! Oysa aklım ve ruhum iki huysuz köpekti
Gecenin sınırlarında hırлаşarak dolaşan
Kah önümde kah arkamda
Gözleri çakmak çakmak, dilleri bir karış
Yaklaşan bir felaketi önceden sezer gibi

Öyle deme!
Neyin ne olduğu tabii ki belliydi.
Biliyordum, sen kalmalıydın
Yaşamla şiir arasında,
Tutkuyla yasa, eylemle karar
Ve geceyle, "Gece..."
Bakmayacaktım arkama
"Geliyor musun" diye...

İpek bir kumaş gibi aktın sessizce
Dönerek, kendi karanlığına doğru...

*Kısmen, Rainer Maria Rilke'nin "Orpheus, Eurydike, Hermes" (1904) şiirlerinden alınmıştır..

Edebiyat ve Eleştiri, 67, Mayıs Haziran 2003

İKİNCİ SESLENİŞ

Yirmibir yıl, üç ay, onaltı gün size saat vermek istemiyorum. Haziran başıydı, bir sabah gün doğmadan uyandım, yaz geldi mi yatmamla kalkmam bir olur, hep yaptığım gibi bir dilim tereyağlı ekmek sonrası peşpeşe iki bardak çay içtim ve yürüyüşe çıktım. Bu ırmak, kıyıya inen bu tıka basa yapraklı ağaçlar hayatımı kurtardı diyebilirim, mevsim ne olursa olsun günde iki uzun yürüyüş yapar, bütün seslere kulak veririm, bir kelime etmeden dinleyicisi kaldığım o konuşmalar beni yatıştırır. Yürüyüşün ardından yorgun hissettim kendimi o gün, kanepeye kıvrıldım, birden geçmiş içim. İlk seslenişini duydum da ya uyanamadım, ya da emin olamadım, ikincisi geldiğinde telâşla fırladım yerimden, sesindeki kaygı tonu ürkütür beni, anlatsam öyle değil mi delirdim sınırlar, anlatmam geldiklerinde çocuklara bile, yirmibir dakika geçmiş gibi açık yaram.

Kitap-lık, 65, Ekim 2003

OYA UYSAL , 1952

GECE, TREN VE ODA

Gecenin kalbinden geçip gitti hırçın bir tren
ve sen dönmekle dönmemek arasında bir yerde,
kaçırıp camdaki suretinden kederli gözlerini,
seyrettin
ışıkları soluk kasaba içlerini.

Göz önünde dururken gömü,
kayıp parçasını aradın
haritanın
akşamı karşılayan telaşlı halini aradı oda,
konuşkan ellerini, sokulgan gövdeni.

Silik bir rüya gibi uzayan üzgün kırlardan geçti tren
geceyi ürperten ıssız mezarlıklardan,
hayatın ve ölümün iç içe geçmiş
gizli simetriğini düşündün,
birlikte ölünecek hiç kimse bile yokken

ölümün aynasından yansıyan hayatın güzelliğini,
dalları karlarla kaplı ağaçlıkları, seherde sazlıkları
seyrettin
sazlıklardan kanatlanmış kuşları...

Dinle! Seni geri isteyen şehrin sesini getiren rüzgârı
uyanmasın diye içinde uyuyan karanlık,
usul usul konuşan sokağı dinle
dağınık masa, tozlu konsol, eskimiş sedir, kitaplık,
seni bekliyor perdeleri yarı açık pencerede.

Varlık, 1146, Mart 2003

MÜSLİM ÇELİK , 1952

**HASAN TAHSİN- "ÇİĞLİĞİNİ GÖMEREK
DEVRİLDİĞİNDE"**

Bir *ilk kurşun* günüydüm yıldızlardan beri
Hedefini kesinlikle tanıyan göz
yel nar kırmızısı bir akşam baharda
dişli gecelerden geçtim kordu yüreğimde
Desem ay üşüşerdi güne
Göğün yüreğiydim ki gövdemdeki kurttan
./...

kirpiklerin üstünde çiy nemli düş
Oh, *tahsini gülüydüm*, akik ağzım
Ah, gün döner, gül düşerdi gene
Masumiyetlerinin lekелendiğı aşklar kırp!

Karaya vurmuş kuzeye bakan her yosun
bir ışın damarı buldu yeni
kendisi de nafile yiterdi
kumların yeğni olduğu yerde
asma çiçeklerinin gölgesi altında
aşksız girişı sağaltan oyuntu derken
Ve *İzmir* ve *Trakya* cephelerden şişerken
Tüm seslerin çıkış yeri uğultu ben
Vurmak üzere sessizliğe, sonsuz kılıcı
Yağlı kurşundum çıkan nefesinden yunup
Özgürlüğümü uçurarak devrildiğimde kırp!

Adam Sanat, 207, Nisan 2003

GÜLTEKİN EMRE , 1951

ŞENLİKATEŞLERİ

Dalgın bayrak, uzak bir selâm
Gibi dalgalandırır durgun
Bir hayatı çileli şenlik

Geniş geçmiş, ömrümün dar geçitleri
Sancılı sandıklarda yatan tarih
Bezgin fırtınalarda işaret fişeğı

Bağlandım kaçak gurbetin diline
Yundum silik suyla iyice
Yitik sıla uzanıp durur önümde

Yok yakın kısmetin hizmeti
Uzak yarın keser yolumu bazı
Alçak gök gönlümün barikatı

Kapalı tohum merak eder havayı
Yarım bir hayal karıştırır aklı
Dolgun ay deşer çılgın yarayı

Dalgalı kura yem hayatımın delik
Cepkeni, titriyorum aşkımın üstüne
Benden önce intihar etmesin diye

Edebiyat ve Eleştiri, 67, Mayıs Haziran 2003

TAHİR ABACI , 1951

DERKENAR

Burada sitemkâr taşların altında
Gereğinden fazla yinelenmiş söz yatıyor
Denize bir fotoğraftan atlanmış
Zemine çarpan alında bir gül kanıyor

Denize sokulan tepe eyyam kulesi
Kumsalda miras hazlar vakfediliyor
Boşa yaşadık duygusu bir parşömen
Celep rüzgârla denize savruluyor

Beyaz ev beyaz oda beyaz divan
Silahlar bakır sininin üstüne bırakıldı
Rüyalar tek cümlesi yazılmış romanın arasına
Sözler sözleri eriten boşluğa emanet

Yine aşka ait değil tenin rekabesi
Gelip avuçlarda ölüyor dalgalar
İncitmekten korkar gibi inciye, uykusunda

Elyazmaları kanatsız uçuşuyor
Gün başladı rüzgâr geceden habersiz
Kapılar kamaşıyor güneşten
Uygun değil itiraf için ezberlenmiş kıyılar
Çok geç girizgâh için kuşluk vakti

Tekrar denize salıyor balıkçılar
Bata çıka uzaklaşıyor derkenar

Adam Sana, 210, Temmuz 2003

EBUBEKİR EROĞLU, 1950

GÖRÜNTÜ

1

bırak yalnızca görüntü olsun
şimşek ışığında seçilen
bana bir gülüşle bağışladığın
iyidir ellerin gerçeğinden

gerçekleşemez düşlerin bile
sana güç vermedi mi
bir ömür ayakta gezdirdi
ellerin gerçeği kaybolurken

2

de ki ele girmez benim gerçeğim
zararı kimedir simgeler ormanında

gerçekleşmese de yok diyemezsin
düşler içinde bir kez varolduğunda

gerçek hayat düşünce boş verenlerin
saf gerçek adına neresi fazla

aç ve çıplak ko'mayan düşlerin gerçeğidir
aç gözleri gam değil doyurmasa da

bitkinliği yendi ölgünlüğü önledi ya
dünya denilen gölgeler diyarında

Kitap-lık, 60, Nisan 2003

TİMUÇİN ÖZYÜREKLİ, 1950

SEVMEYİ BANA BIRAK

gözlerinin yaşını sil ve geleceğe bak
her çağrı yaşadığın izleri taşır yarına
gönlünün kafesini aç içindeki kuşu uçur
güneş kanatlarında, kaybolsun bulutlarda

çırpınan denizin kıyısında yorgun otur
yanında kırlardan getirdiğin mor sümbül
denizin tuzu karışsın ıslak gözlerine
çocuksu başını yasla rüzgârın omzuna

masanda beyaz peynir, salatalık, gümüşü rakı
hırçın dalgalardan sığındığın ıssız ada,
kaçıp gizlendiğin bu kaçınıcı sessiz liman?

gemiler gelir-gider körfezin sularında
anıların bile silik, yüzün flu bir atlas
aşk terketmiş seni, hiç resim yok yanında

Adam Sanat, 214, Kasım 2003

GOTİK

Göz görmemiş et yatık, kırık dipte mi geldik
Ah acılar hammalı, kırk mahzende kim batık?

Kalın celep, kır zambur, hiç dinmez mi yasınız
Bam teliydi zır çıktı tir terleyen sesiniz
Oyuncak darlığında kul kapıp dar açıktan
Ben silindim. ben bittim der de gene dersiniz

Kırk yıl olmuş -düşe bak!- aktöreyken dersiniz
Tamuyu tosmuşsunuz çark edip ak uçmaktan
Sönük mercekleriniz hiç ısınmaz o gözden
Hiçkırılmazı hiçkırıtp çün hoyratı sevdiniz

Adınız güzellik ya acep nereniz çirkin?
Bak bol geldi size dün. Nâmınız düNDAR olsun!...
Akatalpa, 38, Şubat 2003

NURİ DEMİRCİ , 1950

**ESKİ;
HERKES**

süsleri siliyorum, boyayı, şekli
ışığı kesen her şeyi
şehir zamandır;
parmaklarında unutulmuş yüzükler
şehre gönderiyorum kurşun askerlerimi

kağıdın boşluğuna bakıyorum
masalar toplanıyor, güz geliyor kır kahvelerine
bir bir siliyorum listemdekileri
ağaçlar kaçıyor, gölgeleri kalıyor bahçemde

boyunlarında aşk muskaları
gümüş çerçeveden iki çocuk düşüyor yere
sevişmesini unutmuş iki kör balık
çürütüyor merdivenlerin basamaklarını
aşkın anlamını siliyorum
kağıt kadar kirleniyor silgi de

deliler uslanıyor, anlamlar da
çocuklar evcil, şehir seviyor onları
anahtarları var, aynı kapıyı açan
resimli vesikaları, aitlikleri, tabular
ve ayrılmış yastıkları
bulutları siliyorum; sihri, mucizeyi
gerçeği kesen her şeyi
eski bir melektir;
cennete gönderiyorum şeytanı

tören bitti, eve döndüler
parmaklarında ezilmiş ateşböcekleri
odaları sığınak, evleri uykulu
elmaslarıyla döndüler
iki yanından çiziyorlar akvaryumu

çocuklar yaralı
seni unutuyorum

Dize, 92, Haziran 2003

ADIMATEM

Gözlerine bak, iyi bak, ta içine
Hüznün arkasındaki uçuruma yürü
İyice bak, sarkıt vücudunu derine
Kendine doğru; gözükara bir çocuk
Resimleri nasıl fütursuz kurcalar, öyle
Adları yüzleriyle buluştur, aşkı sesiyle
Bir insanın adını niye Matem koyarlar

**Zordur kimileyin adıyla anmak yüzü.
Çok ayrı yerededirler kırışıklar ve künye
Biri hep duvardan indirtir sazı
Öbürüneyse kan revan bir kördüğüm
Bütün anılan selviyle kazı
Dibinde Matem'dir yarasına süründüğün
O insanın adını niye Matem koyarlar**

**Sen kaldın, bir ırmak huyunda gitti onlar
Ali, Selman, Hatice ateşe bin barikat
Issız gecelerde narçiçeği hoyrattır kanar
Dokunduğun küller soğuk, güller uykuda
Sakınma, gör işte; bunca acı üstüne
                                haziranda hazırsan
Marşlar ter içinde, aşka diz çöker hayat
Bir halkın adını niye Matem koyarlar**

Nikbinlik, 15, Haziran 2003

KARNE

Ben mekteplyiken de çok silgi tükettirdim
Şıklardan en çok “hepsi”ni severdim
Doğrular boğardı beni
Hep yanlış yapmam bu yüzden belki
Tek doğrum gözlerimdi onu da dört yanlış götürdü
Geceler bilir geçirdiğim cinnetleri

Beni ağlatacak kadar bir acın varsa
Gel demiştim birilerine
Gelişleri kalabalık oldu hep, bozgunuma milattır
Gözler bilir aktığım şehirleri

O günden beri matematiğim zayıf
Dört işlemde birine çarpılıyorum hep
Adım bölücüye çıktı bir zamanlar, tutanaklara geçti
Dikenler erittim bedenimde toplamdan bir gül çıkaramadım
Mizan bilir azaldığım demleri

Kirliydi sayfaları tarihi sevmedim hiç
Her savaşta yenilen bendim belki
Hiç teslim olmadım ama
Hiç merak etmedim Babil'in Asma Bahçeleri'ni
Yine de sevdim her ihtilali
Kan bilir aktığım nehirleri

Psikolojide panik atak bir öğrenci oldum hep
Nerde bir çift karagöz görsem hala öyleyim
Kimse bilmez öldüğüm esmerleri
Taş bilir kırılan cevizleri

Coğrafyada iklimim yazlar sıcak ve kurak
Kışlar sert ve sensizdi
Ömür bilir öldüğüm mevsimleri

Ezelden zayıftır fiziğim zaten
Bu yüzden hep dayak yedim
Buna kadınlarım da dahildir sağ olsunlar
Bende hakları vardır her birinin
Öyle öyledir kendimi dövmeyi öğrendiğim
Ten bilir çektiğim eziyetleri

Hayat zayıflarla doldurdu ömrümün karnesini
Her seferinde bozgunlara uğradım
Ve iyice anladım yenildiğimi

Yaratım, 2, Eylül-Ekim 2003

SİNA AKYOL , 1950

SİTEM ŞİİRİ

Seni oper...
gibi incelttim
sözümü.

Gayret ettim,
gayretimi
incelttim.

Yok memenle
yok sütünle
büyüttüm beni.

Susmayı... üvey-

idim, öğrendim.
Eskidim, tane-
tane parçamla.

Bize bellek acıdı;
bellek bizi onarır,

anneciğim, ben sana
evlat olup çırpınır.

Varlık, 1147, Nisan 2003

CAHİT KOYTAK, 1949

AKLIN CENNETE DÖNÜŞÜ

Tanrının nefesinden değil de,
taştan yaratılmış sanki,
adımları bin bir güçlkle
atıyor, yorgun muhayyile!

Sazların arkasına gizlenmiş
gözetliyorum onu,
balıklı çukurlardan çıkmasını becerip de
cennetin çimenleri üzerine sırtüstü
uzanabilecek mi, diye.

Hece, 80, Ağustos 2003

AZER YARAN , 1949

YONTU

şekil boyamadınız
yontmadınız yontu

Tanrıyı düşlemeyesi dek
yabanıl düştünüz

düşünemezsiniz -soyut

ve puttan koparılmak'çin
Kâbe'ye dönüştürülmüştünüz
-o boş puthaneye

çünkü yabanıldan yükseliriz
bizde - tanrısal doğa
duyuya - usa kavuşur

yabanıldan yükseliriz
doğa - duyuya usa
bizde Tanrıya kavuşur

Edebiyat ve Eleştiri, 68, Temmuz Ağustos 2003

İçimde bir karayel, tanrılar görmez bunu.

'Benim kâbem insandır' dedim, duymadı kimse
dilimde biriken zamandı tanrı... ateş ve demir
ortası kırık ayna bu çağ... içine düştüğüm korku
kuyulara sızan kan... suya düşen çığlık ve satılık gökyüzü
savaşın gölgesinde çıplak çocuk bedenleri... ölüm ince bir su.

Tobz yiyen çocuklardık biz, yüreği anne koynunda.

Dün gibi aklımda çocukluğun ince arkları... ölüm yoktu orada
uzayıp giderdi sonsuzluğa gümüş rengi su biz içinde yundukça
unutulup kalırdık bazen kirli sokaklarda uyuklar derin
en iyi dostumuz olurdu kediler... sinekler gözlerimizi
ay düşerdi bizim bağa gül vakti... ben size kırgın.

Üstünden uçak geçen çocuklardık biz okyanus gözlü.

Köpük köpük yol türküleri geçiyor aklımdan şimdi
damları sıvalı evlerin bacasına konan kırmızı kuşlar
tarifsiz özlüyorum kıraç ovalara terkedilmiş atları
taze sürülmüş toprağı... papatya tarlalarını
seni de... dallarıma konan ay, ışıgım olan hayat.

Masallara konu olan yıldızlardık biz... aşkı çalınan.

Bak işte yine buğulandı gözlerim... ya senin?
yine sokaktayım anne sofraya çağır beni
çağır ki çizmesin yüzümü şehrin dikenli eli
de ki, gecikmiş trenin tek yolcusuyuz biz
kitap aralarında kaldı ektiğimiz nilüferler...

Elleri çimen kokan çocuklardık biz... kuşlar da öldü
bu bir oyun... çığlık durdu... evimize gidelim...

Kum, 18, Temmuz Ağustos 2003

HAYATİ BAKİ , 1949

ORMANDA adlı şiirinden

KAFES, VI

bir kuştur yüreğim: uzakta
dünyanın kafeslerinden.
barbar insan: mutlusun:
taşların sözlerinden.

orman: bu sonsuz bahçe:
ölümün yokluğu buradadır,
burada oturur doğal tarih:
tanrısızdır ağaç dinsizdir
sincap: ailesiz ve devletsiz
ve okulsuz öğrenmenin yurdu
buradadır: böyledir hayat.

özgürüm burada, biliyorum
yağmura bakarak: uğultu olmayı
yılan olmayı ışık ve serinlik
olmayı: sessizlik içinde ses:

özgürüm burada: ormanım imdi.

Kül, 34, Mart 2003

OYSA

Bahtsız bir şairim
Kimse bilmiyor
Değerimi gölgemden başka
Ne şiirler
Düzmüştük dertleşerek birlikte zamanında
Acıya ve aşka

Ciddiye almıyor şûâra
Zehirli çiçeklerimi
Kaybetti diyorlar, aşkta nasılsa
Hayır etmez artık
Geceleri meyhane
Meyhane dolaşan yarasa

Ürkmüyor kimse karanlığımdan
Sığınmış bir kırlangıç, çaresiz
Onlara göre fırtınada saçağa
Gülüp geçiyorlar bakıp
Kördür diye
Kanadımın altındaki bıçağa

Oysa...

Varlık,, 1147, Nisan 2003

ÜÇ KİŞİ

Suskun üç kişi
Biri gözlüğünü siliyor
Öteki gözlerini
Üçüncüsü tabutta

Dışarı baktı biri
öteki onun baktığına
üçüncüsü önce görmüş

biri saati sordu
öteki üçüncünün yaşını
üçüncüsü yanıt olmuş

saatini düzeltti bir
öteki yaşını
üçüncüsü bir yanlışı

biri kendine med
öteki kendine cezir
deniz olmuş üçüncüsü

Varlık, 1147, Nisan 2003

YAZA ÖNSÖZ

öyle bozuk bir yaz geçirdik
ece ayhan öldü, zafer ekin karabay intihar etti
bir menekşe suçlu buldu kendini ölümlerden;
çocuklar elma suyu içti

öyle bozuk bir yaz geçirdik
belki hazır değildir aşk ölümüne,
belki hiçbir şeye; sözgelimi
elmanın kırmızısına bile

acı acı bakiştık dostlarla
ipimiz boynumuzda dolaştık
söğütlükleri, kavaklıkları
yüreğimizde ölüm acısı

bir semt postanesinde durduk
mektup atmak için dünyaya
dostlarla yan yana geldik, uzun
uzun yaralarımıza baktık

onların akşamlarını dolaştık
doldu neftilikleri içimize
aslında bir ırmaktı dolaştığımız
tersine akan cumhuriyette

Dize, 92, Haziran 2003

YENİ METİNLER

3. NEFES

Gecenin mahmurluğu
Karmakarışık yüzünde henüz,
Tan ağarmadan kalkıp
Geldiğin masada

Esinin tadı üzerinde,
Yalın,
Ne eksik kendisinden
Ne fazla

Senden ayrılmış
Sana dönmüş büsbütün
Dinlediğin nefes
Lâmbanın altında.

Kitap-lık, 67, Aralık 2003

HÜSEYİN YURTTAŞ

KARANLIĞIN İÇİNDE

*"çün cümle yıldızların saklandığı şu gökte
şehrâyini başlatmaya içimdeki mum yeter"
Aydın Yakut*

geçit vermeyen kör gece
çekil önümden
ben bir çağa yürüyorum
önüme yıldızlar düşmüş
sis yurdunda börklü ay
say ki gökte bir elma
çürümüş

sular olsa, sesinden bilsem
bir ışık ağsa gökyüzünden
o müthiş alâimisema
alnımda
bir mesel diye diye söylesem sana
toprağım uyanır
ayrışır altın ve gümüş

evvel insan idik
karanlığın içinde
gözlerimiz mağara
ateş aldık volkanlardan
izimiz kaldı kızgın lavlarda
geçip gittik dünyadan
say ki bir selam
say ki
bir gülüş

biz, çok eskilerden geliyoruz
asya, avrupa ve afrika
kaç bin yıllık dünya yerlisi
türkülerimiz var
ve dağlarımız

geçit vermeyen kör gece
çekil ölümden
yıkılsın görgüsüz karanlığın
emzirdiğin devleri
tanıyorum ben
yalın pala yürüdüğüm yolda
titrek bir mum yeter bana
gerisi boş

Edebiyat ve Eleştiri, 66, Mart-Nisan 2003

HÜSEYİN PEKER , 1946

AT İZİ

Beni iki kez sevdin yaprak bitkisi
Üçüncüsünü alımdan: 'büyüdün, çocuk değilsin!'
Yola çık kara kalpak, esin tut dünyanın kesme taşlarından
Korkma yaprak bitlerinden, isterse üstüne gelsin
karma kötülükler

Öğüdün bu oldu, yazma kitaplarla
Kolumdan çıktın, beni beşiğimden dışa saldın anam gibi
Belimden koptun, yulaf parasıyla aç bıraktın
Susuz kodun at izi...

Beni iki kez sevdin, üçüncüsü alımdan
Öpmediğin yer mi kaldı, küçük damarlar halinde
Bir akarsuydu şüphenin getirdiği
Aktın içinde kalan eski anıtlara, diz yörelerime
Kollar halinde; göğsümde üç, karnımda beş ayak çıktı
Yokluğundan deri değiştirdiğim günlerde
Beni iki kez öptün, fısıltı içerisinde
Dağ eteklerimden, çekingen kent insanını
andıran yanaklarımdan

./...

Bir gül koptu, gönlümün orta yerine
Bir çağlayan patladı, güneş görmeyen günlere
İslandım aşkın tavan arası geçitlerinde

İki kez sevdin, üçüncüsü olmadı
Bu sevgiyi yazdım sandal ağacına, yolladım öbür sulara

Şiir Ülkesi, 11 , Mayıs 2003

AHMET ÖZER , 1946

HEYAMOLA

ürktü akşamın kuşları
bir katar kanat sesi yıkadı
                    haziran göğünü
yüzün bir buluta girdi o an
                    boynun bir çağlayana dökülüverdi
bir tutam kırmızı saç uçtu
                    karanlığın parmaklarından.

gövdemiz
bir alev in rüzgârında dört nala
sesimizi gezdiren şiirlerimiz
bir güzelliğe açıyor yelkenlerini: heyamola.

şimdi bize biçilmiş ömürleri yaşıyoruz
en güzel günlerimizi bırakarak ardımızda.

Agora, 30, Mart-Nisan 2003

KÜÇÜK SOLGUN IŞIK

avluya sermişler onu incecik
karanlığa karşı ölgün bir umut
korkular sızmasın kapılardan
gündüzün köşelerinden geçiyor gece
kör bir yolcu gibi eli değnekli
yılğın lamba yanıtsız bir bilmece

küçük solgun ışık
denizden koptu elime kondu
öptüm sevdim yolcu ettim
etekleri taş doluydu
ölümcül yatıyordu düşlemin bittiği yerde
acılar kendini bulmanın yoluydu

kapıda köpek gibiydi karanlık
evdekiler düşlerinden koptu
yoruldu perdeler pencereler yırtık
saksıda sardunya bembeyaz öttü
sabah mı geliyordu gece mi bitti
yoruldu nöbette küçük solgun ışık

tan yerinde pembe yüzü tanrı'nın
dağların mavisinden bir umutsuz gibi geçti
yataklarında çocukların ellerinde taştan
ocaklar kararmış duvarlar karışık
yanıyor yine ülkelerin kalbi
ve o küçük solgun ışık

Varlık , 1148, Mayıs 2003

CIVA

Susuyorum; çiseleyen solgun
Aydınlıktan anlamalısın bunu
Toprak bunca dil biliyor ve gök
Karıncalanıyor ben susarsam

Bir sitem olarak sunuyorum
Aklımı ve papatya koksunu
Belki bulunur yüzleşme imkânı
Sıfırın ve hiçliğin ırmağında

Irmak bir hâyâl tarihi diye
Örtündüğü sözlerden geriye
Eprimiş mümkünler bırakıyor
Bir de şaşkın imlâsını aşkın

Sülfür sızıyor aşkın şaşkın
İmlâsına ve hâtıralardan
Asit çiseliyor ne zaman
Şehrin haritasını açsan

Susuyorum çünkü eksik
Bırakılmış bir şeyler var
Diyelim ki az hatırlanıyor
Cıva'nın bize anlattığı

Kum, 19, Eylül-Ekim 2003

AYRILIKTAN SÜZÜLMÜŞ BİR ŞARKI SÖYLE

Dal ucundan koparılıp alınmış
filizleri iziyle,
kurt dalmış da her birisi bir tarafa dağılmış
kuzuların hızıyla,
düşlerinden gözyaşıyla ayılmış
günlerin yüzüyle
ayrılıktan süzölmüş bir şarkı söyle!

Ayrılıktan süzölmüş bir şarkı söyle,
üşümüş de kızarmış körpe teni gibi bebeğin
tutuşsun ruhunun ürperişleri;
bileği incinmiş tayın acılanmış sesiyle,
göğsü yaralı kızın üleşilmez yasıyla,
unutulmuş büyüğüyle özleyişlerin
ayrılıktan süzölmüş bir şarkı söyle!

Ayrılıktan süzölmüş bir şarkı söyle;
varsın için için tütsün çilesinin isli dumanı
yeter ki yandıkça közünde koyulaşan gönlümde
tutkunun sönümsüz ateşi kalsın;
ıssız mı ıssız, kırgın mı kırgın
ama süssüz ve kırışksız bir ömrün anışlarıyla;
canhıraş çığıltısıyla kapana yakalanmış sakanın;
elde bıçak dualar fısıldanıp
alazlanmış boynu üç kez sıvazlanan kurbanın
mahzun, yapayalnız, çaresiz bakışlarıyla
ayrılıktan süzölmüş bir şarkı söyle!

Ah, çimeni çiğden şafağı nazıyla emziren sabah,
çıplak dalların arasında
denizden derin hüznüyle inleyen rüzgâr,
avunsun diye bıraktım kalbimi koynunuza
ayrılıktan süzölmüş bir şarkı gibi...

Ayrılıktan süzölmüş bir şarkı söyle,
solusun ruhumun uğultusunu, ateşe doysun!

GÜVEN TURAN, 1944

PHANTOM SONATA

Fırtınalar da gelip
geçti

Toplandı evde ne varsa
bir ölüm izleği veren
sana:

Denizkabukları,
kurutulmuş yemişler bir
nar, bir ayva, bir limon,
bir portakal
kuru denizatları, bir
yengeç sancılı
ağaç kökleri

Konuşmayan bir ağız
ve iri susmak bilmez
bir çift göz
geziniyor şimdi
bütün aynaları.

Kitap-lık, 65, Ekim 2003

İMKÂNSIZ DELTA

düşlerimize katran sağan düşünceden,
kuduruyor cehennem!
ey yekiniş! yürek taşkını
ey yekiniş! imkânsız delta
ben sana gelsem, sevişsek
yenilesek yerle bir edilen düşlerimizi

imlasını şaşırان heceden
gün eğrisidir, tutulur nutku
dağların, ovaların, kuşların
akışını aşkınlaştıran ırmak
damlanın itiş, meneviş sağanağı
imkânsız şelale
ne zaman seni istesem
karşı çelme siyah tehlike

ey büyük aldanış;
büyülü elma, gizemli cazibe
derinliğine yoruldum.
hep ötekinin öznesine çalışmaktan
geciktim kendime
yetinmedim; 'yandı yürek döndü köze'
yenildim! Herkes kendi hayatını tamamlıyor

kuşatılmış dil, direnen heceden
sağdım aklın ışığını imge bahçesine
uç verir nar çiçekleri, ince mercan bilgisi
ne/densiz neden: tirşe tehlike...
ey unutuş! çelikteki pasın gürültüsü
ey unutuş! bellek tutulması gece
ne zaman gün yüzüne niyetlensem
kuduruyor silah
kaynıyor dünya

Dize, 98, Aralık 2003

VASIYETİ SEVDİĞİ KADINLARA MEZARTAŞI OLANA RÜYA

Haftanın öteki altı gününün de “pazar” olmasını isterdi

Sabahın erken servisinde zamanını harcamadığı bir gün
akşama geç kalan otobüslerin karanlığında kaybolmadığı bir gün
karşılıksız aşkların hatırasıyla yüreğini harap etmediği bir gün
gelecek güzel günlerin hayaline dokunmadığı bir gün

Haritalarda adı olmayan bir şehirde
bir başka kimliği bürünmek isterdi

Sabahın aynasına vuran yüzünün aksinde
çocukluğunun aksini görmek isterdi bir de

Şimdiyse anayolları çürümüş yüreği yerinde
denize inen sokaklarıyla çocuk yaşının yüreği

Bu yürek ile tanımak isterdi yeniden
bir daha kendini ve yeniden dünyayı

Sabah, tövbeyle bir daha ağzına almayacağı
sigaraya bir daha yeniden başlayabilir
akşam, tadını bilmediği bütün içkilerin
tövbesini bozabilirdi yeniden bir daha

Çünkü ne kadar aşınmış olsa da ruhu
sevdiği kadınların resimleriyle donatmıştı
ruhunun ve yüreğinin mahzenini yeniden

“Ölürsem, ki bir gün öleceğim
cesedimi yakın ve küllerini
o kadınların kirpiklerine sürün” dedi
“ömrümün o kadınların dudakları arasında
yeniden hayat bulacağını biliyorum çünkü...”

yasakmeyve, 2, Nisan-Mayıs 2003

Akşam Haberleri

OKTAY GÜNDAY'IN BİR RESMİ

I

Paris'te sabaha karşı döner matbaa işçileri eve. Ve Paris'te çöplerin üstünde demet demet çiçekler, lüks mahallelerde. Oktay ressamdır ve matbaa işçisi. Gün doğmadan göz göze geldi bir kaysı gülüyle. Uykusuzdu. Umursamadı. Ertesi gece bir kamelya seslenir gibi oldu. Ayamadı. Ama üçüncü gece çöplerin üstünden kavradı leylakları. Çekip bileğinden, eve getirdi.

Yorgun bir aşk işçisi gibi solgun leylaklar... Karşı komadı. Sabaha kadar ışığı yandı odasının. Oktay uyumadı.

Oktay sabaha karşı her eve dönüşünde, sarışın, kumral, esmer kaldırım serçeleriyle selamlaştı. Ve resmini yaptı, çöpe atılan çiçeklerin.

Paris ressamların düşlerinde, bir sevgilidir... Uyur yatağında Seine'in.

Kokusunu yitirmeden çöpe atılmış bir demet menekşedir.

II

Oktay'ın resimlerinde çöpe atılmış çiçekler. Resimler vitrinde.

Akşamın serinliğinde, başı dönerek seyrediyor hünerini.

Birden ışıldıyor tualde, bir sokak kızının elleri. Gözleri bir kaldırım serçesinin. Ve sanki mırıldanıyor: "Seine, Paris'in sevgilisidir. Ama her gün onu bırakıp gider."

Oktay resimlerine bakıyor yeniden. Kumral, sarışın, kızıl saçları savruluyor aşk işçilerinin. İşte Yvette... İşte Marie... Hepsini tanıyor. Başı dönüyor... Başı dönüyor.

III

Ressamların düşüdür Paris. Her sokak yeni bir resim. Oktay yeniden boyadı her gün Seine'i. Ama bir daha çiçek resmi çizmedi.

yasakmeyve ,4, Eylül Ekim 2003

ŞİİRCİKLER

Dolunay'ın altında
bir gölge bulsam
serilip yatacağım.

****

Ne götürebilirim İstanbul'a Foça'dan
Bir kavanoz rüzgâr
bolca çocuk ve hayvan sevinci.

****

Nerede elinin adı
çiçeğe verilen hanım?

****

Ağustos böcekleri susunca
serinlersin.

****

Korkuluğun önünü kesip
soymuş Foça rüzgârı.

****

Gelsin güz. İyidir.
Bana boş zaman yaratır.

****

Kırlangıç görmemiş
rüzgârdan anlamaz.

****

Giy bir basma etek
bahar sana da gelsin.

****

Kuşlar çiftleşmiyor, tekliyor
erik çiçeklerinden bir yatakta.

YENİ DÖRTLÜKLER'DEN

Eylülün güncesinde mavi bir şey var
Güz yapraklarıyla yazılan
Mavi ve sıcak bir şey
Bir gözyaşı damlasını anımsatan

*

Aşkın öğretildiği bir okul yok
Ve yok yazıldığı bir defter
Bilgisi yürektedir
Yazısız tarihi: Hüzünler

*

Yalnızlık benzi kül gibi
Bir çocuğa benzer sabahleyin
Gece deniz gibidir
Karanlık ve derin

*

Bir çocuğu kucaklamak
Suyu kucaklamak gibidir
Su akar
Çocuk değişmektedir

*

Şiir ne için yazılır
Ve neye karşı
Esirgeyen bağışlayan aşk için
Esirgemeyen bağışlamayan ölüme karşı

Varlık, 1150, Temmuz 2003

KIZ ÇOCUĞU

Ben senin özlemini nereden bilecektim
bir *'gece korkusu'* beyazlığında
gelip girmeseydin üzgün ömrüme.
Doğallığın bütün görkemiyle gülmeseydin
başlarken biten bir gün olacaktın bende,
bitmeden başlayan bir özlem oldun.

Öğrettin, öpüşmenin de rengi varmış
köpüklü kahve tadında.
Üstüne dostluğun kırk yıl hatırını koydum,
yaşanacak o kadar zaman kalmasa da.
Başka nedir ki ömür: Umut her zaman;
iyi ki gönül fukarası biri değildim!..

Şairlerin ağlaması kimin umurunda,
yeter ki şiirler ağlasın!
Yaşasın, “bahardan dostluğu içiyoruz”
varsın zaman yaşanmamışların küllü olsun,
garipliğin kedisi: *'Bir kedim bile yok.'*
Bu da Kemal Burkay'ın özlemi olsun.

Aşkı bağışla Kız Çocuğu, çünkü aşkımsın

Sunu

Aşk uçurum özlemidir, düşebilirim;
canım sana emanet, esirgeme ölümden:
gülüşünün gamzesine göm beni!..

Varlık, 1151, Eylül 2003

EGEMEN BERKÖZ, 1941

ÜRPER!

Bir akrep girdi düşüme
dolanır dururmuş
zaman evreninde.

Bir akrep girdi düşüme
kıvırmış kuyruğunu
değdi degecek kendine.

Ya ben mi? Ben de
bir atommuşum meğer
kuyruğunun bir yerinde.

Kitap-lık, 60, Nisan 2003

GALATALI MUALLA

Taş plak mahallede
Sözlüksüz ağız dalaşı
Soyar Mualla'yı

Balık olur kedilerin
Martıların gözlerinde
Mualla'nın aşkları

Mandaldaki çamaşırlar
Gibi nü'dür Mualla
Boğaz'a bırakır kendini

Mandaldaki çamaşırlar gibi nü'dür mahallelim
Cümbüş olur emminin eniştemin kapı önleri

Tepeden tırnağa ah Galata kokar mahallelim
Terzileri gibi Rumi'dir o yontma giysileri

Delikanlılar geçerken yanık bakar mahallelim
Ne sesli ne de sessizdir gözlerindeki külleri

Suya vurunca bir sevdayı güzeller mahallelim
İki kanata açılırım bir gömme dolap gibi

Bu eski balkonda
Mualla'nın gemileri

Berfin Bahar, 66, Ağustos 2003

SADAKAT

- Şimdi seni seviyorum! Şimdi(lik) seni!
(Bak, gece şarkıyla doldu. Şarkıyla, kalbim...)
- Peki, benden öncesi ve benden sonrası?
- Geçen geçmiş... Geleceği kim bilebilir?
Yani bu da bir 'rüzgâr' ? Bu da bir yalan?
- Hayır, hepsi 'doğruydı' söylendiği gün,
bu da bugüne göre 'doğru'... Her Aşk
uzaklardan gelip kalbimizde çığlıklararak
geçip giden bir 'kırlangıç sesi'...

Şimdi sana hafif gündelik Hayat müziği
gelen bu sözler, AŞK'ın 'ağır' müziğiyle
ters! ama düşün, 'yarn'ı kim söz verebilir?
Şimdi bunları bırakalım, neden dersin,
hem yararsız ve yaralayıcı, hem de şok;
hazır* ölelim bu didişmeyle dünkü gecede,
şimdi 'bulutsuz' şeylerden konuşalım
(şimdi şarkıyla dolu kalbim, gece de öyle...),
yarn acıların için allahın gecesı çok!

Yenisi gelince eski diş fırçasıyla bile
günler sonra, hüznle vedalaşabilen ben,
ya da kapıdan girer girmez
'evin' (aileden) olan sokak kedicığının
artık her an gailesini çeken... Ve bir gün
ortadan kaybolur, başına bir şey gelirse
kalbinde kanamalı bir 'boşluk' açılan (Ben)
nasıl unuturum 'geçip giden' bir Aşk'ı
yüzü hâlâ içimde bir valste dönerken?

(Gece şarkıyla dolu... Şarkıyla dolu kalbim,
ama gene de 'yarn'ı kim kime söz verebilir?

*Az kalsın, ramak kala.

Yasakmeyve, 4, Eylül-Ekim 2003

AFŞAR TİMUÇİN, 1939

BÜYÜCÜNÜN KAYGISI

Eski denizlerde batık gemiler
Sonu olmayan bekleyiş
Bilinmez nereye kadar

Nereye kadar sevda
Nereye kadar özlem
Yerimiz aynalarda nereye kadar

Bir kırgınlığı örtmek
Gizlemek susuşların altına
Bakmak ve gülüp geçmek

Bu da böyleymiş demek
Tutkunun bittiği yerde
Derine gömmek acıyı

Akan sularla akmak
Sabah doğurmak kırlangıçlarla
Yağmurla çekip gitmek

Eski, 23, eylül 2003

DİNÇER SEZGİN, 1939

SU VE SANA DAİR *adlı şiir den*

ördüğüm bütün masalları verdim sana
sahip çık anlara
su'ya da göster,nasıl can olmuşsun yalnız adama
yalnız ona anlat memelerinin ve sırtının
her dokunuşta yeni bir dünya verdiğini bana

yalnızca o bilsin beni nasıl tamamladığını
her sevişmede
her sevişmede kalabalık bir adam yarattığını
ve iki ayrı yüreğin, tek yürek gibi
sevişme sonlarında ortak soluklar aldığını
o bilsin mutlulukların gelecek günlere kaldığını....

Varlık, 1144, ocak 2003

AHMET UYSAL , 1938

KUM

senden söz ediyor bu şehrin
bütün şairleri ıssız sokaklarda
dolaşan incelikli sesini
dinleyerek içiyoruz geceleri
nedense sana benziyor ankara

biliyoruz oradasın, bozkırda
tuza yakınsın, yakılan otlara
değiyor ağzından dökülen
sözcükler, eğildiğin susuzluk
kavuruyor elenmiş / kum dudağını

su kadar, tuz kadar eski
zamanlar uzatıyorsun aymazlığımıza
özetleyerek yeryüzü ömrünü,
bir böceğin uzun şarkısıyla
adını fısıldıyorsun bize

ay ışığı olmasa da, kesilmiyor
parıltısı yüzünün, yanan yanınla
ışık veriyorsun karanlığımıza
çıplak omuzlarındasın kadınların
yalnız adamların ayaklarında

eski bir nehir yatağına çıkıyor
bana verdiğin son adres: kum

Kum, 17, Mayıs-Haziran 2003

GÜNGÖR TEKÇE , 1937

DOĞUM

Bir dağa ne anlatır akşam inerken
Ne dağ yetişebilir ne ben
Aramızda geçen güne

Gidiyorum
Su dönüyor
Bir ağaç yaprağını gökyüzüne döküyor

Uğramış döl yatağıma
Gecelerden
Beyaz gömlek biçiyor

Gidiyorum
O zamana emekliyor

Ben zamanaşımına

Yıldızlar kadar uzakta
Var'la yok'un arasında
Bir kıpırtı

Gidiyorum
Bir sarmaşık ormanında güneşsiz
Vakitler inceldikçe kalınlaşıyor dünya

Evlerin konuştuğunu
Taşların konuştuğunu
Bilmezdim önceleri

Gidiyorum
Kırılıyor cam kürem
Uçuşuyor karla

Bütün dağlar ben'im şimdi
Kuşların kanatları da
Çocukların sesleri de

Gidiyorum
Boşluktan iki çıkart
Bir ekle

E, 47, Şubat 2003

HİLMİ YAVUZ, 1936
BİR HÜZÜN ŞİİRİNE GİRİŞ

Sercan Sarmer için;

bin yayladan geçtin,
kalbin eksile eksile

'*exsilé*
partout est seul...'

'sürgün yalnızdır her yerde...'
diye okudun;
sürgünken hayatın bir kıyısına,
oradan durup baktın;
gün o günken...
güneşli, acımasız bir akşamın
sonunda arzu:
-yok bile!

(çocuk, bir havuzun başındadır:
saçlarında papatyalar örgü
yapraklar ve kadınlar
o kadar derinler, o kadar
yoğunlar ki...
birbirleri gibidir...)

öteki resimlere geçiyorsun...

annenle bazı geceler:
bir göl duygusu geliyor;
acı pestil duygusu kışın;
'yaşadığım annemdir', diyorsun...)

kendi hüznünden bile bile
bir yolcu bulamadın;
-olsun!

dünyayı kalbinin kâğıdına geçirdin
birileri ona 'şiir' dediler,
-olsun!
./...

her şey mürekkepti mavi yazın
birike birike okudun

başında bekledin acının
kurtlar soldu

-solsun!

döküldü tüyleri mevsimin,
kalbim hangi bağlaçla bağlandı
ve hangi bağlaçla çözüldü:
've'yle mi, 'veya'yla mı
ve 'ile'?

bir kuş gibi usulca, hışırtılı
girdin ve bir ağaç sökülür gibi
çıktın...

-öyle!

sen leyla'dan daha Leyla
verdiğin yanıtlar için
sorular aradım, sorular mı,
akşamlar mı, arada kaldım...
alışır mıydım, alışırdım
elf leyle ve leyle...

ve yayladan geçtin, bin
dille sustun, anladın
bin dille...
ah o vaveyla olan yalnızlık;
kimin hüznüyle kışladık,
neyin hüznüyle doğduk...

elf leyle ve leyle,

elf leyle ve leyle...

Yasakmeyve, 1, Şubat Mart 2003

TAY

kaçıp kurtulamadığınız odalarda
tükenğinde sözcükler
bir çığlık gibi büyüdüğünde susku
yürür ya üzerinize duvarlar
sıcak bir ses duymak istersiniz ya
üşüyen incinen yüreğinizde
o yitik ses belki de

böyle devinimsiz sessiz
bastırılmış isyan günlerinde
taşkın suları özlersiniz ya
aradığınız o denizler ırmaklar
çağıldıyor içimizde

fırtınalı sularımızda yıllardır
peşinizde hep o korsan tekne
onarılmayan düş kırıklığınız
yürür umudun üzerine sürekli
boğulduğunuz bir denizde

yaşmak rüzgar yeleli bir tay
koşar dolu dizgin kimi kez
mutluluğun sonsuz kırlarında
gece gündüz bukağısız gemsiz
terkisinde bahar dalı düşeriniz
düşüp kalır kimi de ansızın
yol ortasında sessiz kimsesiz

Kum, 19, Eylül Ekim 2003

RÜŞEN HAKKI , 1936

DOĞADA KAR SICAKLIĞI

Getirin götüründen az kaldı diye
itildin. Üşüdün temmuz güneşinde!

Devirip kapıyı ardına kadar
çekip gitmedin. Kaldın
öylece kalakaldın,
karşında söylenceli duvar.

ayna bir uzun hikâye...

Üşümene engel değil
yalnızlığın merhem
olabilir mi
voltadan eve getirip
döşediğin ayak izleri?

Süngünü düşürüp
kahretme öyle

yaklaş pencereye
bak, nasıl öpüyor
kardelen toprağı

doğada kar sıcaklığı

Eski,18, Nisan 2003

CANLI SİPER

Parmağı tetikte bir gemi, ambarı alev yüklü
ne zaman yola çıksa geçmek için gözyaşı denizinden

Bir daha gelir gözlerimin önüne o sarsıcı görüntü
yürüyerek bir korkuyla bir telaşın çarpıntılı izinden

Bir adam, iki büklüm, sığındığı duvarın dibinde,
siper ediyor kendini kurşunlar uçuşurken

Bir çocuk, eğmiş başını o canlı siperin gerisinde,
yüreği bir kuş gibi nerdeyse fırlayacak yerinden

Yan yana durmalıyız sevgilim biz de o adamlar
eksilmesin bir an bile çocuğunu beslediği güven

Korku karşı koymazsa atılan kurşunlara
kurtarmaya yetmezse can telaşı ölümden

Biz de bir zincir örmeliyiz, her halkası
bir sevdalı buluşmanın direnciyle yenilenen

Bir zincir, tetikten geri çekene değin o parmağı
O gemiyi boşaltana değin alevli yükünden

Evensel Kültür, Mart 2003

ORPHEUS İLE EURYDİKE'... den

14.

Zalimdir Tanrılar. Yine de ayaklanınız
biçtikleri yazgıya. Sisypnos kayayı iter,
af dilemez hiç, aldırılmaz, yargıyı küçümser
Prometheus çeker acıyı yalvarmasız.

Yağmur da sarı başak da mutluluğun umudu,
Her soy onları bulur tüm yıkımlardan sonra.
Yitişin şöleni değildir Bağbozumu,
çağrıdır esrimeye, döllemeye, yaşama.

Açılmaz çok kapı, ama çalar dertli insan
Şölen bitiminde. Kutsar serilen yatağı
serilmişse yürekten. Sıcak bir tas çorbadan
aşklar doğar. Islanır goncaların yaprağı.

Kovulmuş bilir tâ içinden: Neyi tutsa kül.
Aydır ama parlayan solgun olsa da ışığı.
Dünyayı mı istemişti Âdem Havva'yı mı?
Döne döne gelir zamanlardan attığı gül.

Geceyazısı, 2, Ayım Yaz 2003

MEHMET SADIK KIRIMLI, 1934

İHANET

ışığı görse bitecek camdaki özlem.

uzun sürmeyecek aşk ve çile. nem,
yüzünüze düşürdüğünüz kocaman bir gölge-

nin ardında kalan gençliğiniz
ve güzelliğiniz bir anda bitecek. siz buna
çocuk gözüyle seyirci kalıp aksak
yerleşeceksiniz içimize kış diye...

aydınlığın kapkara diliyim diyorsunuz bir de...

sokak gözüyle bakabilsem göreceğim; soluk
yüzünüzden bulutlarını çekmeyen kış günlerini.
biriktirdiğim sevinçleri de aldınız elimden.
gençliğe yaprak döken bir gül
ya da sümbül bunu duysa gülecek halime.
gülirse gülsün!.. iğreti ve soluk gülüşler
bir yüze ne kadar maske?
nasıl olsa kan gölüne dönecek ülkem...

mevsimlerin de yüzü eskidi artık.
gözyaşına boğulacak evlerin çocuksu hali.
gölgeler uzaktan gülecek yaprak ve kuş sürülerine
çocukların yüreğinde büyüyen kış
itiş-kakış gelip bugünlere... bana kalırsa anneler
yüzlerinde nem taşıyan babaların acısına
merhem sürecek akşam oldu mu!

belleğimden silinip gidecek bir baba
gümüş çerçeveli camda gülümseyince ılık...

her dilin susunca belli olan acemiliği
gelip gelip beni bulacak. acılarım
çalacak kapımı sakallarıma karışıp
kesmeye kıyamayacağım. sonra
topal günlerin atıyla tırısı kalkıp
her şeyde bir ihanet arayacağım...

Şiir Ülkesi, 10, Nisan 2003

YİTİK ÇAN SESLERİ

1.

Günlerin En Eskisi Pazar
yorgun düşen tramvaylar sabah uykusunda
kimse bilmez dilimi Donatı Sokağı'nda
ne karşı parkın kaçamaklı ağaçları
ne de Eva Farkas'ın yırtmaç arası

2.

Yasaklı Bir Bedenleşme Öncesi
çarmıh kokulu bir ayın başlar
ellerimi çekince öptüğüm yerlerinden
eski bir org kilise ilahileri çalar
uçuşur Bach'ın kanatsız notaları

3.

Sevdikçe Sır Olur Budapeşte'nin Koltukaltı
kutsallığını saklar oyma taşlı katedral
sipsivri çan kulesinin sağır çanı
uzak bir Mesih'in yaşlanmış melekleri arasında
duyar alnını göğsüne okur duasını

4.

Gizlediği Rengini Bulur Kan
sevsenlenir sevsini yitiren dudaklar
paylaşılır sıcaklığı yeni bir sevdada
kendiliğinden soyunur 'luna'nın suları
ıslaklığı kalır zaman

SONBAHAR HAİKULARI'NDAN

1/

Ne bir gelen var
ne de gelip geçen:
işte sonbahar!

2/

Islak mı ıslak
bir dalda kalmak için
çırpınan yaprak

3/

Sonbahar gün
bitince yaşanır hep
kanlı bir düğün

4/

Ayva incir nar
günbatımında hepsi
kızıla çalar

5/

Değişti devran
şimdi altın bir kadeh
her sarısafran

Şiir Ülkesi, 15, Eylül 2003

CEVAT ÇAPAN, 1933

SESİN

Artık düş görmüyorum geceleri, diyor,
sesler duyuyorum yalnız, geçmişten:
çok eski bir mektuptan yarım yamalak
bir cümle:

“Güneşli sahile yağmur yağırdı...”
günlerce alay etmişlerdi seninle.
Sonunda gitmiştim peşinden;
bana verdiği kokulu kâğıt mendile
çizilmiş silik bir harita, bir de
ıslıkla ezberlediğim bir şarkı,
günlerce gecelerce.

Yalnız benim duyduğum bir yankı,
o güzel sesinden kalan.

Varlık, 1150, Temmuz 2003

GÜLTEN AKIN , 1933

DERSLER

Düştü birden kabuk, giysi, perde, duvar
öteki yanını çırılçıplak gördüler
uzaklar... Onlara aldırmazdın
ama yanındakiler

dündü bir tüy verip kuş aldığın
-romanlar hep kötü bitiyor-
Zaman
sordun sordun sordun kendine
bizden haçlılar mı geçtiler

yenilmiş olmanın değerli yükü
evet, dersler
ya çok gecikildiyse
kime ne yararı olabilir

Yasakmeyve, 4, Eylül Ekim 2003

SAİT MADEN, 1932

SARMAŞIK

Gölgen silindi belleğimizden. Yakında kış
yaprak ve kuş sürükleyecek ıssız avluda.

Gölgen silindi belleğimizden. Eşik taşı
toz tuttu. Evde boş kapılar çarpıyor, boşuk.

Gölgen silindi. Çırpınıyor tozlu bir güneş
uç dallarında servilerin, ıhlamurların.

Gölgen silindi belleğimizden. Kapandı gök.
Dalgın havuzda yansımıyor kül benizli yaz.

Gölgen silindi belleğimizden. Yavaş yavaş
örtmekte boş duvarları bir gizli sarmaşık.

Gölgen silindi. Hep gözümüz seğriyor gibi
senden kalan karanlığa daldıkça gün boyu.

Varlık, 1145, Şubat 2003

BİR BAŞKA “O”

- O'rotorio

andante

başlıyor!

uyandı birden:
tetikte bir pars duruşu

uyandım birden
ama nasıl birden

bir nasıl birden bu

birden bir ben
bir ışık karanlığın bir yerinden

bir bayram sağanağı, bir şölen
yıl yok, mekân yok- birden
birden bir tören

bir el uzattı
kabzası erguvan
bir kılıç

el benim
kılıç bana benden

kuşandı erguvan kılıcı aynada
döndü

gördüler!

gördüler

çok sonra

dipten vuracak yüreklerine bir hayvan
basacak kin, haset
çıkıp gelecek eylem

bilecek çok sonra

O

başladı / sürüyor:

işte ben beni bildim birden
birden bildim ben beni
yok saydığın an beni

yok saydın
bildiğim için artık ben beni

varlığım la bir şekil, bir suret
kıldığım için ben seni

O

Berfin Bahar, 62, Mart 2003

EVCE

bütün çılgınlardan bir sessizlik
ben bu çılgınlığı ev edindim kendime
çiçeklerle şiirle uçar dururum
bir sevgiyle bir sevi üstüne
su kaynamaz ocak yanmaz
kır şakak kır bıyık uzun boylu bir adam
duyan bir gövde ince bir daldır
gerek yok ocak çekirgesine
o her şeyi bilir bilmecesine

yaylı çalgılar ev yazar susma müziği
ben evrensel hiç sayılır bir orkestrayım
çınıyorum tınıyorum kendi sesime
bir koza içi ölüm yuvarlağı
bir kandil güneş alevinde
az şeyin yok şeyin anlamına dönük
yaşar her seviyi bitirircesine
bir doğa tutkunu delicesine

saatim böyle bir yaşam saatiyken
ancak yaşanmış zamanı gösterir
işlemez bir yol yelkovana akrebine
bir de sıfır oysa yarıya buçuk görülür
koyar soldurur göndergesine
öngörülmüş yaşanacakları
adım uyumsuz dünya dönmesine
sürerken yaşayıp sönmesine

Şiir Ülkesi, 15, Eylül 2003

O BİR KÖY ENSTİTÜSÜDÜR

Çoktan yıkılıp gitti Atina
Mermer yapıları, ünlü yargıçları toz
Ama Sokrates...
Egemen kılıyor bin yıl sonra da
Yöreye dostluğu, akı
Başlıyor Diyonisos şöleni ve imece

Anitosları, Meletosları günümüzün
Bu kez boşuna yırtınmanız
O bir Köy Enstitüsüdür her yerde

Bilge toprağı Anadolu'mun
Erdirir başakları üzümleri, sevinci
Hitit Güneşi'nde

Bakarsın Montaigne'dir, kendini açıklar
Nazım'dır, söyler yiğit şiirini
Rakı içer Tonguç'la akşamları
Taş kırar yol döşer sabahlara dek

Işır karanlığın dibinde
“Roma mozaikleri”
Merhaba Yunus, merhaba Hayyam
Merhaba altın hasatlar

Dilinde türküsü Halk-Ananın
Bal peteğine döndürülmüş günü
Derken, çağın karanlığını sarsan

Taptaze bir Babeuf rüzgarı
Merhaba yaşamak
Merhaba e v r e n!..

ARİF DAMAR, 1925

MUBADİL

Bastonuna dayanarak
Cunda adasındaki bahçesini sularken
Sabah alacasında
Uyur uyanık
Beli bükük İsmet hanım
Uzak çok uzakta kalmış
Girit'teki evlerinde
Annesinin gece vakti söylediği
Rumca ninnisini dinliyor
Can kulağıyla bir yandan

Cunda Adası, 30 Temmuz 2003

Hayvan, 16, Eylül 2003

İLHAN BERK, 1918

AKŞAMA DOĞRU

Ey güzel harf güzel kağıt güzel kalem.

Sana nehirlerden rüzgarlardan söz ediyorum
Benim için nehirleri eğit, su yolları aç.
Ben ki daha ağzı lekeli bir çocukken
Yürtürken gördüm bir gün nehirleri
Nehirlerin rüzgarların sözü yaşar.

Ben ağzının yaprağıyım, bir yere yaz bunu.

Ey güzel elyazısı güzel mürekkep güzel uç.

Beni küçük su birikintileri büyüttü.
Beni anlamak için su birikintilerine sor
Su unutmaz: Daireler çizerek dikkatle çalışır.
Benim için yapraklar topla, yatağını lekele.

Ben akşama doğruyum, karıştır saçlarımı.

Kitap-lık, 58, Şubat 2003

GÜNÜMÜZÜN* ON DÖRTLÜĞÜ

Gerçek

Barış ister ya
Bütün ülkeler
Savaşla çizilmiştir.
Sınırları bütün ülkeler

Küpe

Barış
Bir küpedir
Kulaklarında
Savaşların

İkinci Gerçek

Ölüsü
Barış olur
Bütün ülkelerde
Savaşçıların

Yarım

Ovalar
Anımsar savaşı
Toprağın altındaki
Yarım gövdeden

Şaşıрма

Diriler
Savaş yapmakta
Barış istemedeyken
Ölüleri

Yansıma

Barış
Masmavi bir yansımadır göklerde
Savaştaki
Karanlıktan

Dilek

Savaş arabasındaki
Sen olmasan ben olmasam
Sen olsan ben olsam
Barış arabasındaki

Soru

Barışı isteyenler
Karşı yürüyüşlerde
Niye azgındırlar
Savaşçılar gibi

Derindeki

Bir yaşama isteyenler
Barışçıdır
İki yaşama isteyen
Savaşçıdır kendine karşı

Görecelik

Korkak başka barış başka
İnanmayınız
Bütün yürüyüşlere
Savunma başka savaş başka

*19 Mart 2003

Kitap-lık, 61, Mayıs 2003

DERGİLERDE ŞİİRE İLİŞKİN DOSYALAR, ÖZEL SAYILAR:

AGORA dergisi

Şiir ve Yaşam, İsmail Mert Başat, Mart-Nisan
Neden Birikinci Toplumculuk, Kemal Gündüzalp

AKATALPA

Cumhuriyet Dönemi Türk Şiirinin Modernleşme Sürecine Genel Bir Bakış, Hulusi Geçgel, Haziran
Dil, Anlatım, Sözcükler..., Metin Güven, Ekim

ADAM SANAT dergisi

Nazım Hikmet'in İzinde, Yüksel Pazarkaya, ocak
Nazım Hikmet Dosyası, (Yüksel Pazarkaya, Abidin Dino, Cevdet Kudret, Lev Kopelev,, Adel Koraşeli, Mehmet Başaran, Zehra İpşiroğlu, Ali Asker Barut), Ocak
Mehmet Fuat Dosyası, Şubat
Hölderlin ve Şiirin Özü, Martin Heidegger, Mart
Güdümlü Edebiyat, Güdülen Edebiyat, Mart
Sansürlü Ece Ayhan, Özdemir İnce, Nisan
Savgüden Bir Şair Olarak Mallarme, Özdemir İnce, Mayıs
Behçen Necatigil'in İki Belleği, Yüksel Pazarkaya, Mayıs

BERFİN Bahar dergisi

Divan Şiiriyle Bağlantı Kurmak, İsmet Zeki Eyüboğlu, Ağustos

BUDALA dergisi

Günümüz Şiiri Tıkandı mı?, Bâki Ayhan T, Ocak-Şubat_Mart
Şiirin Genç ve Tutkulu Adımları-I (Dosya:A.Özgür karcı,Özcan Erdoğan, Ataman Avdan Nurduran Duman), Mayıs-Haziran-Temmuz
Soylu Yenilikçi Şiir, Bâki Ayhan T., Ekim
Şiirin Genç ve Tutkulu Adımları-II, (Dosya: Mehmet Öztekin, Adem Önalın), Ekim

DİZE dergisi:

Egemen Berköz Özel sayısı, Mart
Eşdeğerlik Kuramı ve Dize, Mehmet Yalçın, Mayıs
Şiir İçin Kenar Notları-I, Celal Soycan, Haziran
Han Duvarlarının İlke Dizesi: "Yağız atlar Kışnedi, Meşin kırbaç

şakladı", Mehmet Yalçın, Haziran
Şiir İçin Kenar Notları-II, Celal Soycan, Temmuz
Karşılaştırma ve eğretilme, Mehmet Yalçın, Temmuz
Basamaklı Dizeler, Mehmet Yalçın, Ağustos
Esin, Veysel Çolak, Eylül
Simgе (Alegori, Remiz, Sembol), Veysel Çolak, Ekim
Dizeler ve Anlamsızlık Dizgeleri, Mehmet Yalçın, Ekim
Yoğunlaşma, Bellek, İnan, Ritim, Veysel Çolak, Kasım
Şiir ve Simgеcilik, Mehmet Yalçın, Kasım

EDEBİYAT ve ELEŞTİRİ dergisi

Ergül Çetin'le Söyleşi, Ahmet Yıldız, Ocak-Şubat
Savaş, Şiir ya da Kör Şarkıcı, Ahmet Yıldız, Mart-Nisan
"Devrimci Mücadelede Boşluk: Sanat Pratiği" Üzerine Notlar, Ergin
Yıldızoğlu, Mart-Nisan
Enis Akın'la Söyleşi, Ömer Şişman-Nihat Şimşek, Eylül
Söyence (Mit, efsane, Mitos), Veysel Çolak, Kasım

E dergisi:

Veysel Çolak'la Söyleşi, E. Bülent Yardımcı, Ocak
Dilsiz Şiir, Veysel Çolak, Nisan

ESKİ dergisi

Eleştiriye Çağrı, Hayri K. Yetik, eylül 2003

HÜRRİYET GÖSTERİ dergisi:

Felsefi Şiir olabilir mi? (Dosya: Yücel Kayıran, Hilmi Yavuz, Sevgi İyi,
Yaşar Güneş, Advie Erbay, Kıvılcım Yavuz, Ahmet Orhan, Mehmet
sarsmaz, Cemal Altay Genç), Şubat-Mart
Metin Eloğlu'nun Şiirlerinde Dilsel Sapmalar, Yavuz Özdem, Haziran
Hilmi Yavuz'la Söyleşi, Hami Çağdaş, Temmuz- Ağustos
Şiir Okumaları, Baki Asiltürk, Haziran
Nazım Hikmet'in Eserlerinde Kadın, Bahriye Çeri, Temmuz- Ağustos
Gülten Akınla Söyleşi, Yücel Kayıran, Mayıs
Doğumunun 120. Yılında 'İnanmış Şair' Mehmet Akif Ersoy 8Dosya:
Abdullah Uçman, Turan
Alptekin, Hasan Akay, Haluk Oral), Nilsan
Şairin Kaynakları, Özdemir İnce, Nisan

HECE dergisi:

Sezai Karakoç Özel Sayısı: Bir Uygarlık Tasarımı olarak Diriliş, ocak 2003

Poetik Akıl, Gerçeklik ve Biz, Mustafa Muharrem, Şubat 2003-10-28

Dosya: Şiir, İhsan Deniz, Mart 2003

Dosya: Alâeddin Özdenören, 45 Yıllık Şiir Hayatı, Nisan 2003

Eleştir Özel Sayısı, Mayıs-Haziran-Temmuz 2003

Stad; Zarifoğlu Şiirine "Stad" Odaklı Bir Bakış, Hayriye Ünal, Ağustos 2003

Dosya: Cahit Koytak Şiiri: Derin Bir Mavilik, Ekim 2003

Dosya: Haydar Ergülen, Kasım 2003

KILAVUZ dergisi

Muzaffer İlhan Erdost'la Söyleşi, Eren Safi, sayı 7, Ekim

KUM dergisi

Metin Cengiz'le Söyleşi, Can Olcay, ocak

Akif Kurtuluş, Devrimci Mücadelede Boşluk: Sanat Pratiği, ocak

Mahmut Temiz Yürek'le Söyleşi, Can Olcay, Şubat

Mehmet H. Doğan'la Söyleşi, Hüseyin Atabaş, Nisan

Şiirsel Söylem ve Diyalojik Düşünce, A. Galip Yener, Nisan

Veysel Çolak'la Söyleşi, Can Olcay, Mayıs-Haziran

Poetika ve Şiirsel Söylem Üstüne, A. Galip Yener, Temmuz-Ağustos

Ahmet Telli'yle Söyleşi, Can Olcay, Temmzu-Ağustos

Bedrettin Aykın'la Söyleşi, Eylül-Ekim

Orhan Alkaya'yla Söyleşi Can Olcay, Kasım

GECEYAZISI dergisi

Heidegger ve Hölderlin: Şiire Dair Müphen Sorular, 2003/3

KİTAP-LIK dergisi

Dosya: Otomobil ve Edebiyat, Ocak

Dosya: Edebiyatçının "Medeni Hal"leri, Mart

Dosya: Deneysel Edebiyat, Nisan

Günüşiği: Cemal Süreya, Mayıs

Dosya: "Otel": Bir Yazı atölyesinden, Temmuz-Ağustos

Dosya: Edebiyat ve Keyif, eylül

Dosya: Metafor, ekim

KÜL dergisi

Şiir Vurgunu, E. Bülent Yardımcı, Ocak

Veysel Çolak'la Söyleşi, E. Bülent Yardımcı, Şubat

Şairine Yazılar, E. Bülent Yardımcı, Mart, Nisan, Mayıs

Türk Edebiyatında Poetik Metinler-I, Haz. Mehmet Can Doğan, Haziran

Dünya edebiyatında Poetik Metinler-II, Haz. Mehmet Can Doğan, Temmuz

ŞİİR ÜLKESİ dergisi

Eski Dile Yönelen Yeni Şiir, İsmet Zeki Eyüboğlu, Temmuz

Şiir Tıkandıysa Sorun Ozandadır, Kemal Gündüzalp, eylül

TÜRK DİLİ DERGİSİ

20. Yüzyılda Şiire Yaklaşım, Mehmet Yalçın, Eylül-Ekim

UZAK Şiir Seçkisi

Pratıco- İnerte, Yücel Kayıran, Ocak

VARLIK dergisi

İlhan Berk'le Söyleşi, Müjde Bilir, Ocak

Sennur Sezer'le Söyleşi, Enver Ercan, Mart

Şiir Dili, Barışın Aşkın Dili, Hayri K. Yetik, Haziran

Haydar Ergüden'le Söyleşi, Alihan İrmakkesin, Haziran

Tanpınar'ın Şahri Miti: Rüya, Senem Timuroğlu, Haziran

YARATI dergisi

Türk Şiirinde Modern Bir Sorgulama, Celay Soycan, Ocak- Şubat

Günümüz Şiiri Ne Durumda, (Dosya: Ahmet Ada, Ahmet Çakmak)

Türkçe Şir mi, Türk Şiiri mi?, (Dosya: Ahmet Ada, Seyiddhan

Kömürcü, Bozan Yaman, Celâl Soycan) , Mart-Nisan

YARATIM dergisi

Şiirde Anlam Sorunu, (Dosya: Metin Cengiz, Ahmet Ada, Celâl

Soycan, Ahmet Çakmak, Veysi Erdoğan, Bayram Balcı, Ali Hikmet

Eren) Mayıs-Haziran

YASAKMEYVE dergisi

Dil, Şiir, Şair ve İktidar, (Soruşturma: ahmet Oktay, Özdemir İnce,

Hilmi Yavuz, Ataol Behramoğlu, Sabit Kemal Ybayıldırın, Hasan Bülent Kahraman) Şubat-Mart
Ahmet Oktay'la Söyleşi, Metin Cengiz, Nisan-Mayıs
Türk Şiirinde İlk Modernist: Ahmet Haşim, Bâki Asiltürk, Nisan-Mayıs
İlhan Berk-Alper Çeker Söyleşisi, Haziran-Temmuz
Bir Şiir Nasıl Yazıldı?, Fırat Caner, Haziran-Temmuz
Son Osmanlı Şairi Behçet Necatigil'den Bir "Ders", Enis akın, Haziran-Temmuz
Gülten Akın'la Söyleşi, Mahmut Temizyürek, Eylül-Ekim
Yanık Kokan Karanfil, Tahir Abacı, Eylül-Ekim
Şüphenin Kemirdiği Şair: Celal Sılay, Nurullah Ulutaş, Eylül-Ekim
Şiir ve Barış, Hazırlayan: Metin Cengiz, (Dosya: İlhan Berk, Sezai Sarioğlu, Metin Cengiz, Halim Şafak, Murat Batmankaya, Tamer Öncül, Micher Cassir-antoine Boluward (Fransız), Hamit Skif Cezayir-), Eylül-Ekim

YOM dergisi

Taşrada Şiir-Yahut- Şiirin Taşrası, Sabit Kemal Bayıldırın, Ocak-Şubat
Anlama Götüren Kilometre Taşları: Divan Şiirini Redifine Göre Yorumlamak, Dursun Ali Tokel, Mart-Nisan
Çağdaş Şiirimizden Örneklerle Şiirin Kraliçesi Metafor, Ali Selçuk, Mart-Nisan
V.B.Bayrıl'la Söyleşi, Cuma Duymaz Temmuz-Ağustos
V.B. Bayrıl Dosyası: Sabit Kemal Bayıldırın, İbrahim Halil Baran, aydın Afacan, Ersun Çıplak, İmam Demir, Ali Günvar, Bâki Asiltürk, Hilmi Haşal, Temmuz-Ağustos
Mehmet H. Doğan'la Söyleşi, Dosya: Müslüm Yücel, Guven Turan, Tuncer Uçarol, Bâki Asiltürk, Ahmet ada, Halim Şafak, Eylül- Ekim
Dosya: Ahmet Erhan, Kasım

2003 YILINDA YAYIMLANMIŞ, ŞİİRE İLİŞKİN KİTAPLAR

A- Şiir Kitapları

Ada, Ahmet, Gökyüzünün Fiskiyesi, Isık dergisi y.
Akın, Gülten, Uzak Bir Kıyıda, YKY
Aktaş, Uğur, Çinko Yahut Ağzumda Toz, Avesta y.
Akay, Oğuzhan, Ürk Şiirleri, Altıkırkbeş y.
Aydemir, Kadir, Dikenler Sarayı, Eti y.
Aydın Serdar, ay... Düşüyor... Üstüme, Kül y..

Altıkulaç, Refika, Kafes, Kum y.
Akın, Enis, Öpünce ,Geçmez, Om y.
Aslan Rüstem, Ölüm ve Gölge, Gendaş y.
Ateş, Nihat, Bedensiz Kadınlar, Papirüs y.
Ataç, Özcan, Düşlemek aşkın Aynasıdır, Kum y.
Altıok, Rahmiye, Pembe Şafaklar, Sel y.
Arif, Ahmet, Yurdum Benim Şahdamarım, Everest y.
Babalık, Melahat, Kış Hüzünleri, Gerçek Sanat y.
Baki Ayhan T., Uzak Zamana Övgü, Can y.
Bakım, N. Eser, Bir Balıksın Toprakta, Sel y.
Batu, Pelin, Glas: Cama, YKY
Bal, Faruk, Kar Geçitleri, Virtüel y.
Bilsel, Şeref, Magmada Kış Mevsimi, Papirüs y.
Baydar, Sami, Varlıklma Yok Arasında, Gendaş y.
Cem, Hakan, Susmanın Ötesi, Sardes y.
Çetin Umut, Annemden Hüzün Günleri, Kum y.
Çarboğa, Murat, Güne Dönen Rüya, Lions Sanat Ödülleri, I y.
Çılgın, Ozan, Kötü Zamanlar Tragedyası, Mayıs y.
Delioğlu, Nihat, Karıncalar Kardelenler, Kendi y.
Çolpan, Derya, Kırık Su Saati, Eti y.
Demiray, M. Güner, Gülmira, Öğretmen Dünyası y.
Eloğlu, Metin, Bu Yalnızlık Benim (Toplu Şiirler 1951-1984), YKY
Erbaş, Emine,İstanbul annem, Gerçek Sanat y.
Erbaş Şükrü, Yalnızlık Heceleri, Ümit y.
Erdoğan, Altay Ömer, Taş(ra) Baskısı, Şiir Saati y.
Erhan, Ahmet, Kayıp Bir Köpek İlâni, Evrest y.
Ersözlü, Ünal, Aşki Halkiki, Çınar y.
Eroğlu Mustafa, Bir Avlunun Serinlik Vakti, Ercan y.
Erözçelik, Seyhan, Kitaplar (Toplu Şiirler 1980-2003) YKY.
Fişekçi, Turgay, Ayçiçeği Özlemi, Adam y.
Gruda, Yılmaz, Bir Çürümüş Kent Belgeseli, Serander y.
Gürpınar, Melisa, Ada Şiirleri, Can y.
Kale, Muzaffer, Sakın Zar Atma, Şiir Saati y.
Kaplan, Cengiz, Dağlar Oğlumdur, Pervaz y.
Karabulut, Selami, İz ve Kaçak, Ses y.
Karahana, Hilal, İç-Sözlük, Bir Günün Özeti, Kül-Şiir
Karahana, Hilal, Tepenin Önünde, Kül-Şiir
Kaymak, Ogün, Parantez Kuşağı, C y.
Kiraz, Nesrin Kültür, Çikolata Teli, Mayıs y.
K. Yetik Hayri, Dördüncü Hal, Ercan y.

Koç Mustafa, Hırka Yara ve Rüzgar, Damar y.
Köz Mustafa, Ateş Bağı, Papirüs y.
Namdar, Osman, Suya Eğilimli Kuş Sesleri, Pervaz y.
Osman, Serhat, Ruhun Şehveti, (C) yayınları
Ovacık, Özgür, Dönüşü Yok Düşlerimin, Kum y.
Öktem, Altay, Sokaklar Tekin Değil, İthaki y.
Özer, Kemal, Oğulları Öldürülen analar, Papirüs y.
Öztürk, Özcan, Çocuk Su, Kum y.
Peker, Hüseyin, Ateşin Zilleri, YKY
Saraç, Aydanur, Sonra Güller Kırmızı, Kum y.
Şahin, Kazım, Aklımda Birkaç Fotoğraf, Şiir Saati y.
Şevki, Abdullah, Gecenin Evi, Güldiken Yayınevi
Şimşek, Aydın,, Susmalar Kitabı, Kum y.
Şimşek, Tahsin, Yarını Tanelemek, Toplum y.
Taş, Tefik, Günün Kapıları, Elma y.
Telli, Ahmet, Barbar ve Şehla, Everest y.
Turan, Metin, Suları ıslatan Mecnun, Ürün y.
Topçu, İhsan, Yaşam Avuçlarımızda Sonsuzveren Gül, Pervaz y.
Uysal, Oya, Günaydın Sevgili Gece, Can y.
Uzunbay, Zeynep, Kim'e, Papirüs y.
Yaşın, Mehmet, Sınırdışı Saatler, Adam y.
Yalım, Özcan, Sonra Tufan, Kendi yayını.
Yalkın, Sabahattin, Güneş Yarıyı Geçince, Gerçek Sanat y.
Yalkın, Sabahattin, Gam Şiirleri, Damar y.
Yardımcı, E. Bülent, Sen de Beni Getir, Dize-Şiir

b- Antolojiler

Ahmet Hamdi Tanpınar'ın Şiiri ve 2002 Bursa Şiirleri,
İnceleme_ Mustafa Durak, Derleme) Osmangazi Belediyesi Yayınları
Mert, Özkan, Elbet acı Duyar Tomurcuklar, (İsveçli Kadın Şairlerden
aşk Şiirleri, Çeviri, Papirüs y.
Yalçın, Murat, Türkiye'de DeneySEL Edebiyat Antolojisi, YKY
Varlık Şiirleri Antolojisi, Haz. Enver Ercan, Varlık y.
Posta Şiirleri, Haz. Gültekin Emre, Dünya Kitapları, Dünya Kitap Y.
Savaşa Direnen Şiirler, Haz. Özcan ünlü, Birey y.
Suskun Sesler, (Romen Kadın Şairler, Çev. Kemal Özer-Engin
Koparan) Papirüs y.
Bonneyfof, Yves, Douve'un Hareketi ve Hareketsizliğine Dair & Eşiğin
Yanılsaması, Çev. Ahmet Soysal, Sel y.

c-Şiire İlişkin Kitaplar

Afacan, Aydın, Şiir ve Mitologya, Doruk y.

Altıok, Metin, Şiirin ilk Atlası (İkinci baskı), YKY

Alper, Yusuf, Psikanaliz ve Aşk (Psikanaliz, aşk ve yaratıcılık üzerine)
Çizgi y.

Aşkın ve Kavganın Şairi Adnan Yücel, Derleme, Yurt Kitap y.

Canberk, Eray, A'dan Z'ye Edip Cansever, YKY

Cahit Zarifoğlu: Yürek Safında Bir Şair, Haz. Âlim Kahraman, Kaknüs
y.

Çolak Veysel, Şiir Çıplak, Ercan y.

Duruel, Nursel, A'dan Z'ye Cemal Süreya, YKY

Doğan, Mehmet Can, A'dan Z'ye Asaff Hâlet Çelebi, YKY

Ergüven, Abdullah Rıza, Şiirin Gerçeği Toplumdaki Yeri, Berfin y.

İnancık, Halil, Şair ve Patron:Patrimonyal Devlet ve Sanat Üzerinde
Sosyolojik Bir İnceleme, Doğu Batı y.

Işın, Ekrem, A'dan Z'ye Ahmet Hamdi Tanpınar, YKY

Maggie Humm, Feminist Edebiyat eleştirisi, Yayına Haz. Gönül Bakay,
Say y.

Özpalabıyıklar, Selahattin, A'dan Z'ye İlhan Berk, YKY

Rıfat, Mehmet, Gösterge Eleştirisi, Tavanarası y.

Soysal, Ahmet, A'dan Z'ye, Ece Ayhan, YKY

Timuçin, Afşar, Yeni Şiirimizin Kısa Romanı, Bulut y.

Uğur, Nizamettin, Anlambilim, (Sözcüğün Anlam Açılımı) Doruk y.

Yavuz, Hilmi, Kara Güneş, Can y.

Ö D Ü L L E R

Behçet Necatigil Şiir Ödülü

Ali Hikmet, Şeytan Uçurtması (Kitap)

Cevdet Kudret Edebiyat Ödülü

Melisa Gürpınar, Ada Şiirleri (Kitap)

Yunus Nadi Şiir Ödülü

Yılmaz Gruda, Marathon (Kitap)

Ali Rıza Ertan Şiir Ödülü

Altay Ömer Erdoğan, Dosya

Arkadaş Z. Özger Şiir Ödülü

Nesrin Kültür Kiraz, Çikolata Teli (Dosya, birincilik)

Seyyidhan Kömürcü, (Hasar Ayini, Dosya, Jüri Özel Ödülü)

Dionysos Şiir Ödülü

Cevat çapan, Orhan Alkaya

Ceyhun Atuf Kansu Şiir Ödülü

Turgay Fişekçi, Kumral Gökkuşağı (Kitap)

Akdeniz Altın Portakal Şiir Ödülü

Necmi Zekâ, Konu Komşu, (Kitap,Toplu Şiirler)

Rıfat Ilgaz Şiir Ödülü

Emrah Altıok (Birincilik)

Burak acar (Başarı)

Özge Dirik (Başarı)

Umut Yalım 'Özendirme)

DEÜ Melih Cevdet Anday Gençlik Şiir Yarışması

Emrah Atıok, (Dosya)

Kocaeli Yüksek Öğrenim Derneği (KYÖD) Şiir Ödülleri

Şener Aksu, Hayatın Rengi Saf Hüzün , (Kitap, Birinci)

Yılmaz Arslan, Sedir Ağacı, (Kitap, İkinci)

Muzaffer Kale, Hiçbir Şeyi Unutmadım, (Kitap, Üçüncü)

Aydanur Saraç, Sonra Güller Kırmızı, (Kitap, Özendirme)

Erdoğan Ekiner, Zamanın Örselenmiş aynasında, (Kitap, Özendirme)

Ali Rıza Kars, Düş ve Sokak, (Kitap,özendirme)

Beşparmak Dergisi Şiir Ödülleri

Soner Demirbaş, birincilik

Burak Tokcan , İkinci

İbrahim Eroğlu, üçüncü

Özel İsviçre Hastanesi Sanat Edebiyat Ödülleri

Kadir Aydemir, Dikenler Sarayı (Dosya), Birinci

Derya Çolpan, Kırık Su Saati (Dosya), Jüri Özel Ödülü

Yaşar Nabi Nayır Gençlik Şiir Ödülü
Mehmet Erte , (Dosya)
Seyyidhan Kömürcü, (Dosya)

Dünya Kitap Şiir Ödülü
Gülten Akın, Uzak Bir Kıyıda (Kitap)

ŞAİRLER / ŞİİRLER

Ertan Yılmaz, 1986
(Kirli Peçeteler, Dize, Kasım 2003).....28

Ataman Avdan 1986
(Bulutlar da, Son Kışot, Eylül- Ekim 2003).....28

Arda Gülyan, 1984
(Dağınık Su, Kül, Mayıs 2003).....29

Gonca Özmen, 1982
(Gidiyorduk, Adam Sanat, Eylül 2003).....29

Emrah Altıok, 1980
(İnceden, Varlık, Temmuz 2003).....30

Seyyidhan Kömürcü, 1979
(Rem, Kitap-lık, Mayıs 2003).....31

A.Özgür Özkarcı, 1979
(Defter, Yom Sanat, Ocak-Şubat 2003).....32

Mehmet Erte,1978
(Oradadır O, Yasakmeyve, Nisan-Mayıs 2003).....32

Zeynep Köylü, 1978
(Leda Şiirleri, Son Kışot, Ocak-Şubat 2003).....33

Eren Aysan, 1977
(Bin Dert, Çağdaş Türk Dili, Ağustos 2003).....34

Onur Caymaz, 1977 (Zaman Haritaları, Adam Sanat, Ağustos 2003)	35
Kadir Aydemir, 1977 (Beklemek, B(aşk)a, 11/ 2003)	36
Uğur Aktaş, 1976 (Ceviz Önünde, E, Ocak 2003)	36
Nilay Özer, 1976 (..., yasakmeyve, Eylül-Ekim 2003)	37
Serap Erdoğan, 1975 (Alla Turka, Edebiyat ve Eleştiri, Mayıs-Haziran 2003)	38
Bilal Kolbüken, 1975 (Kiralık Smokin, Kül, Nisan 2003)	39
Sinan Oruçoğlu, 1974 (Çapak, Kaçak Yayın, Ağustos 2003)	40
Emel Güz 1974 (Gizli Kâğıt, Varlık, Mayıs 2003)	41
Şeref Bilsel, 1972 (Karada, Edebiyat ve Eleştiri, Ocak-Şubat 2003)	42
Özlem Tezcan Dertsiz, 1972 (El Feneri, Akatalpa, Haziran 2003)	42
Soner Demirbaş , 1971 (Eylül, Dize, Eylül 2003)	43
Ali Hikmet, 1971 (Köşelerde, Varlık, Temmuz, 2003)	44
Selami Karabulut , 1970 (Gölge, Dize, ağustos 2003)	45

Altay Ömer Erdoğan, 1970 (Yarasa, Şiir Ülkesi, Mayıs 2003).....	46
Ahmet Çakmak, 1969 (Ben ve Sen, Dize, eylül 2003)	46
Bâki Ayhan T., 1969 (Cehennemî, Yom Sanat, Temmuz-Ağustos 2003)	47
Ali Emre, 1968 (Büyütölmüş Bir Kar Tanesi Gibi, Hece, Nisan 2003)	48
Derya Çolpan, 1967 (Bir Susuzluk Denemesi, Akatalpa, Nisan 2003)	49
Cenk Koyuncu 1967 (Sarhoş Ve Sessiz Gemi, Son Kışot, Ocak-Şubat 2003) ..	50
Deniz Durukan, 1966 (Aşşşk, Varlık, Şubat 2003)	51
Kazım Şahin, 1966 (Yalnızlık ve Hayat, Dize, ağustos 2003)	52
Tuğrul Ediz, 1965 (Taç Yaprakları, Dize, Ağustos 2003)	53
Hakan Savlı, 1965 (Sonsuz Sayfa, Adam Sanat, Şubat 2003)	54
Aydın Afacan, 1964 (Öteki'ada, Yom Sanat, Temmuz-Ağustos 2003)	55
İbrahim Baştuğ, 1964 (Sırça, Kaçak Yayın, Kasım 2003)	56
Osman Olmuş, 1964 (Üç Kasa Üzüm, Hürriyet Gösteri, Eylül 2003)	56

Enis Akın, 1964 (Akıntıya Kapılmasaydık da Biyere Gideceğimiz Yoktu Zaten, Varlık, Ocak, 2003).....	58
Altay Öktem, 1964 (Allah Aşkına, Kül, Nisan 2003).....	59
Ali Asker Barut, 1964 (Kalbinde Elemlerle, Adam Sanat, Mayıs 2003).....	60
Nazmi Ağıl, 1964 (Kaplumbağa, Kitap-lık, Mart 2003).....	61
Küçük İskender, 1964 (Lütfen Anne, E, Şubat 2003).....	62
Yücel Kayıran , 1964 (Beni Hiç Göremezsin, Varlık, Mayıs 2003).....	63
Enver Topaloğlu, 1963 (Gümüş Örtü, Dize, Temmuz 2003).....	64
Cihan Oğuz , 1963 (Sana Dair Düş Ötesi Şeyler, Dize, Kasım 2003).....	65
Necmi Zeka, 1963 (Ferhat, Varlık, Mart 2003).....	65
Melih Elhan, 1962 (Aşık, Dize, Temmuz 2003).....	66
Hüseyin Atlansoy , 1962 (Yitik Süretlere artık Rüya, Hece, Kasım, 2003).....	67
Betül Tarıman , 1962 (Yüz Yüze, Yom, Eylül-Ekim 2003).....	68
Adnan Satıcı , 1962 (Hepsi, Varlık, Haziran 2003).....	69

Seyhan Erözçelik, 1962 (Kar Şiirinden, Geceyazısı, Ocak 2003)	70
Hüseyin Alemdar , 1962 (Bir Laf Bin Ah, Akatalpa, Haziran 2003).....	70
V. B. Bayrıl, 1962 (Lotus, Yom Sanat , Temmuz- Ağustos 2003).....	72
Oktay Taftalı, 1961 (Annemin Yaşındayım Birden, E, Şubat 2003).....	73
Metin Celal , 1961 (İncelir Duygular Elllerinde, Yasakmeyve, Eylül-Ekim 2003)	74
Zeynep Uzunbay, 1961 (Çatlak, Agora, Ocak-Şubat 2003).....	74
Sefa Fersal, 1960 (Dokunaklı Bir Günühtür Aşk, Varlık, Mayıs 2003).....	75
Tuğrul Keskin, 1960 (Devrim Önlerinde, E, Mart 2003).....	76
Aydın Şimşek, 1960 (İcini İçime Döken Dil, Şiir Ülkesi, eylül 2003).....	77
Çiğdem Sezer, 1960 (Kıyamet Taburu, Kavram Karmaşa, Ocak-Şubat 2003).....	78
Mehmet Hameş, 1959 (Dinamit,Yom Sanat , Temmuz- Ağustos 2003).....	79
Mehmet Atilla , 1959 (Dolambaç, Dize, Eylül 2003).....	80
Sadık Yaşar, 1959 (Deveçikrığı, Dize, Kasım 2003).....	81

Mustafa K�z , 1959 (Kırık Bahçe, ıslık, Mart Nisan 2003)	82
Osman Hakan A., 1959 (Her Yer Rüzgâr, G�l, Deniz., Varlık, Mayıs 2003)	83
Enver Ercan, 1958 (Deprem Senaryosu, Yasakmeyve, Şubat-Mart 2003)	84
Orhan Aklaya, 1958 (Yalnızlık Arayışı, Şiir �lkesi, Haziran 2003)	85
Ahmet Erhan, 1958 (Ay �arpması, Edebiyat ve Eleştiri, Temmuz-Ağustos 2003)	86
Adnan �zer, 1957 (Köprülü / Velas Şarkıları IV, Yasakmeyve, Şubat Mart 2003)	86
Muzaffer Kale, 1957 (İyi, Akatalpa, Ağustos 2003)	88
Yunus Koray , 1957 (Doğal Dil'den Sonra, Edebiyat ve Eleştiri, Temmuz-Ağustos 2003)	89
Hüseyin Haydar , 1956 (Doğru Tabletleri şiirinden, E, Mart 2003)	90
Yusuf Alper, 1956 (Akşamın Bakır Göğü, Varlık, Mart 2003)	91
Adnan Azar , 1956 (Beyaz Ayar�, K�l, Mayıs 2003)	92
Salih Bolat, 1956 (Şafağın Yolu, Edebiyat ve Eleştiri, Ocak-Şubat 2003)	92

Haydar Ergülen, 1956 (Belleğin Odasında Kahkaha, Son Kişot, Mart-Nisan 2003).....	93
Turgay Fişekçi, 1956 (Odamda, Adam Sanat, Haziran 2003).....	94
Mahmut Temizyürek, 1956 (Beyaz Karanlıkta, Varlık, Haziran 2003).....	95
İlyas Tunç , 1956 (Dönebilir miyiz? ..., Akatalpa, Ağustos 2003).....	95
Hüseyin Avni Cinozoğlu, 1955 (Tek Dişi kalmış Çakala Karşı Bir âlem Kasidesi, Kitap-lık, ekim 2003).....	96
Oğuzhan Akay, 1955 (Cam JPG, Yasakmeyve, Haziran Temmuz 2003).....	97
Osman Serhat Erkekli, 1955 (Suna'ya Şiirler LIV, Şiir Ülkesi, Mart 2003).....	97
Fergun Özelli, 1955 (Bu Bir Teyp Kaydıdır, Dize, Ocak 2003).....	98
Roni Margulies, 1955 (Ne Gariptir Sevdiklerimizin Ardından Durup Dururken Anımsadıklarımız, Hürriyet Gösteri, Nisan 2003).....	99
Serdar Ünver, 1955 (Yaz'dı Gördüm, Akatalpa, Şubat 2003).....	100
Veysel Çolak , 1954 (İçin, Edebiyat ve Eleştiri, Mayıs-Haziran 2003).....	101
Hüseyin Ferhad, 1954 ("Ay Büyürken Uyuyamam", Yom Sanat, Mart Nisan 2003).....	102

Arife Kalender, 1954 (Konuşmalar II, Türk Dili Dergisi, Mart-Nisan 2003).....	103
Hilmi Haşal, 1954 (Ur, İmgelem Çocukları, Eylül 2003).....	104
Halim Yazıcı, 1954 (Oyun, Eski, Mayıs 2003).....	105
Hayri K. Yetik, 1954 (Hâlâ Yarın, Agora, Mart-Nisan 2003).....	106
Tuğrul Tanyol, 1953 (Yıldızlara Düşmek, Kitap-lık Eylül 2003).....	107
Tarık Günersel, 1953 (Kapa00kya, Adam Sanat, Mart 2003).....	107
Şükrü Erbaş, 1953 (Silgi, Varlık, Ocak 2003).....	108
Metin Cengiz , 1953 (Oturmuş Dertleşiyordu Gençler, Kum, ocak 2003).....	109
Ahmet Günbaş , 1953 (Serçea, Dize, Ocak 2003).....	110
Kemal Gündüzalp, 1953 (Yalnızlık Çöle Benzer, Varlık, eylül 2003).....	111
Abdülkadir Budak, 1952 (Düşmanımın Sayısı Üç, Yasakmeyve, Eylül Ekim 2003).....	112
Ergin Yıldızoğlu, 1952 (Öridike, Edebiyat ve Eleştiri, Mayıs-Haziran 2003)....	112
Enis Batur , 1952 (İkinci Sesleniş, Kitap-lık, Ekim 2003).....	114

Oya Uysal, 1952 (Gece, Tren ve Oda, Varlık, Mart 2003).....	114
Müslim Çelik , 1952 (Hasana Tahsin-“Çılgılığını Gömerek Devrildiğinde”, Adam Sanat, Nisan 2003).....	115
Gültekin Emre, 1951 (Şenlik Ateşleri, Edebiyat ve Eleştiri, Mayıs-Haziran 2003).....	116
Tahir Abacı, 1951 (Derkenar, Adam Sanat, Temmuz 2003).....	117
Ebubekir Eroğlu, 1950 (Görüntü, Kitap-lık, Nisan 2003).....	118
Timuçin Özyürekli, 1950 (Sevmeyi Bana Bırak, Adam Sanat, Kasım 2003).....	119
Mehmet Mümtaz Tuzcu, 1950 (Gotik, Akatalpa, Şubat 2003).....	120
Nuri Demirci, 1950 (Eski; Herkes, Dize, Haziran 2003).....	121
Seyyit Nezir, 1950 (Adı Matem, Nikbinlik, Haziran 2003).....	122
Hicri İzgören, 1950 (Karne, Yaratım, eylül-Ekim 2003).....	123
Sina Akyol, 1950 (Sitem Şiiri,Varlık, Nisan 2003).....	124
Cahit Kotyak, 1949 (Aklın Cennete Dönüşü, Hece, Ağustos 2003).....	125
Azer Yaran, 1949 (Yontu, Edebiyat ve Eleştiri, Temmuz-Ağustos 2003)...	126

Arzu K. Ayçiçek, 1949 (İç Dökümü, Kum, Temmuz-Ağustos 2003).....	127
Hayati Baki, 1949 (Orman'da şiirinden, Kül, Mart 2003).....	128
İsmail Uyaroğlu, 1948 (Oysa, Varlık, Nisan 2003).....	129
Celal Soycan, 1948 (Üç Kişi, Varlık, Nisan 2003).....	130
Ahmet Ada , 1947 (Yaza Önsöz, Dize, Haziran 2003).....	131
Mehmet Taner , 1946 (Yeni Metinler, Nefes, Aralık 2003).....	132
Hüseyin Yurttaş, 1946 (Karanlığın İçince, Edebiyat ve Eleştiri, Mart-Nisan 2003).....	133
Hüseyin Peker, 1946 (At İzi, Şiir Ülkesi, Mayıs 2003).....	134
Ahmet Özer, 1946 (Heyaymola, Agora, Mart-Nisan 2003).....	135
Hidayet Karakuş, 1946 (Küçük Solgun Işık, Varlık, Mayıs 2003).....	136
Ahmet Telli, 1946 (Cıva, Kum, Eylül-Ekim 2003).....	137
Nihat Behram, 1946 (Ayrılıktan Süzölmüş Bir Şarkı Söyle, Yasakmeyve, Nisan-Mayıs 2003).....	138
Güven Turan, 1944 Phantom Sonata, Kitap-lık, ekim 2003).....	139

Arif Madanoğlu , 1944 (İmkânsız Delta, Dize, Aralık 2003).....	140
Refik Durbaş , 1944 (Vasiyeti Sevdiği Kadınlara Mezartaşı olan Rüya, Yasakmeyve, Nisan-Mayıs 2003).....	141
Sennur Sezer, 1943 (Akşam Haberleri, Oktay Günday'ın Bir Resmi, Yasakmeyve, Eylül-Ekim 2003).....	142
Süreyya Berfe, 1943 (Şiircikler, Çağdaş Türk Dili, Temmuz-Ağustos 2003).....	143
Ataol Behramoğlu, 1942 (Yeni Dörtlükler'den, Varlık, Temmuz 2003).....	144
Hüseyin Atabaş, 1942 (Kız çocuğu, Varlık, Ağustos 2003).....	145
Egemen Berköz, 1941 (Ürper!, Kitap-lık, Nisan 2003).....	146
M. Mahzar Alphan, 1941 (Galatalı Mualla, Berfin Bahar, Ağustos 2003).....	147
Fikret Demirdağ , 1940 (Sadakat, Yasakmeyve, Eylül-Ekim 2003).....	148
Afşar Timuçin, 1939 (Büyücünün Kaygısı, Eski, eylül 2003).....	149
Dinçer Sezgin, 1939 (Su ve Sana Dair, Varlık, Ocak 2003).....	150
Ahmet Uysal , 1938 (Kum, Kum, Mayıs-Haziran 2003).....	150

Güngör Tekçe, 1937 (Doğum, E, Şubat 2003).....	151
Hilmi Yavuz, 1936 (Bir Hüzün Şiirine Giriş, Yasakmeyve, Şubat-Mart 2003).....	153
Bedrettin Aykın, 1936 (Tay, Kum, Eylül-Ekim 2003).....	155
Rüşen Hakkı, 1936 (Doğada Kar Sıcaklığı, Eski, Nisan 2003).....	156
Kemal Özer , 1935 (Canlı Siper, Evrensel Kültür, Mart 2003).....	157
Ahmet Oktay, 1935 (Orpheus İle Euridike'den-14 , Geceyazısı, 2003/2).....	158
Mehmet Sadık Kırımlı, 1934 (İhanet, Şiir Ülkesi, Temmuz 2003).....	158
Sebahattin Yalkın, 1934 Yitik Çan Sesleri, Şiir Ülkesi, Temmuz 2003).....	160
Ahmet Necdet, 1933 (Sonbahar Haiikuları, Şiir ülkesi, eylül 2003).....	161
Cevat Çapan, 1933 (Sesin, Varlık, Temmuz 2003).....	162
Gülten Akın, 1933 (Dersler, Yasakmeyve, Eylül-Ekim 2003).....	162
Sait Maden, 1932 (Sarmaşık, Varlık, Şubat, 2003).....	163
Yılmaz Gruda, 1930 (Bir Başka "O", Berfin Bahar, Mart 2003).....	164

Halil İbrahim Bahar, 1929

(Evce, Şiir Ülkesi, Eylül 2003).....166

Başaran, 1926

(O Bir Köy Enstitüsüdür, Türk Dili Dergisi,

Ocak-Şubat 2003).....167

Arif Damar, 1925

(Mubadil, Hayvan, Eylül 2003).....168

İlhan Berk, 1918

(Akşama Doğru, Kitap-lık, Şubat 2003).....168

Fazıl Hüsnü Dağlarca, 1914

(Günümüzün On Dörtlüğü,

Kitap-lık, Mayıs 2003).....169

ISBN 0 715 266 732 5

9 789752 887329